

Št. 155 (21.088) leto LXX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

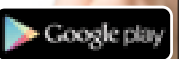
NEDELJA, 6. JULIJA 2014

Primorski mobile

Spletne novice
Primorskega dnevnika
vedno s seboj

Snemi aplikacijo
s spletne trgovine

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
(convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

1,20 €

Meso, zelenjava in zdrava prehrana

DANJEL RADETIČ

Odbojarski turnir na Travniku, košarka na Trgu Battisti, vegetarijanski festival v grajskem naselju. Prvi julijski vikend je v Gorici natrpan z dogodki, ki so nam v spodbudo, da se zamislimo nad svojimi življenjskimi navadami. Se dovolj gibljemo? Se primerno prehranjujemo?

Vegetarijanci so se v petih letih s svojim festivalom z roba mesta povzpeli do gradu, od koder nas nagovarjajo, naj se odpovemo mesu, da bomo boljše živeli in da ne bomo imeli živih bitij na vesti. Po številu vegetarijancev je Italija med prvimi v Evropi, med italijanskimi državljani pa je nedvomno še več takih, ki so prepričani, da je tudi meso del uravnotežene prehrane. Seveda z njim ne gre pretiravati, še zlasti ne, če prihaja iz intenzivne reje, ki med drugim povzroča celo vrsto okoljskih težav. V piramidi zdrave prehrane se meso nahaja na oranžni polici skupaj s perutnino, jajci, mlekom in mlečnimi izdelki, medtem ko so na njenem vrhu maščobe, olja in slaščice. Temelje piramide predstavljajo ogljikovi hidrati, sadje in zelenjava.

Četudi se z vegetarijanci ne strinjamo v celoti, ne moremo mimo priznanja, da je v osnovi vegetarijanski način prehranjevanja zdrav; pri tem se seveda postavlja vprašanje, ali so ravno tako zdravi nadomestki mesa, ki jih je mogoče kupiti tudi na goriškem festivalu s tovarniško izdelanimi hamburgerji iz soje na čelu.

REDIPULJA, NOVA GORICA - Drevo slavnostni koncert, jutri poklon slovenskim vojakom

Nekdanji sovražniki so danes dobri sosedje

TRST - Šolstvo Obnova šole v Škednju lahko končno steče

TRST - Italijanska vlada je objavila načrt za obnovo šolskih stavb in s tem tudi sprostila denar tudi za obnovo stavbe osnovne šole Grbec-Stepančič v Škednju. Vključitev obnove škedenjske šole, ki jo je tržaška občina uvrstila med prioritete, v vladni načrt nam je včeraj potrdil tržaški župan Roberto Cosolini.

Na 4. strani

LONJER - Sinoči se je zaključil Arteden

Gradili so mostove

Peterica umetnikov se je predstavila z raznoliko izraznostjo

GORICA - Pester program in dober obisk

Festival vegetarijancev še danes vabi na grad

LONJER - Sinoči se je s predstavitvijo raznolike ustvarjalnosti petih sodelujočih umetnikov sklenila letošnje izvedba Artedna. Sandra Christiansen z Majorke, Tržačanka Francesca Germani, Llyr Titus iz Walesa, Ismael Teira iz Galicije in Irena Zubalič, ki že vrsto let živi in ustvarja v Ljubljani, so vsak s svojo značilno izraznostjo skozi umetniške performanse in razstavljene likovne izdelke posredovali občinstvu čutenje in doživljanje s tega tedna ustvarjanja, delavnic, srečevanje in spoznavanja. Video je tako dopolnjeval pozicijo, nastajajoče lutka pa slike in instalacijo. Vsi so bili nad izkušnjo navdušeni in so obžalovali, da je že napočil čas slovesa. Na Artednu se je namreč med umetniki in tudi z domačini ustvarila tista magična vez, ki gradi nevidne mostove med kulturami in jeziki. Vsem se je v imenu društva zahvalil Manuel Purger, v imenu ZSKD pa Živka Peršič.

Na 5. strani

Trst: kraja ključev in izpraznjeno stanovanje

Na 4. strani

Prečnik: izvrstni okusi nahrnili množico

Na 6. strani

Danes zaključek Festivala v Števerjanu

Na 15. strani

Na Goriškem vse več patoloških hazarderjev

Na 16. strani

DOBAVA IN MONTAŽA

Leseni podi
Okna in okvirji
Notranja vrata
Blindirana vhodna vrata

leseni podi

blindirana vhodna vrata

notranja vrata

pvc okna in okvirji

GIOMA - Ulica Remis 50 - San Vito al Torre (UD)
Tel. in faks 0432 997154

info@giomapavimenti.it - www.giomapavimenti.it

Z odlokom z dne 31.01.11 je Ministrstvo za Infrastrukture in Promet pooblastilo tudi upokojene zdravnike za izdajo zdravniških potrdil o psihofizični sposobnosti za vožnjo.

Dr. Giuseppe CARAGLIU
torej izdaja

zdravniška potrdila za podaljšanje
veljavnosti vozniškega dovoljenja
z novim spletnim postopkom,

še vedno v ul. Rossetti 5,
vsak dan od 10h do 12h

in od 15h do 17h.

Ob sobotah pa od 10h do 12h.

Po potrebi, pokličite na tel. št. 339 6931345.

Sant'Anna
Impresa Trasporti Funerari

TF Pogrebno podjetje
...v Trstu od leta 1908

Več kot stoletje
nudimo pogrebne
storitve in prevoze
na tržaškem območju,
v Italiji kot tudi v
inozemstvu.

Devin-Nabrežina 166 - Trst
Ul. Torrefianca 34
Ul. dell'Istria 129
Prosek 154 - Trst
tel. 040 630696
Usluge na domu

UKRAJINA - Pomemben uspeh ukrajinskih sil v boju proti separatistom

Padel je Slavjansk, srce proruskoga upora

KIJEV - Ukrajina je včeraj dosegla pomemben uspeh v boju proti proruskim separatistom. Ukrajinska vojska je namreč včeraj razobesila ukrajinsko zastavo na mestni hiši v Slavjansku, glavni trdnjavi proruskih upornikov na vzhodu Ukrajine, potem ko so vladne sile znova prevzele nadzor v mestu. Vest sta sporočila ukrajinski obrambni minister Valerij Geletej in načelnik generalštaba vojske Viktor Muženko, ki sta novica prinesla ukrajinskemu predsedniku Petru Porošenku, ki je pred tem ukazal, naj na ta način simbolično potrdijo ponovno zavzetje mesta, ki so ga bili uporniki zavzeli 6. aprila.

Geletej je sporočil, da so že začeli z vzpostavljanjem osnovnih služb in delovanja policije ter nudenjem humanitarne pomoči prebivalcem mesta. Po besedah Avakova pa je večina proruskih upornikov skupaj z vodjo Igorjem Strelkovom (le-ta je v petek pozval Rusijo k pomoči, drugače bo mesto kmalu padlo) zbežalo iz Slavjanskega. Samooklicani župan tega industrijskega mesta s 120.000 prebivalci Volodimir Pavlenko je nato potrdil, da so uporniki odšli iz mesta, ki naj bi bilo večinoma odrezano od vode in elektrike, po Pavlenkovih besedah pa naj bi poleg upornikov mesto zapustila kar polovica prebivalstva. Padec Slavjanskega sta potrdili tudi ruska državna televizija in ruska tiskovna agencija Itar-Tass, medtem ko je Avakov še sporočil, da so ukrajinske sile v mestu Artemivsk uničile sedež proruskih separatistov v regiji Doneck, že v petek pa so znova prevzele nadzor v mestu Mikolajivka, po poročanju nekaterih medijev pa naj bi že padlo tudi drugo simbolno mesto proruskoga upora, se pravi Kramatorsk, medtem ko je vodja separatistov Denis Pušilin izrazil razočaranje nad ruskim predsednikom Vladimirjem Putinom, ki naj bi proruske upornike podpiral le z besedami. Separatisti se zdaj nahajajo v mestu Gorlivka, ki želi kakih 50 kilometrov jugovzhodno od Slavjanskega.

Kijev o uspehih v ofenzivi proti upornikom na vzhodu Ukrajine poroča, odkar jo je Porošenko v torek znova sprožil, potem ko v ponedeljek ni želel podaljšati desetdnevne prekinitve ognja.

Zavzetje Slavjanskega je pomembno, saj gre za simbolično srce upora na vzhodu Ukrajine. Do slednjega je prišlo med proruskim prebivalstvom po odstavitvi predsednika Viktorja Janukoviča v Kijevu februarja letos in posledični ruski priključitvi polotoka Krim. Vnovična vzpostavitev nadzora v Slavjansku bi lahko pomenila pomemben preobrat v operaciji ukrajinske vojske, katere cilj je ponovna vzpostavitev nadzora v regijah Doneck in Lugansk na vzhodu države.

Do padca Slavjanskega je prišlo prav na dan nesojenega srečanja predstavnikov Ukrajine, Rusije in proruskih separatistov na novem krogu pogovorov pod okriljem Evropske unije, na katerih bi skušali najti način za končanje nasilja na vzhodu Ukrajine. Pripravljenost na pogovore je v petek izrazil Porošenko, vendar jih doslej še nihče od drugih udeležencev ni potrdil. (STA+CR)

Ukrajinske sile nadaljujejo ofenzivo

ANSA

ITALIJA - Med srečanjem z avstrijskim kanclerjem Faymannom

Renzi proti birokratom

»London naj ostane v Evropi« - Protesti tirolskih svobodnjakov in gibanja No Tav

BOCEN - London moramo obdržati v Evropi, ker Evropa ni samo domovina bankirjev in birokratov. Tako je poudaril predsednik italijanske vlade Matteo Renzi na simpoziju o deželah v Evropi in Evropi dežel, ki se ga je udeležil tudi avstrijski kancler Werner Faymann. Italijanski premier je ponovil: »Nočemo, da bi Velika Britanija zapustila Evropo. To je del evropskega izziva.« Takoj zatem je zagrevel: »Evropo moramo braniti pred napadom tehnokracije.« Kajti: »Nima smisla deliti skupno valuto, če ne deliš z drugimi skupno usodo,« je menil italijanski premier.

Renzi je ocenil, da je Evropa zadnja leta veliko napredovala: »Evropa je prejemnica Nobelove nagrade za mir, a ne za tako imenovano življenjsko delo, temveč za to, kar je konkretno storila,« je me-

nil predsednik italijanske vlade in se obregnil ob dogajanje v državi. Italijo so dolgo let opisovali kot skupek problemov. A Italija ni to. Ima vzgojne in kulturne vrednote. Izgubila je kakovost, ki jo je treba sedaj ponovno pridobiti. Predvsem pa mora država pridobiti zaupanje vase.

Renzi se je na Južnem Tirolskem ob srečanju z avstrijskim kanclerjem obiskal gradbišče predora pod Brennerjem. Tu je bil tarča dveh protestov. Najprej so ga izžvižgali pripadniki tirolskih svobodnjakov, potem pa je proti njemu manifestirala skupina kakih petdesetih predstavnikov gibanja No Tav.

Renzi bi moral zaključiti obisk s tiskovno konferenco, ki pa jo je preklical. »Ker se je bal protestov,« je ocenil poslanec Gibanja 5 zvezd Riccardo Fracaro.

Matteo Renzi

ANSA

Umorjeni palestinski najstnik je bil živ zažgan

RAMALA - Palestinski najstnik, katerega ugrabitev in umor sta ta teden sprožila nasilne proteste, je bil glede na prve ugotovitve obdukcije živ zažgan. Patologi so namreč v njegovih pljučih našli prisotnost dima, navedbe palestinskega generalnega državnega tožilca Mohameda Aluveivija povzemajo palestinski mediji. Mladostnika, 16-letnega Mohameda Abuja Kderja, so ugrabili in umorili v sredo. Njegovo truplo so še isti dan našli v gozdu v jugozahodnem delu mesta, pokopali pa so ga v petek. Umor je jezne Palestinec pognal na ulice, kjer so se protesti sprevrgli tudi v nasilje. Prve ugotovitve obdukcije sicer kažejo, da je mladenič utrpel tudi poškodbo glave, ki pa ni povzročila njegove smrti.

Somalija: v eksploziji bombe blizu parlamenta več mrtvih

MOGADIŠ - V močni eksploziji bombe v bližini poslopja somalijskega parlamenta v prestolnici Mogadiš je bilo včeraj ubitih več ljudi. Odgovornost za napad so prevzeli pripadniki z Al Kaido povezane milice Sebab. »Avtomobil, poln razstreliva, je bil prestrežen blizu parlamenta in ga je razneslo. Žrtve so, podrobnosti pa še nimamo,« je povedal policijski uradnik Mohamed Idle. Potrdil je, da je bil v avtomobilu tudi samomorilski napadalec. Po navedbah prič naj bi bile ubite najmanj štiri osebe, še več pa naj bi bilo ranjenih.

Vodja srbskega taborišča v BiH obsojen na 15 let zavora

SARAJEVO - Sodišče BiH je v petek obsodilo bosanskega Srba Branka Vlačo na 15 let zavora zaradi zločinov proti človečnosti v času vojne v BiH med letoma 1992 in 1995. Spoznalo ga je za krivega vzpostavitev in vodenja taborišča v sarajevskem predmestju Vogošča, kjer so nezakonito zadrževali in mučili bošnjaške in hrvaške civiliste. Taborišče je danes 61-letni Vlačo vodil med majem in oktobrom 1992. Ob tem je sodeloval pri zlorabah in pobijanju civilistov, je v petek razglasila sodnica Minka Kreho. V razsodbi so opisani primeri več deset civilistov, ki so umrli zaradi mučenja v taborišču ali ker so jih v spopadih uporabili kot živi ščit. Po podatkih združenj žrtev je bilo v taborišču v Vogošči zaprtih okoli 800 civilistov. Od tega jih je kakih 300 umrlo, okoli 60 jih je še vedno pogrešanih.

IRAK - Abu Bakr Al Bagdadi se je prvič pojavil v videu

Vodja sunitских skrajnežev poziva muslimane h pokori

BAGDAD - Vodja sunitских skrajne skupine Islamska država (IS) Abu Bakr Al Bagdadi je v videu posnetku, ki so ga objavile džihadistične spletne strani, pozval muslimane, naj mu se pokorijo. Posnetek kaže Bagdadija med mašo v mestu Mosul na severu Iraka, ki so ga džihadisti zavzeli junija med ofenzivo na severu Iraka. Izbran sem, da vas vodim, a nisem boljši od vas. Ubogajte me, dokler jaz ubogam Boga, je dejal v redni petkovi maši na posnetku, katere verodostojnosti ni mogoče preveriti, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Skrajna skupina se je iz Islamske države Iraka in Levanta (Isil) v Islamsko državo preimenovala minulo nedeljo, ko je razglasila kalifat na območjih, ki jih nadzira v Iraku in Siriji. Bagdadija je imenovala za kalifa. Video posnetek bi lahko bil prvi, v katerem se je pojavil Bagdadi, navaja AFP stališče poznavalca.

Skupina je znana po brutalnosti, včeraj pa so se na družbenih omrežjih pojavile fotografije, kako skrajneži IS z buldožerji in eksplozivom uničujejo starodavne sunitские in šiitske mošeje ter svetišča v Mosulu in njegovi okolici. Uničili so najmanj štiri sunitские svetišča in šest šiitskih mošej v iraški severni provinci Ninive, ki je pod njihovim nadzorom. Prebivalci so potrdili uničenje poslopij, skrajneži naj bi zasedli tudi dve katedrali. (STA)

Abu Bakr al Bagdadi v video posnetku

ANSA

RUSIJA - Obisk zunanega ministra v Sofiji in Ljubljani Lavrov v Bolgariji in Sloveniji predvsem o Južnem toku

MOSKVA - Projekt Južni tok bo glavna tema obiska ruskega zunanega ministra Sergeja Lavrova v Bolgariji in Sloveniji prihodnji teden, je sporočilo rusko zunanje ministrstvo. Sicer pa ministrstvo napoveduje tudi »poglobljeno razpravo o reševanju krize v Ukrajini«. Lavrov se bo v Bolgariji mudil jutri in v torek, sestal pa se bo z bolgarskim kolegom Kristianom Vigeninom, predsednikom Rosenom Plevneljevom ter premierom Plamenom Orešarskim. Državi naj bi v okviru obiska podpisali medvladni sporazum o sodelovanju na področju zdravstva in medicinske znanosti.

Orešarski in Lavrov bosta med drugim razpravljala tudi o izboljšanju sodelovanja na gospodarskem in kulturno-humanitarnem področju. Z Vigeninom pa bo Lavrov govoril o sodelovanju med državama na regionalni in mednarodni ravni, med temami pa bodo Balkan, črnomorska regija in Bližnji vzhod. Sicer pa Rusija v odnosih z Bolgarijo upa tudi na »razvoj sodelovanja na področju goriv in energetike, in predvsem na implementacijo projekta za izgradnjo bolgarskega dela plinovoda Južni tok«, navajajo v Moskvi.

V torek, 8. julija, pa se bo Lavrov mudil v Sloveniji, kjer se bo sestal s predsednikom Bo-

rutom Pahorjem in zunanjim ministrom, ki opravlja tekoče posle, Karlom Erjavcem. Pri tem rusko ministrstvo izpostavlja »intenzivno razvijajoč se in zaupanja vreden politični dialog med Rusijo in Slovenijo«. »Pričakujemo poglobljeno izmenjavo pogledov o širokem spektru dvostranskih in mednarodnih tem,« so zapisali po poročanju Itar-Tassa.

Tako bodo pogovori tekli tudi o aktualnih mednarodnih problemih, vključno z ukrajinsko krizo. Ruske oblasti izpostavljajo napredek pri razvoju trgovine in ruskega gospodarskega sodelovanja s Slovenijo. Moskva še posebno pozornost namenja razvoju navzočnosti ruskih vlagateljev v Sloveniji, nadaljuje Itar-Tass. Na medsebojno investicijsko aktivnost bo pozitivno vplival tudi projekt Južni tok na ozemlju Slovenije, še pravijo in dodajajo, da z Ljubljano delijo skupen cilj - najti rešitev, v okviru katere bodo sodelujoče strani v projektu lahko spoštovale podpisane pogodbe, ne da bi kršile pravo EU.

Sicer pa bo srečanje v Ljubljani teklo tudi v znamenju 100. obletnice začetka prve svetovne vojne in prihajajoče 70. obletnice zmage v drugi svetovni vojni, še dodaja ministrstvo.

REDIPULJA, NOVA GORICA, TRŽIČ - Mutijev koncert, pot na Sveto Goro in ... krminski jedilnik

Predsedniki bodo počastili padle na obeh straneh fronte

GORICA - Vse je nared za prihod predsednikov ter predstavnikov vlad sosedskih držav in slavnostni koncert ob stoletnici začetka prve svetovne vojne. Danes bo v središču medijske pozornosti goriška pokrajina, jutri Nova Gorica in Oglej, primerno je poskrbljeno tudi za varnost pomembnih gostov in njihovega spremljanja. Srečanje treh predsednikov je v izjavi za medije toplo pozdravila predsednica FJK Debora Serracchiani.

Letalo italijanskega predsednika republike Giorgia Napolitana bo danes okrog 11. ure pristalo v Ronkah, kjer naj bi predsednika in njegovo soprogo Clio pričakala obrambna ministrica Roberta Pinotti. Pol ure po pristanku bo predsednik v Trziču na odprtju razstave o italijanskih letalcih v prvi svetovni vojni. Zvečer ob 20.30 se bo z nastopom zboru alpincev začel uradni program koncerta pri kostnici v Redipulji (foto *Bumbaca*), ki bo za nepovabljen nedostopna. Napolitano, slovenski predsednik Borut Pahor

ter hrvaški predsednik Ivo Josipović bodo ob 21. uri prisluhnili simfoničnemu orkestru pod vodstvom Riccarda Mutija; po himnah bo na vrsti Verdijeva Maša za rekviem. Avstrijo naj

bi zastopala koroška Slovenka Ana Blatnik, ki od 1. julija v imenu Koroške predseduje avstrijskemu zveznemu svetu. To funkcijo je prevzela kot prva koroška Slovenka.

Napolitano bo prenočil v Krminu, kjer naj bi ga prvič pričakali že v popoldanskih urah. Njegov gostitelj, hotelir Giovanni Felcaro, je včeraj povedal, da bo večerni jedilnik tipično furlanski, jedi pa bodo spremljala odlična krminska vina.

V ponedeljek se bo na novogoriškem koncu Trga Evrope prvi pojavil predsednik Slovenije Borut Pahor (ob 10.05), četrte ure pozneje bo sledil prihod Napolitana. Ob 10.30 bo na trgu, ki simbolizira evropsko združevanje, ob desetletnici vstopa Slovenije v Evropsko unijo zaigral orkester Slovenske vojske. Ob 10.50 bo na vrsti srečanje na Sveti Gori, kjer bosta predsednika položila venec ob spomenik padlim slovenskim vojakom in v spomin na to srečanje odkrila ploščo pri Klopi miru.

Zadnje dejanje bo Napolitanov obisk Ogleja, po ogledu bazilike se bosta s soprogo vrnila v Rim. Muti bo jutri dirigiral Mašo za rekviem na Kongresnem trgu v Ljubljani.

SLOVENIJA Napoveduje se tesen izid volitev

MARIBOR - Teden dni pred volitvami v Sloveniji po javnomnenjskih anketah še vedno vodi Stranka Mira Cerarja (SMC), a se ji je zelo približala SDS. Ta bi jo po statističnih projekcijah lahko prehitela, saj bi zanjo glasovalo slabih 24 odstotkov, za SMC pa slabih 23 odstotkov vprašanih. DeSUS in NSi pa sta prehitela SD, kaže včerajšnja anketa Večera. Navedene projekcije temeljijo na odgovorih samo tistih vprašanih, ki pravijo, da bodo v nedeljo zagotovo šli na volitve. Če upoštevamo vse anketirane, bi SMC volilo 16,9 odstotka vprašanih in SDS 14,3 odstotka. DeSUS bi podprlo 4,4 odstotka vprašanih, NSi 3,6 odstotka, SD 2,8 odstotka, vse ostale stranke pa manj kot 2 odstotka. Tretjina še ne ve, komu bo oddala svoj glas. Nedeljskih volitev se bo v skladu z anketo zagotovo udeležilo 56,6 odstotka vprašanih. Delo piše, da čaka prvovrščeno stranko zahtevna naloga sestavljanja koalicije, ki bi lahko presejala delitev med desno in levosredinskim blokom, saj se nobeni od dveh strani ne obeta trdna večina.

ŠKOFJA LOKA - Srečanje Dobrodošli doma Priznanje Slovincem v zamejstvu in po svetu

ŠKOFJA LOKA - Priznanje vsem tistim rojakom, ki zunaj meja Slovenije ohranjajo slovensko izročilo, obenem pa potreba po zagotovitvi pogojev, ki bodo mlade Slovence odvrčali od tega, da zapustijo domovino in se odselijo na tuj. Tudi to je bilo sporočilo včerajšnjega tradicionalnega celodnevnega srečanja za zamejce in izseljence Dobrodošli doma, ki je letos potekalo v Škofji Loki ob udeležbi številnih Slovincem iz zamejstva in sveta.

Udeležencem sta dobrodošlico izrekla predsednica slovenske vlade Alenka Bratušek in minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmavc. Slednji je izpostavil, da je zavedanje o svoji preteklosti pogoj za popolno sedanjost in za obetavno prihodnost. »Danes bomo spoznavali prizadevnost rojakov izven Slovenije, ki slovensko izročilo ne brez težav vendar z vso srčnostjo ohranjajo iz roda v rod, in spoznavali vztrajnost tistih, ki ne podlegajo sodobnim tehnološkim in kulturnim skušnjavam, pač pa ostajajo to, kar so in ne pozabljajo vsega tistega, kar so nekoč bili,« je v svojem nagovoru dejal minister Žmavc, ki je dodal, da se »od zgodovine ne da živeti, lahko pa se od nje mnogo naučimo.« Minister je izrazil pričanje, da se na srečanju čuti medsebojna povezanost izseljencev, zamejcev in domačinov, »vedoč, da vsi pripadamo istemu duhovno nadvse bogatemu kulturnemu izvoru, ne glede na to, kam nas vodi naša naša pota in od kod prihajamo.«

Premierka Alenka Bratušek pa je spomnila na različne razloge, zakaj so izseljenci zapustili domovino. »Tudi danes je vse preveč razlogov, da mladi odhajajo in zapuščajo Slovenijo, odhajajo s trebuhom za kruhom iskat delo,« je opozorila in dodala: »Naša naloga je, da zagotovimo pogoje, da bodo mladi lahko ostajali doma, da bodo lahko v naši državi, v čudoviti Sloveniji srečni.« Bratuškova, ki se je pred prihajajočimi državnoborskiimi volitvami včeraj mudila na obisku gorenjske regije, je povedala, da se je na svojih potovanjih po tujini srečevala s tam živječimi Slovenci in da je od njih dobila odgovor, da »si je Slovenija v zadnjem letu povrnila kredibilnost, da je spet v tujini spoštovana država.«

Tradicionalno srečanje Slovincem iz zamejstva in sveta je kot že rečeno letos gostila Škofja Loka, v kateri so že pred

desetletji potekali izseljeniški pikniki. Pri tem je škofjeloški župan Miha Ješe izrazil upanje, da se bo Urad vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu odločil, da mestu še da priložnost, da gosti tovrstno prireditve.

Včerajšnje živahno dogajanje v srednjeveškem jedru Škofje Loke pa je poleg izseljencev in domačinov privabilo tudi turiste, ki so lahko na stojnaki spoznavali slovensko tradicionalno obrt in hrano ter v bogatem kulturnem programu, ki je obsegal nastop folklornih in pevskih skupin iz zamejstva in izseljenstva, spoznavali slovensko kulturo.

Poleg glavnega programa je na različnih lokacijah po Škofji Loki potekal dodaten program z branjem literarnih del, predstavitev škofjeloških obrtnikov in delavnicami na škofjeloškem gradu, v okviru katerih so prikazali stare običaje. (STA)

STRASBOURG - Predstavniki SSK in drugi člani delegacije Navezali stike in predstavili položaj slovenske manjšine

STRASBOURG - Delegacija Slovincem iz Italije pod vodstvom Slovenske skupnosti je ob robu umestitvene seje Evropskega parlamenta srečala več evropsolancev in se z njimi pogovarjala o raznih temah. Kot smo že poročali, sta se deželni tajnik SSK Damijan Terpin in predsednik tržiškega pokrajinskega sveta Maurizio Vidali s skupino zamejcev, ki delujejo na raznih področjih, odzvala na vabilo novoizvoljenega evropskega poslanca SDS Milana Zvera in odpotovala v Strasbourg; enako vabilo je od poslanca južnotirolske SVP Herberta Dorfmana prejela kandidatka SSK in SVP Tanja Peric.

Terpin in ostali so se med drugim na kratko srečali z dosedanjo podpredsednico Evropske komisije Viviane Reding ter se pogovorili z dosedanjim evropskim komisarjem Antoniom Tajanijem (o reformi italijanskega senata in vilinski zakonodaji). Gostje so sreča-

Delegacija z evropsko komisarko Viviane Reding (peta z leve, ob njej je Milan Zver)

li evropsolance iz Slovenije, Italije, Avstrije (z Angeliko Mlinar), Madžarske (z dosedanjim predsednikom skupine za manjšine Csabo Tabadjijem) in Hrvaške (z Ivom Jakovčičem iz

Istre so obravnavali Jadransko-jonsko pobudo). Terpin navaja, da sta z Vidalijem navezala stike z vrsto pomembnih ljudi, »kar bo nedvomno koristilo slovenski manjšini.«

Pojasnilo Roberta Vidonija po občnem zboru KB 1909

TRST - Objavljamo besedilo, ki ga je v zvezi z občnim zborom družbe KB1909 in poročanjem Primorskega dnevnika poslal Roberto Vidoni.

»Spoštovani, glede na članek o Občnem zboru Družbe KB 1909, objavljen na PD v nedeljo 29. junija in v katerem je časnikar izrecno navedel moje ime, bi kot prizadeta oseba rad pojasnil nekatera moja stališča. Naj povem, da se je moje ime pojavilo le v članku, ne pa na občnem zboru, kjer ni nihče navajal imen (kar sicer avtor članka korektno izpostavlja).

Najprej bi želel poudariti, da sem sporazumno z upravnim svetom Cogeca SpA zapustil vodstvo Grupe Cogeco v septembru 2012 in sem nato nadaljeval sodelovanje le kot eden od dveh pooblaščenih upraviteljev kontroliranih industrijskih družb v Bologni do polovice leta 2013, ko sem dokončno in sporazumno zaključil razmerje z grupacijo KB 1909.

Kar zadeva smernice in strategijo razvoja podjetja Cogeca naj povem, da so bile vse odločitve vedno sprejete v Upravnem svetu Cogeca SpA, management pa je tem sklepom dosledno sledil. Smatram, da je bila v tistem obdobju tako zastavljena razvojna strategija pravilna (verjetno pa drži, da je bila rast prehitra). Cogeco pa se je nato znašlo v kriznem obdobju, ki že nekaj let pesti svetovno, in ne le naše gospodarstvo. Ta nepričakovana kriza je seveda močno obremenila poslovanje podjetja. Še posebno je družbo bremenila izbira poslovanja z neocarinjeno kavo, ki je glede na podvojitev borzne cene kave v letih 2010 in 2011 ošibila njeno finančno stabilnost.

Kot je bilo vedno v mojem profesionalnem stilu, prevzemam vodstveno odgovornost za nekatere zgrešene poslovne poteze, ki so se v zadnjih letih pokazale za nerentabilne zaradi negativne ekonomske konjunkturo, a tudi zaradi šibke interne organizacije in strukture managementa v Grupaciji Cogeco, ki verjetno ni bila kos novim izzivom in spremembam na tržišču. Nisem pa odgovoren za morebitna druga dejstva ali dejanja, ki mi niso znana in ki naj bi škodila firmi Cogeco. Rad bi želel poudariti, da osebno nisem nikoli »namerno povzročil škode v lastnem interesu« in da me ne bremenijo »kazenske ovadbe«, kakor bi se dalo sklepati ob branju članka iz dne 29.06.2014. Upam, da bo pričujoča replika popravila negativni vtis, ki izhaja iz članka in je škodil moji osebi in mojemu profesionalnemu ugledu.«

Železnina Terçon

VSE ZA BAZEN

NABREŽINA 124, tel. 040 200122
www.ferramentatercon.it

NOČ RAZPRODAJ - Številni kupci izkoristili priložnost

V razširjenem mestnem srcu nakupi in glasba

Ljudje s plastičnimi in papirnati vrečkami, polnimi nakupov, so že včeraj popoldne napolnili ulice mestnega središča. Avantgarda kupcev sinočnje noči razprodaj je razveselila tržaške trgovce, z njimi pa se je tudi začel prvi izpit za novo ustanovljeno razširjeno cono pešcev, ki je postala po nameri tržaške občinske uprave nekakšna predpremiéra bodočega novega prometnega načrta.

Mestni redarji so že dopoldne namestili celo vrsto premičnih kovinskih pregrad; številne avtobusne proge so bile preusmerjene na rob pravokotne cone za pešce, kjer so tudi postavili začasna postajališča. Ul. Mazzini je postala v celoti prepuščena pešcem, prav tako Ul. Imbriani v potrditev občinskega slogana o »povečanem mestnem srcu,« ki bo utripalo v ritmu pešcev tudi danes, vse do 20. ure.

Čeprav je Gibanje za zaščito potrošnikov opozorilo kupce, naj pazijo na »kakovost« razprodaj, ker naj bi se za previsokim popustom (nad 50 odstotkov) »skrivalo« skromno blago, so ljudje v času globoke gospodarske krize navali na trgovine, da bi si zagotovili po nižji ceni to, česar si niso mogli privoščiti pred meseci s polnimi cenami posameznih artiklov.

Vzdušje na središčih ulicah je bilo mrzlično. Parkirišča ob robu cone za pešce so bila polna, avtomobilisti so izkoristili popust pri plačilu parkirnine, ki ga je za sinočnjo noč mestna uprava »iz-

borila« pri upravitelju parkirišč, podjetju Saba Italiana.

Večerni nakupi so potekali v ritmu glasbe. Po številnih trgih in ulicah so domače skupine in ansambli pozabavali mimoidoče. Na Borznem trgu so se zazibali v melodijah dunajskih valčkov, na Trgu Republike je tango proslavil razprodajo in zmago Argentinec na brazilskem mundialu, potujoče skupine pa so pritegnile pozornost ljubiteljev džeza in drugih glasbenih zvrsti.

Na Korzu Italija je špalir radovednežev pripravil pravo areno nevsa-

kdanji »športni« dejavnosti: dekleta so se pomerila v teku z visokimi petami. Vsaka udeleženka je morala - namesto telovadnih copat - tekmovati z vsaj osem centimetrov visokimi petami. Še dobro, da je bila proga dolga le kakih 80 metrov ...

Sodeč po številu udeležencev sinočnje noči razprodaj, in po torbah, ki so jih nosili v rokah ob izhodu iz trgovin, kaže, da se je pobuda za oboje - kupce in trgovce - obrestovala. Podrobnejši obračun pa bodo združenja trgovcev podala v prihodnjih dneh.

Levo skupina kupcev z nakupi; desno: po nakupe kar s kolesom; spodaj spremenjena proga mestnih avtobusov v mestnem središču

FOTODAMJ@N

ČRNA KRONIKA - Tatovi in priletne žrtve Spet kraja ključev in izpraznjeno stanovanje

V teh dneh so v Trstu dejavni tatovi, ki po mestnih ulicah kradejo priletnim občanom stanovanjske ključke. Medtem ko se prva tatica vztrajno pogovarja z žrtvijo, se njen pajdaš odpravi s ključki v stanovanje in ukrade vse, kar najde. Tržaška kvestura opozarja, da sta se v četrtek in petek pripetila dva podobna dogodka.

Nazadnje sta bila zlikovca v petek na delu v okolici Ulice Giulia. Okrog 30 let stara, suha, temnolasa in v črno oblečena ženska se je usedla na klop in nagovorila priletno gospo. Po nekaj minutah se jima je približal suh in plešast moški, star okrog 40 let ter srednje postave. Priletni ženski je pokazal šop ključev in zatrdil, da ga je našel na tleh. Gospa se mu je zahvalila in vzela ključke, medtem ko se je neznanca odpravila proti Bošketu.

Zatem se je žrtev tatvine vrnila domov, odklenila protivlomna vrata in stopila v stanovanje, v katerem je vladal nered. Ugotovila je, da so ji izmaknili 650 evrov in zlati ogrlici. Poklicala je sina, ki je obvestil policijo.

Podoben dogodek se je v četrtek pripetil med Trgom Stare mitnice in Ul. Bazzoni. Kvstura spet poziva občane, naj ne nasedajo neznanecem, naj jim ne zaupajo in ne izročajo denarja ali dragocenih predmetov. Za vsakršen dvom ali sum je na voljo številka 113. Italijanska policija skuša preprečevati goljufije in tatvine tudi z informativno kampanjo za starejše prebivalce.

Miramarski drevored zamenjal za dirkališče

Motorist je s svojim kawasakijem pred dnevi ob 18.30 (ko je promet gost) zdrvel po Miramarskem drevoredu mimo patrolje tržaške občinske policije, ki je merila hitrost vozil. Med barkovljanjskim semaforjem in Rojanom, kjer velja hitrostna omejitev 50 kilometrov na uro, je naprava izmerila »avtocestno« hitrost 130 km/h. Dirkača so ustavili, nakar so ugotovili, da se je v preteklosti že »proslavil« s podobnimi podvigi. 28-letnemu Tržčanu T. B. so napisali globo v višini 821 evrov, odščipnili mu bodo 10 voznških točk, voznško dovoljenje mu bodo odvzeli za najmanj 6 mesecev.

Iz avtomobila močno zadišalo po marihuani

Štirje češki turisti so po ogledu Trsta v petek ponoči zapuščali mesto in se z avtom vozili proti Tržiču. Na Miramarskem drevoredu sta jih ustavila policista: ko sta se približala vozilu, sta zaznala močan vonj po marihuani. 37-letni voznik je iz prtljavnika potegnil škatlico z zeleno drogo, med preiskavo pa sta policista našla še vrečko pri voznikovem sedežu. Skupno so zaplenili slabih 16 gramov »trave«, vozniku so odvzeli voznško dovoljenje. Njegov prijatelj je sedel za volan in potovanje se je za četverico nadaljevalo.

OBČINA TRST - Vlada objavila načrt za obnovo šolskih stavb Sprostitev sredstev tudi za obnovo škedenjske šole

Bo obnova škedenjske šole naposled vendarle stekla?

ARHIV

Italijanska vlada je napovedala začetek načrta o posodobitvi šolskih poslopij, ki bo zadeval 20.845 stavb v državi in v katerega bo vložena dobra milijarda evrov, v sklopu tega načrta pa bi morala biti tudi obnova stavbe v Škedenju, kjer delujeta Osnovna šola Ivana Grbca-Marice Gregorič Stančančič in slovenski otroški vrtec ter italijanska osnovna šola De Marchi. Prepričanje, da je obnova omenjene stavbe vključena v vladni načrt, nam je včeraj potrdil tržaški župan Roberto Cosolini, potem ko je preko twitterja sporočil novico, da je vlada Mattea Renzija odobrila zahteve tržaške občinske uprave in da bodo dela torej stekla. Kot znano, je Občina Trst svojčas v dopisu premieru Renziju označila kot prioriteto obnovo stavbe škedenjskega vrta ter šol Grbec-Stančančič in De Marchi, ki trenutno delujejo v začasnih prostorih, pa tudi obnovo stavbe nižje srednje šole Fonda Sa-

vio-Manzoni. Denar za obnovo je že na voljo, vendar ga ni bilo mogoče uporabiti zaradi omejitev pakta stabilnosti.

Cosolini nam je sicer potrdil, da je v načrt vključena tudi škedenjska šola (usoda šole Fonda Savio-Manzoni bo znana jutri), čeprav v sporočilu italijanske vlade, ki je bilo resnično objavljeno že v petek, šole poimensko niso navedene. Znano je le, da bo za obnovo tržaških šolskih stavb na voljo 1.387.636,63 milijona evrov (180.000 letos in 1.207.636,63 prihodnje leto), za zagotovitev varnosti 1.400.000 evrov, za manjše vzdrževalne posege pa 687.524,92 evra, vsega skupaj torej 3.475.161,52 evra, medtem ko je 81.200 evrov namenjenih manjšim vzdrževalnim delom v drugih občinah tržaške pokrajine. Kar se tiče celotne Furlanije Julijske krajine pa bo za obnovo, zagotovitev varnosti in manjša vzdrževalna dela na šolah državna vlada namenila oz. sprostita 27.882.857,36 evra.

ARTEDEN - Praznični petkov večer, sinoči zaključni vernissage

Umetniki gradili nevidne mostove med kulturami

Nastop otroške srbske folklorne skupine Vuk Karadžić iz Trsta in pevske skupine šestih fantov iz vaškega zbora Tončka Čok

FOTODAMJ@N

V Lonjerju se je sinoči s performansi petih sodelujočih umetnikov sklenil letošnji Arteden. Pred tem se je v petek posebej predstavila še umetnica Sandra Christiansen iz Majorke, ki se ukvarja predvsem z video posnetki kot sredstvo za izražanje čustev. Večer se je zaključil v znamenju prepletanja medkulturnih odnosov; ob 20. uri je sledil nastop otroške srbske folklorne skupine Vuk Karadžić iz Trsta. Otroci so ob srbskem rit-

mu zaplesali dva plesa na odru v lonjerski telovadnici, nakar je sledilo presenečenje. Otroci so sledili Aljoši Saksidi, ki je zaigral na mandolino in ob njegovem spremstvu odšli na dvorišče, kjer je šest fantov iz vaškega pevskega zbora Tončka Čok zapelo dve dalmatinski pesmi. Sledil je še en ples otroške plesne skupine, potem so fantje zapeli še slovensko pesem. Ob prepletu slovenskega, srbskega in dalmatinskega jezika se je ustvarilo pri-

jetno vzdušje. Predzadnji večer Artedna je tako minil v znamenju medkulturnega in večjezičnega dogodka, ki je še obogatil evropsko in mednarodno obarvan teden, v katerem je sobivalo več umetniških zvrsti skupaj z umetniki, ki so jih ustvarjali.

Smisel in cilj Artedna je ravno to: ustvariti med ljudmi in umetnostjo posebno vez s pogledom na okolje, v katerem živimo in na širši prostor; umetnost

je namreč sredstvo, ki lahko gradi vezi in mostove med ljudmi, narodi in jeziki ter sredstvo, ki lahko povezuje etnične manjšine, ki so razpršene po Evropi in imajo kljub temu večkrat podoben pogled na večinsko okolje, ki jih obkroža, naj bo to italijansko, špansko, ali madžarsko. To je sredstvo, ki lahko gradi nevidne mostove med kulturami, jeziki in narečji, ki se med sabo večkrat ne razumejo ali ne poznajo. (bf)

POLEMIKA Pristaniška oblast napadla krajevne politike

Ideolog Svobodnega Trsta Paolo G. Parovel je pred dnevi na Facebooku ocenil, da je razpis za koncesije v starem pristanišču kljub skromnemu številu ponudb (8) uspešen glede na ovire, ki jih postavlja krajevna politika. Napisal je, da so bile zaradi motenja javne dražbe podane kazenske ovažbe zoper Roberta Cosolinija, Roberta Dipiazza in Deboro Seracchiani, omenil pa tudi »spekulacijo v pristanišču, ki so jo pred časom zaupali Enricu Maltauru, aretirancu zaradi podkupnin v Milanu«. Do tu ni večjih novosti, saj odgovorni urednik tednika La Voce di Trieste pogosto obtožuje krajevne politike. Čudno je, da se je besedilo v celoti pojavilo na spletni strani Pristaniške oblasti, ki jo Parovel vztrajno zagovarja, in sicer kot tiskovno sporočilo z logotipom same pristaniške uprave (pozneje so ga brez pojasnil izbrisali). Navedeni politiki napovedujejo tožbe zaradi obrekovanja ter se zgražajo nad ravnanjem Pristaniške oblasti. Tržaški tajnik Demokratske stranke Štefan Čok se sprašuje, kdo diktira linijo pristaniški upravi ter opozarja, da bi morala predsednica Marina Monassi ravnati odgovorno in težiti k sodelovanju z ostalimi institucijami. Če meni, da tega ni sposobna, naj sama spremeni položaj, ki postaja grotesken, meni Čok.

OKOLJE - Pobuda štirih združenj

Zgibanka o pravilnem sajenju in obrezovanju dreves

S četrtkove predstavitve zgibanke

Kam vsaditi drevesa in kako jih obrezovati, da ne poškodujemo rastlin oz. upočasnimo njihovo rast? Informacije o tem nudi zgibanka, ki so jo izdale štiri okoljevarstvene organizacije - Italia Nostra, Legambiente, Tra fiori e piante in Triestebella - ki so svojo publikacijo, ki jo je mogoče dobiti tudi v slovensčini predstavile pretekli četrtek na sedežu združenja Italia Nostra, na začetku prihodnjega šolskega leta pa jo bodo delili tudi po šolah, medtem ko v jeseni nameravajo privediti posvet o vprašanju dreves in invazivnih rastlin.

Pri omenjenih organizacijah so namreč prepričani, da glede sajenja in obrezovanja dreves vlada velika nevednost, saj se npr. teži k temu, da se drevesa sadi preveč na gosto oz. preblizu mejnih zidov, kar potem terja krepko in tudi škodljivo obrezovanje. Razširjeno je tudi zmotno prepričanje, da je treba drevesa prerezati ter pustiti le debla ali strclje večjih vej, kar pa kazi viden, še bolj pa ogroža zdravje dreves, saj prispeva k zmanjšanju korenin, upočasnjuje rast listov in šibi rastline ter povečuje nevarnost njihovega padca.

S tem v zvezi sta združenji Triestebella in Tra i fiori že leta 2009 privedli posvet, na katerem so izglasovali manifest o problematiki dreves v Trstu, potem pa sta skupaj z organizacijama Legambiente in

Italia Nostra ter z dvema odboroma občanov naslovili poziv na občinske in pokrajinsko upravo, naj se preneha z nepriemernim obrezovanjem in predvsem s prirezovanjem dreves, dalje naj se uprave opremijo s pravilniki o javnih in zasebnih zelenih površinah in začnejo boj proti invazivnim rastlinam, ki škodijo okolju in zdravju, kot so pajesen, masleni grint in pelinolistna ambrozija, obenem naj ustanovijo mestne vrtove, ki naj jih obdelujejo občani, šole in združenja.

Na vabilo omenjenih združenj se je takrat odzvala le prejšnja uprava Občine Dolina, ki pa ni osvojila predloga pravilnika o zelenicah, ki so ga iznesla združenja, in sedanja tržaška občinska uprava, ki je sprejela nov pravilnik o zelenih površinah tudi z doprinosom združenj ter se je odrekla prirezovanju novih občestnih dreves in je ustanovila mestne vrtove. Občino Trst je na četrtkovi predstavitvi skupaj z dvema tehnikoma zastopala ravnateljica službe za javne zelenice arh. Merizzi, Občino Dolina pa novi odbornik Franco Crevatin, ki je potrdil, da bo septembra predložil svojemu odboru osnutek pravilnika o javnih zelenicah, ki so ga pripravila združenja, glede boja proti invazivnim rastlinam pa so v tržaški občini v poskusni fazi nekatere tehnike omejevanja pajesena.

OPČINE - Prvi večer niza Poletje pod kostanjem

Imeniten duo GodArt

Tilen Artač in Jure Godlar ponudila zabaven glasbeni kabaret - Naslednji četrtek Opera akademija

Tilen Artač in Jure Godlar na četrtkovem večeru pod kostanjem pri SKD Tabor na Opčinah

V četrtek zvečer so se začeli letošnji deseti poletni večeri pod kostanjem openskega Prosvetnega doma. Prva gosta tega poletja sta bila Tilen Artač in Jure Godlar, ki nastopata s svojim najnovejšim glasbeno kabaretnim projektom GodArt.

Komedijanta, imitatorja in glasbenika velikega formata sta publiko prevzela in dodobra nasmejala z lekcijo o bontonu na koncertu, nato z razlago opere, parodijami čarovnij, odličnimi glasbenimi lekcijami in vložki, če povzamemo le nekatere točke in njeguna eklektičnega vsekakor pa vselej zabavnega nastopa. Gledalci so bili večkrat soudeleženi, kar je dodatno razživelo dogajanje, ki sta ga Godlar in Artač suvereno vodila in se, kljub mladim letom, izkazala kot izkušena izvajalca, ki povsem obvladata oder in odrske trike.

Odlični, ne ceneni glasbeni kabaret, ki bi si zaslužil številnejšo publiko, je povsem zadovoljil vse navzoče, ki so izvajalca nagradili z dolgim, toplim aplavzom.

Naslednji večer pod kostanjem bo v četrtek, 10. julija, ko bodo pri Skd Tabor gostili Opera akademijo Križ z ruskimi gosti.

VP

Poučna počitniška zabava na temo energije

Energija je tema letošnje, že 13. izdaje projekta Spazi Urbani in Gioco, v sklopu katerega Občina Trst ponuja počitniško zabavo in rekreacijo v različnih mestnih parkih, vrtovih in na nekaterih kopališčih. Pri realizaciji projekta sodelujejo združenja staršev in neprofitna združenja, ki si želijo, da bi otroci tudi v poletnem času gojili kreativnost in bili odgovorni in vedoželjni mini občani. Podrobnosti letošnje izdaje je na novinarski konferenci predstavila občinska odbornica za šolstvo Antonella Grim, ki je poudarila, da se bo dogajalo v celi tržaški pokrajini od 7. julija do 13. septembra. Tema letošnje izdaje je energija, vsebina torej, ki je v sozvočju s temo letošnje prireditve Trieste Next. O energiji bodo otroci prepevali, risali, raziskovali, pisali. Dogajanje bo živelo jutri v parku M. de Tommasini in na trgu De Gasperi. Na prvem prizorišču se bo dogajalo med 10. in 12. uro, na drugem pa med 17. in 19. uro. To bodo srečanja vsak ponedeljek do 28. avgusta. Ob torkih bo pestro v parku v Ul. Orlandi, kjer se bo mogoče zabavati na temo Energyochiamo con Bubi med 17.30 in 19. uro. Srede bodo rezervirane za vilo Sartorio, kjer bo počitniška zabava na sporedu med 17.45 in 19. uro, jezerce pri Bazovici pa bo prizorišče iger med 17.30 in 18.30. Vsak četrtek do 31. avgusta bodo vabili tudi na kopališče Lanterna (od 9.15 do 12.15), pred občinsko izpostavo na Opčinah (17.30 in 18.30) in v park v Ul. Orlandini (od 17.30 do 19. ure). Ob petkih pa se bo v jutranjih urah dogajalo pri ribniku na Kontovelu, v popoldanskih urah pa v parku vile Engelman. Za družabne trenutke ob sobotah dopoldne pa bo poskrbela vila Revoltella, kjer bodo otroci lahko spoznavali in pretvarjali energijo. Vzgojno-izobraževalni, rekreativni, družabni in slikovit program je pripravilo deset tržaških neprofitnih združenj, ki bodo rade volje odgovarjala tudi na vprašanja staršev. Naj povemo, da za druženje niso potrebne vnaprejšnje rezervacije, zaželeno pa je, da otroka spremlja eden od odraslih. Vse dodatne informacije lahko starši in njihovi malčki preberejo na spletni strani www.retecivica.trieste.it. (sč)

DEVIN-NABREŽINA - Pridelovalci in gostinci iz tržaške pokrajine ponudili svoje dobrote

V gostilni Sarđoč okusi prav za vse okuse

O uspehu petkovega srečanja Izvrstnih okusov v gostilni Sarđoč v Prečniku zgovorno priča ena sama številka: 120.

Toliko avtomobilov je bilo na podvečer parkiranih na dveh parkirskih gostilni in ob cesti pred dostopom do javnega lokala ter vse do vaškega jedra.

Domača vina, hrana in drugi pridelki iz tržaške pokrajine so privlačili v gostilno Satka Sarđoča še več obiskovalcev kot majska predstavitev »okusov« iz Slovenije. Kljub temu, da so številni pridelovalci že poznani, je petkov večer potrdil, da so ljudje »lačni« in »žejni« tovrstnih pobud, saj je pokušnja kaj kmalu postala pravo prijateljsko srečanje, ki se je iz glavne dvorane razširilo na prijetno hladno dvorišče.

Ob vinih s Krasa in Brega vse tja do Milj (kmetija Nicolini), so lahko ljubitelji domače hrane in pijače pokusili izvrstna breška ekstraprevinska olja, vsakovrstne sira, mede in druge dobrote. Šucevi so ponujali namaz sira s papriko, Vidali dimljeno skuto, Zidarič 4 leta in pol star tabor. Sredi dvorane je bilo lepo videti steklenice vina in olja boljunške kmetije Ota. Po mnogo preranem odhodu nepozabnega Roberta jo je v svoje roke prevzel Ilija, ki sedaj uspešno stopa po očetovih stopinjah.

V kotu je za polnimi plenirji zelenjave in povrtnin Alojz Debelis modroval, kako je zelenjava vedno prisotna na vsaki mizi. Ob nekdanjem predsedniku Kmečka zveze je sedanji predsednik Franc Fabec rezal svoje suhomesne izdelke. Kmečka zveza je prispevala svoje pri organizaciji večera, je naznanil.

Pokusiti vse, kar so pogrnjene mize

bogato ponujale, je bilo prezahtevno opravilo. Ob jedeh s kopnega je tudi morje prispevalo svoje. Ribernica Malusa je polnila krožnike s pedoči. Tudi Emilio Cok, šef restavracije Montecarlo je dal pokusiti pedoče, a na slastni kremi sardonov »in savor«. Giulio Cusma, kuharski mojster restavracije Nero di seppia je dal na izbiro surovo rdečo tuno s piransko soljo in divji losos z Alaske, mariniran v vitovski. Pavel Marc, vodja kuhinje bazovske restavracije Pošta se je odločil za kopensko hrano: jelenji karpaco na posteljici mladega radiča in fižola. Elvis, kuhinjski šef restavracije Križman je dal pokusiti princes krof s kremo chantilly in jamarjem (!).

V pristnem prijetnem vzdušju so šle v slast sladice pekarnice Bukavec (pecivo z jogurtom in borovnicami) in Drops (kremšnita s kremo chantilly in orehi).

Vinogradniki so polnili kozarce z vitovsko, teranom, malvazijo. Cittavecchia je točila več vrst svojega »obrnega« piva (in napovedala domala prvo »pivsko osmico« na Krasu, zadnji konec tedna v juliju, na območju zgoniške obrtne cone). Za likerček (ali aperitivček) je poskrbel Pio Max (ustvarjalnosti ni manjkalo, kot je pričal bezgov sok z vinom, vodo in mento ...), tolikšno paleto dobrot pa je - obvezno - zaokrožila kava Primo aroma.

Kljub dnevnikovemu spodrsrlaju (za en dan je anticipiral dogodek, kot je ugotovil od dela na kopalniku zagorel Repenc Zmago Ravbar ...) je večer odlično uspel. Pri Sarđočevih pa že napovedujejo nov izbor okusov. Jeseni bodo na vrsti istrski.

M.K.

Desno bogata ponudba; spodaj zdravica z devinsko-nabrežinskim županom Vladimirjem Kukanjo (četrti z leve)

FOTODAMI@N

Elektronsko poslovanje in spletni marketing

V okviru srečanj z naslovom »Terciarni sektor motor razvoja«, ki ga ob podpori Fundacije CRTrieste organizira sekcija storitev pri tržaškem združenju Confcommercio, bo jutri ob 14.30 v hotelu Continentale (Ul. Dante 6/A) posvet o elektronskem poslovanju (e-commerce) tako v globalnem svetu kot v Furlaniji-Juljski krajini. Govor bo o strategijah za spletni marketing, metodologiji in fiskalnih vprašanjih, povezanih z elektronskim poslovanjem.

Večerni ogledi Schmidlovega muzeja z Glasbeno matico

V torek od 20. do 23. ure bo gledališki muzej Schmidl v palači Gopčević odprt, na sporedu bodo vodeni ogledi in srečanja, za glasbeno spremljavo bodo skrbeli pianisti Glasbene matice iz razreda Tamare Ražem. Podoben bo spored naslednjih dveh torkov s sodelovanjem drugih gostencev GM.

Naravoslovni center: o naravi in tipičnih pridelkih

V Naravoslovnem didaktičnem centru v Bazovici bo danes Pokušnja okolja. Med srečanjem ob dobri kapljici in lokalnih proizvodih bo govor o svetovni in lokalni naravoslovni problematiki. Ob 18. uri bo odprtje fotografske razstave Ur, nepremagljiva poezija Micheleja Menegona, ki se je v zadnjih 20 letih posvetil raziskovanju Tanzanije, Konga, Ruande in Etiopije. Ob njem bo tehnik deželne službe za varstvo krajine in biotsko raznolikost Giuliana Renzi povežala daljne dežele s Krasom in turizmom. Deželna gozdna straža bo danes od 14. do 20. ure vodila ogleda centra in videoposnetkov kot tudi terarja s kačami naših krajev. Kače, ki prihajajo iz mestnega akvarija Občine Trst, preživijo poletne mesece na odprtem, saj jim sončni žarki zelo koristijo za dobro počutje.

DOLINA - Na zadnjem junijskem večeru

Klapa iz Brega in etno rock skupine Fletno

Ansambel Klapa iz Brega

Četrti in zadnji v nizu petkovih junijskih večerov v Dolini je bil prežet z radostnim duhom narodnozabavne glasbe. Melodije in harmonije so se razpršile iz Dolge krone po našem Bregu. Člani ansambla Klapa iz Brega so uvedli večer in publiko navdušili s skladbami iz repertoarja ansambla Avsenik in Lojzeta Slaka. Prav tako navdušeno sprejete pa so bile tudi avtorske pesmi izpod lastnega ansambelskega peresa, preko katerih ansambel poudarja pomembnost narodnozabavne glasbe kot temeljne sestavine za krepitev narodne zavesti in slovenskega jezika. Ob koncu pa so zazvenele sladke melodije dalmatinskih pesmi, ki so publiko popeljevale v dalmatinski svet.

Po navdušenem ploskanju je Etno rock skupina Fletno iz Cerknice povsem očarala publiko s svojo mladostno

energijo. Glasbena skupina deluje v Cerknici na Notranjskem od maja 2002. Skupina je izdala glasbene albume in pred kratkim je praznovala dvajseto obletnico glasbenega ustvarjanja. Fletno nastopa po vsej Sloveniji in v zamejstvu, na številnih radijskih postajah, na televiziji in predvsem v živih nastopih. Skupina je na svoj način priredila ljudske pesmi, ki so občinstvo kar navdušile. Skupina je predstavila svojo običajno glasbo, ki je zlitje slovenskega naprava, svetovnih ritmov in rokovega izraza. V glasbenem prostoru med zborovskim petjem in rockom, med popom in folkom, malo country in malo jazzy... je izvajanje delovalo malce nenavadno, vendar privlačno in sveže.

Veselo se je takole zaključil niz letošnjih junijskih večerov v Dolini.

MadM

GLASBA - Pester koncertni spored orkestra in zbora gledališča Verdi

Julij v znamenju oper in valčkov Drevi uvodni koncert na Velikem trgu

Z odlomki iz oper Verdija, Bellinija in Rossinija ter iz Straussovih operet, ki jih bo izvedel orkester tržaške operne hiše Giuseppe Verdi se bo drevi na Velikem trgu začel bogat koncertni niz, ki ga v mesecu juliju prireja tržaška operna hiša. Na drevišnjem koncertu, ki se bo pričel ob 21. uri, bo orkester pod vodstvom Paola Longa izvedel odlomke iz oper Nabucco, Luisa Miller in Macbeth Giuseppeja Verdija, dalje iz Norme Vincenza Bellinija in Italijanka v Alžiru Gioacchina Rossinija, poleg tega pa bodo na sporedu še odlomki iz operet Johanna Straussa mlajšega Baron Cigan in Cesarski valček.

Drevišnji koncert bo predstavljal uvod v niz koncertov, katerih prizorišča bosta ob Velikem trgu še velika in mala dvorana gledališča Verdi. Prav v slednji bo 17. julija ob 20.30 stekel drugi koncert, ki ga bo oblikoval zbor tržaške operne hiše, ki bo pod vodstvom Paola Vera ter ob klavirski spremljavi Alberta Macrija in Roberte Torzullo pel skladbe Franza Schuberta, Antonina Dvořaka in Johannes Brahmsa. Samo dan kasneje, 18. julija, bo vedno v mali dvorani ob 20.30 gledališki orkester pod vodstvom Paola Longa izvedel delo Franza Josepha Haydna Zadnjih sedem Kristusovih besed na križu, medtem ko bo 22. julija v veliki dvorani ob 20.30 orkester imel koncert v poklon Johannu Straussu mlajšemu.

To pa ne bodo edine zadolžitve orkestra in zbora gledališča Verdi v letošnjem juliju, saj bodo njuni člani danes in jutri sodelovali pri izvedbi Verdijevega Requiea v spomin na žrtve

vseh vojn, ki bo pod vodstvom Riccardo Mutija na sporedu drevi v Redipulji in jutri v Ljubljani v okviru tamkajšnjega festivala. Poleg tega bo orkester nastopil 11. julija v oglejski baziliki, 19. julija pa v cerkvi sv. Franciška v Čedadu na odprtju tamkajšnjega Mittelfesta. Omeniti velja, da bo jutri ob 21. uri na Velikem trgu nastopil pihalni orkester Giuseppe Verdi pod vodstvom Erika Žerjala.

Prav tako velja omeniti, da bodo za tržaške koncerte vstopnice na voljo pri blagajni gledališča Verdi od torka do petka med 8.30 in 12.30 ter med 15.30 in 19. uro, ob sobotah pa med 9. in 16. uro. Ob nedeljah in ponedeljkah bo blagajna zaprta, razen danes in jutri, ko bo odprta dve uri pred koncertom. Cene vstopnic so sledeče: za drevišnji in jutrišnji koncert na Velikem trgu bo treba odšteti dva evra (samo za sedež, ker bodo mesta stoje brezplačna), za koncerta, ki bosta v mali dvorani 17. in 18. julija, bo vstopnica stala pet evrov, za koncert, ki bo 22. julija v veliki dvorani, pa bo treba za posamezno vstopnico plačati deset evrov.

V Miramaru nastop Kriške akademije

Kriška operna akademija ima živahno poletno sezono, ki se je začela pred tremi tedni v Miramarskem gradu. Kampus se je udeležilo veliko otrok, ki so vsak petek nastopili v prestolni dvorani, zdaj pa se bodo začeli tečajni solopetja za odrasle študente v Koprivnem na Goriškem. Vezni dogodek bo danes ob 17. uri mala slovesnost v Miramarskem parku, kjer bo habsburški nadvojvoda Marcus posadil drevo miru ob 100-letnici izbruha 1. svetovne vojne. Vsaditev bo spremljal pevski nastop udeležencev solopetjskega tečaja kriške Akademije (iz Slovenije, Hrvaške, Rusije, Švedske in Kitajske) ob sodelovanju tržaške godbe Arcobaleno, ki jo vodi Erik Žerjal, OPZ Venturini od Domja, ki ga vodi Suzana Zeriali, ter otrok, ki so obiskovali tečaje v Miramaru. Pobudnik je Aleksander Švab, ki bo tudi vodil nastop. (KK)

POGOVOR - Predsednik Šole za mlade glasbenike Willj Mikac

Evropski mladinski orkester na robu preživetja zaradi pomanjkanja denarja

»Danes se kulturniki ukvarjamo izključno z birokrati, kdo pa naj bi se ukvarjal z umetnostjo?« - se sprašuje predsednik tržaškega kulturnega združenja Scuola per Giovani Musicisti (PŠola za mlade glasbenike) Willj Mikac, ki od leta 1994 skrbi za delovanje simfoničnega orkestra mladih evropskih glasbenikov European Spirit of Youth Orchestra. Nadaljnemu razvoju in obstoju neprekinjeno delujočega orkestra danes resno grozi ukinitve podpore s strani javnih ustanov. Združenje je zato namenilo poziv javnim ustanovam in širši javnosti, da bi rešili orkester, »ki od samega nastanka deluje v najbolj pristnem duhu evropske integracije«.

Ko je Srednjeevropska pobuda leta 2004 posvojila ta orkester, smo bili prepričani, da je resnično prepoznala njegov pomen, kar je bilo najbolj naravno zaradi mednarodnega in povezujočega koncepta projekta. Financiranje pa je bilo v pogodbi vezano na razpoložljivost sredstev in ta se je končala leta 2011. Tovrstni orkester pa lahko predstavlja vizitko in znamenje evropskega duha za vsako državo, zato smo mislili, da bo imela dežela FJK poslušalstvo in tako je tudi bilo do določenega trenutka. Po letu 2008 pa so politične spremembe privedle do znižanja deželnih prispevkov. Na začetku (leta 2001) smo bili uradno sprejeti kot ustanova deželnega pomena, danes pa ostajajo glede naše usode le obljube. Nismo bili deležni prispevka za leto 2014 in s tem v zvezi ni odziva s strani javnih uprav. Zaradi sprememb v politiki financiranja kulturnih ustanov v naši deželi smo zdaj brez denarja in zadolženi.

Zakaj niste poslali poziva na naslov evropskih, mednarodnih ustanov?

Poziva nismo poslali na ustanove izven naše dežele, saj smo že preizkusili evropsko pot z nastopom pred podpredsednico Evropske komisije Viviane Reding in na pogovorih z Moaverom, a brez rezultatov. Prepričani smo, da imamo v rokah stvar, ki je vredna zlata, v resnici pa zgloda, da smo vsem na poti. Potrebno je ustvariti kritično zaledje zaradi evropskega pomena projekta, zato zbiramo podpise vseh, ki bi želeli izraziti svojo podporo in nam lahko pišejo na naslov info@europeanspiritofyouthorchestra.it. Kdorkoli lahko finančno podpre orkester, saj smo pri denarnem zavodu Banca Popolare Etica odprli poseben račun za nabiranje donacij in prostovoljnih prispevkov.

Umetniški vodja in dirigent orkestra Igor Kuret je že dobil pomemben odziv.

Maestro Riccardo Muti je zvedel za naš krizni položaj, zato nas je umetniški vodja Ravenna Festivala Angelo Nicastro poklical in nam posredoval dirigentovo željo, da bi naš orkester sodeloval pri izvedbi Verdijevega Rekvijama na dveh odmevnih koncertih v Ravenni in Redipugli. Ob orkestru Cherubini bomo z našimi orkestraši in solisti dobili tako določeno medijsko vidljivost in bomo morda pridobili večjo pozornost. Organizacija festivala bo prevzela potne in bivalne stroške naših glasbenikov.

Kdo so danes člani tega orkestra, kaj lahko pričakujejo, kaj lahko načrtujete zanje?

V orkestru igrajo glasbeniki od 11. do 20. leta starosti, ki prihajajo iz različnih srednjeevropskih držav, z Balkana, a tudi iz Estonije in Švedske. Zadnja turneja je bila julija lani v Beogradu s prenosom v živo srbske televizije, ki je v naslednjih mesecih predvajala posnetek še dvajsetkrat. Imamo že vrsto povabil in možnih, relevantnih glasbenih projektov

Umetniški vodja orkestra Igor Kuret

v Rusiji, Turčiji, Švici in na Siciliji, v danih razmerah pa jih ne moremo sprejeti. Sodelovali pa bomo pri dogovorih za mednarodni orkestrski kamp v Italiji na osnovi naše 25-letne izkušnje na tem področju.

Trenutno je zasedba zamrznjena. Z Mutijem bodo julija nastopili bivši člani, ker letos nismo imeli avdicij. Otroci si dopisujejo, sprašujejo za morebitne novice, se skušajo angažirati za rešitev pro-

blema, ker čutijo pripadnost orkestru. Kvaliteta je konkurenčna, naši orkestraši pa so mlajši od marsikaterih drugih mladinskih zasedb v Evropi: to bi morala biti prednost, verjetno pa je marsikomu trn v peti. Ustanove se ne izpostavljajo, mi pa hočemo kljub vsemu prevzeti odgovornost za bodočnost tega projekta. Nikoli nismo bili tako živi kot zdaj!

Rossana Paliaga

PIRAN - V domu italijanske skupnosti Giuseppe Tartini Glasbene delavnice za violiniste in pianiste iz Italije in Slovenije

V prijetnem vzdušju lepega obmorskega mesta Piran se je pred dnevi zaključila zanimiva glasbena delavnica, ki je štiri dni potekala v domu italijanske skupnosti Giuseppe Tartini. Že vrsto let zapored jo organizira glasbeno združenje Piano Suzuki iz Trsta v sodelovanju z italijansko skupnostjo in privabi vsako leto veliko gojencev istoimenske šole, ki prihajajo tako iz Italije kot iz Slovenije. Tečaj vodita profesorici tržaške glasbene šole Suzuki Cristina Verità in Giulia Linussio ob mentorstvu še drugih priznanih glasbenih pedagogov. Letos sta jima pomagali bivši gojenki, violinistki Nika Toškan in Lucy Passante Spaccapietra ob sodelovanju starejših gojencev Ane, Nike in Rocca. Na tečaj se je prijavilo res lepo število otrok in sicer kar štirideset violinistov in pet pianistov (eden izmed teh je igral izmenično tudi na evfonij). Orkester gojencev je spremljala še skupina staršev pri kitari in kontrabasu in za to priložnost se jim je pridružila še harfistka.

Že dolga leta pa je glasbena duša in vodja delavnice temperamentni, ustvarjalni in izkušeni violinist kot obenem izvrstni pedagog doma iz Šlezije Martin Schaefer. Profestor Schaefer se je izobrazil na ruski violinistični šoli in nato nadaljeval študij predvsem ljudske glasbe in nekonvencionalnih glasbenih zvrsti z znanimi violinisti predvsem ciganske in klezmer folklorne glasbe. Po

specializaciji je v letih bil vodja prestižnih folk orkestrrov po Evropi. Veliko se obenem posveča poučevanju mladih violinistov in jih z dušo vodi v ljubečo in igrivo poznavanje ljudske glasbe različnih narodov. Poznavanje folklorne glasbe, njenih posebnih lestvic in ritmov pomaga tudi k lažjemu dostopu resne glasbe, posebno sodobne. Prav tako je tudi na tej delavnici ojačil znanje tečajnikov, ki so se naučili veliko novih ljudskih napevov, ki jih je sam Schaefer priredil za orkester. Tako so letos igrali motive iz klezmer, ciganske, balkanske, irske ter orientalske glasbene skrinjice.

Prikupen spored klasičnih skladb ter radoživih folklornih motivov so učenci predstavili še na zaključnih koncertih. Prvi je potekal v nedeljo dopoldne v hali Tartinijeve hiše, kjer so predstavili spored klasičnih del, na odru piranskega gledališča pa je v večernih urah izzvenel drugi nastop s folklornim programom in privabil ne le starše in prijatelje, marveč tudi lepo množico občinstva, saj je dogodek spadal med ponudbo samega gledališča. Kljub intenzivnemu in utrujajočemu delovnemu ritmu, so bili gojenci zelo zadovoljni, ker so imeli priložnost, da se spoznajo med sabo in si pomagajo pri učenju. Obenem pa so bili ganjeno navdušeni nad lepim skupnim igranjem orkestra, ki si je zaslužil tudi pristrčno dolg in topel aplavz občinstva.

Pan

FESTIVAL LJUBLJANA - V torek

Večer opernih arij z Elino Garanča

V torek, 8. julija, bo na Festivalu Ljubljana nastopila operna zvezda Elino Garanča. Mezzosopranistka z izbrušeno tehniko in sijajnim glasom se je rodila v glasbeni družini v Rigi. Svojo pevsko pot je začela v domačem mestu, nase je prvič opozorila leta 1999, ko je zmagala na Mednarodnem pevskem tekmovanju Mirjam Helin na Finskem. Od leta 2003 redno nastopa na Salzburškem poletnem festivalu in v dunajski Državni operi ter ima ekskluzivno pogodbo z založbo Deutsche Grammophon. Danes velja za eno izmed najbolj priznanih mezzosopranistk na svetu. V Ljubljani bo nastopila prvič, spremljal pa jo bo Simfonični orkester RTV Slovenija pod taktirko njenega moža, angleškega dirigenta Karla Marka Chichona.

Solistični program sestavljajo izbrane arije iz njenih zadnjih dveh plošč, »Habanera« (2010) in »Romantique« (2012). Gre za odlomke iz ruskih in francoskih oper 19. stoletja, ko so skladatelji, v skladu z zanimanjem za eksotiko tistega časa, črpali navdih za svoja dela iz Španije, Bližnjega in Srednjega vzhoda. Solistka bo v napovedanem koncertu pokazala ne samo svojo izredno pevsko tehniko, ampak tudi svojo igralsko spretnost, saj se bo v teku večera prelevila v najrazličnejše ženske like operne literature. Kot francoska narodna junakinja Ivana

iz opere Devica Orleanska (glasba in libreto Petra Čajkovskega na podlagi drame Friedricha Schillerja) se bo v prvi ariji poslavljala od rodnega kraja pred bitko z Angleži. V ariji Mon cœur s'ouvre à ta voix Camilla Saint-Saënsa bo kot Dalila skušala omrežiti Samsona in mu iztrgati skrivnost njegove silne moči, takoj potem pa bo igrala zaljubljeno Bal-kis iz Gounodove manj znane opere Kraljica iz Sabe.

Orkester bo njene nastope dopolnjeval z instrumentalnimi točkami iz že omenjenih oper, izvajali pa bodo še uverturo h Glinkovi operi Ruslan in Ljudmila, simfonični intermezzo Méditation za violino in orkester iz Massenetove opere Thaïs ter tri španske plese España Cañi, Gerona in El Gato Montes. Sklepní del večera bo izrazito špansko obarvan, saj bodo izvedli najpopularnejše odlomke iz znane Bizetove opere Carmen. Vloga zapeljive in neodvisne Ciganke je v zadnjih letih potrdila uspeh Eline Garanče: z njo je nastopila v Londonu, Berlinu in New Yorku, njene predstave pa so predvajali tudi v številnih kinodvoranah širom po svetu.

Koncert se bo pričel ob 21.00 na Kongresnem trgu v Ljubljani. Vstopnice za stojišča je možno kupiti na dan koncerta, otroci do 14. leta imajo prost vstop.

Sara Zupančič

PORDENONELEGGE

Umberto Eco dobitnik nagrade Friuladria za zgodovinski roman

Umberto Eco

Pisatelj in filozof Umberto Eco je letošnji dobitnik nagrade Friuladria »La storia in un romanzo«, ki jo podeljujejo na knjižnem sejmu Pordenonelegge. Eco bo v Pordenonu v soboto 20. septembra, ko mu bodo izročili priznanje, zatem pa bo imel *lectio magistralis* na temo povezav med romanom in zgodovino. V utemeljitvi nagrade je poleg obširnega, enciklopedičnega znanja prav pozornost, ki jo je Eco v svojih delih posvetil zgodovini in raziskovanju preteklosti ter njenemu prenosu v žanrski roman z mojstrskim obvladovanjem mehanizmov komunikacije sodobnosti.

Muti jutri še v Ljubljani

Vstopnice za nocojšnji koncert v Redipugli z izvedbo Verdijevega znamenitega Rekvijama so pošle, obstaja pa druga možnost, saj bo maestro Riccardo Muti z mogočno mednarodno zasedbo združenih glasbenikov in pevcev ponovil koncert jutri, 7. julija, na Kongresnem trgu v Ljubljani. V tem primeru bo koncert zazvenel v spomin na dirigenta Carlosa Kleiberja ob 10. obletnici njegove smrti. Za ta koncert, ki je vključen v program Festivala Ljubljana, so vstopnice in možnost avtobusnega prevoza še na voljo tudi na prodajnem mestu v Trstu pri Radioattività (vstopnice od 21 do 63 evrov - tel. 040 304444 - biglietto-ria@radioattivita.com).

PIRANSKI BRANCIN, VRHUNSKA GOJENA RIBA

Tudi med divjimi bi težko našli boljše

TONI GOMIŠČEK (foto ALEŠ SRNOVRŠNIK)

Ko začne Irena Fonda govoriti o morju in morskih živalih, še ribe utihnejo. No ja, obmirujejo, da bi jo boljše slišale, saj toliko zanimivega ne ve o njih samih povedati nihče. In prav tako nemo, z odprtimi usti, sledijo njeni razlagi vsi, ki jih z ladjico popelje do mrež, v katerih zdaj že dve desetletji goji brancine. In to ne kar neke brancine, ampak piranske brancine. Njihova posebnost je, da so najboljši brancin na tržišču. Med gojenimi brancini zagotovo nimajo konkurence, toda tudi med divjimi bi jim težko našli boljše. Seveda, ko pa imajo vedno na razpolago najboljšo možno hrano in ko celo življenje živijo v akvatoriju pred sečoveljskimi solinami, kjer se v morje steka reka Dragonja. Mešanje slane in sladke vode, njuna čistost in ugodna nihanja letnih temperatur so naslednji pogoj za njegovo kvaliteto, zadnji in odločilni pa je skrb, ki jo Irena Fonda s sodelavci posveča najmanjšemu detajlu vzgoje brancinov.

Družina Fonda je že vrsto generacij povezana z morjem. Najprej so bili kmetje in solinarji, z Ugom Fondo, Ireninim očetom, so postali tudi potapljači. Oče, biolog po izobrazbi, se je že od malega zaljublil v morje in stalno brskal po morskem dnu. Ker je bil stalno pod morsk gladino, je hitro opazil, da tistih in tolikih rib, kot jih je bilo še v njegovi mladosti, preprosto ni več. Pri izvajanju podvodnih del je hkrati videl, da se vsaka cev in vsak kamen hitro obrabejo in nudijo pogoje za življenje večjih morskih bitij, medtem ko je muljasto dno pusto kot pokrajina na Mesecu. Podobno kot Cousteau je prišel do zamisli, da bi naredili podvodne grebene, ki bi pomagali popestriti podvodno življenje. Deset let se je trudil pridobiti dovoljenje za ureditev podvodnega parka, toda zaman. Da ni zakonske osnove, so rekli. Res je, da ni niti zakona, ki bi to prepovedoval, toda oče ni hotel po tej poti, pripoveduje Irena. Zato se je oprijel ideje o gojenju brancinov in si v samem začetku postavil cilj, da bodo najboljši, kar jih je možno vzgojiti v podvodnih mrežah. Sin Lean, ki je z očetom že sodeloval pri podvodnih delih, je bil takoj zraven, in ko se je jima pridružila Irena, je bil dreamteam zaključen.

Edina, in zato največja ribogojnica v Sloveniji, je v evropskem merilu ena manjših, če že ne najmanjša. Pa ne po številu mrež, ampak po letni vzgoji. Dejstvo je, da naši brancini rastejo počasneje kot v drugih gojiščih, kjer so tržno zanimivi po dveh letih vzgoje, medtem ko naši potrebujejo tudi do pet let preden dosežejo primerno težo, kar je zelo podobno rasti brancinov v divjini, pripoveduje Irena. Na počasnejšo rast vpliva izbira hrane, ki jo sicer kupujejo od enega najboljših evropskih dobaviteljev, vendar je narejena v skladu s posebnimi zahtevami Fondovih. V ribogojnici Fonda ribe hranijo ročno. Številne druge ribogojnice imajo avtomate, ki glede na nastavljene intervale mečejo hrano, toda ti roboti so brca v prazno, pove Irena brez dlake na jeziku. Obstajajo sicer tablete, ki upoštevajo ribji apetit, kot se le-ta spreminja glede na temperaturo vode, toda to, da ribe v toplen morju jedo več kot v hladnem, ni edina upoštevanja vredna spremenljivka. Včasih pride v bližino delfin, ki sicer mreže ne preluknja, čeprav bi jo lahko, vendar je že njegova prisotnost za brancine tak šok, da obmirujejo. Kot da bi se hoteli potuhiniti. Prestrašijo jih tudi potapljači, če se motovili okrog mrež. Takrat jim je potrebno dati manj hrane, sicer bi se neizkorišč-

na potopila na dno. Ko je toplo, postanejo požrešni, vendar je tudi takrat potrebno vnos hrane omejiti, sicer bi lahko zboleli. Dnevni stik z vsemi mrežami delavcem v ribogojnici omogoča, da sproti spremljajo rast in zdravje rib. Ko brancini zaznajo prihod čolna, ki ga povezujejo s hrano, morje kar vre, vsi se silijo na površje v pričakovanju slastnih briketov, pripravljenih pretežno iz rib in rakov z nekaj rastlinskih dodatkov. Ta hrana najbolj ustreza temu, kar bi brancin jedel v naravi, zato je kvaliteta mesa našega brancina enakovredna ujetemu, se pohvali Irena, ki ne pozabi dodati, da so brancini iz nekaterih drugih (največ grških) ribogojnic mnogo bolj zamaščeni, na kar vplivata tako hrana kot celo leto toplejše morje. Mimogrede rečeva nekaj besed o ribah iz Jadranskega morja, ki se jih drži sloves najboljših na svetu. Irena je prepričana, da ne gre za lažno famo. Jadransko morje je bolj slano od drugih morij, ima primerno temperaturo vode, onesnaženost je še vedno sorazmerno nizka... Prihodnost pa Irena, iz več razlogov, vidi v ribogojstvu:

Dejstvo je, da običajni smrtniki sploh nimajo predstave o življenju v morju. Medtem ko za reke in jezera že vemo, da brez vlaganja ni ribarjenja, morje še vedno jemljemo kot neskončen vir vsega, tudi rib. Vendar ni tako. Predvsem se moramo zavedati, da ribe naseljujejo določena območja; če tisto območje spraznimo, ga ne bodo naselile ribe od drugod, ampak nam še dolgo časa ne bo omogočalo ribolova. Pogled brancina. Že naš, ki živi v idealnih pogojih, potrebuje pet let, da pride do komercialne mere. Če pa v restavraciji naročiš dvokilskega brancina, bi bilo prav, da bi se zavedal, da si dobil petnajst in tudi več let starega kapitalca. Če takega vzameš iz narave in da je še poln iker – ja, to je res nepopravljiva škoda, pravi Irena.

Za tiste, ki bi radi doživeli pojedino z veličastnim brancinom, imajo v ribogojnici Fonda presenečenje: mrežo z izredno starimi in velikimi brancini, ki jih lovijo na trnek. Ponje gredo le, če si naročnik tako ribo zasluži. Če ima kak par zlato poroko ali če je nekdo prejel Nobelovo nagrado, na primer. Ker to niso ribe za vsakdan, ker to je naša arhiva, se posmeje Irena, ki rada primerja svoj svet z izkušnjami vinarja. Tako njej kot vinarjem pa se arhiva ne zgodi preko noči: do nje vodi trnova pot, ki se začne pri izbiri pravega trsnega materiala oziroma ribjih mladici.

Irena se osebno odpravi enkrat letno v italijanske ali francoske valilnice, kjer nadzira izbor mladice, starih takrat že pol leta in dolžine kakih 6 cm. Ker letno potrebuje kakih 200.000 brancinčkov, ki jih nabavi v ribogojnicah s 30-milijonskim zarodom, težav pri izboru natančno takih, kot ona hoče, nima. Mlada jata potrebuje hrano do desetkrat na dan, vse dni v letu, ne glede na vreme! Priti do velikega brancina je ogromen vložek, in to je prva stvar, ki jo Irena poskuša dopovedati obiskovalcem. Ko jih vprašam za starost polkilskega brancina pa predvidevajo, da smo ga vzgojili v enem letu. Ne raste vse tako hitro kot piščanci ali puijski, pove kruto resnico Irena.

Pogovor preide na prepoznavanje sveže ribe in Irena pove še eno resnico o občem nepoznavanju morja. Že pred leti so se odločili, da bodo brancine pospremili na trg z datumom izlova, ki je običajno en dan predem je riba v ribarnici. Ah, ta je pa od včeraj, ali nimate nič bolj svežega, naj bi se zmrdovale nekatere mestne gospe! Glede škrge se strinja, da so dober pokazatelj, ki žal deluje zgolj v eni smeri: če so škrge grdega

videza, je riba zagotovo slaba, lepe škrge pa niso vedno garant dobre ribe, saj jih lahko nevestni trgovci ponaredijo z barvili in antioksidanti. Zvem, da so v nekaterih krajih sveže ribe dajali v kalup, da so v smrtnem krču dobile obliko svitka: take so bile najbolj cenjene. Ko je rigor mortis popustil in so se ribe zravnale, je bil znak, da niso več sveže. Irena opozori na trojno pravilo temperatura, čas, bakterijska obremenitev in mi obrazloži na primeru: riba, ki je bila takoj po ujetju dana na led, je po treh dneh bolj sveža od ribe, ujeta na mrežo in ohlajene šele po nekaj urah. Ulov s harpuno sproži adrenalinski šok, ki prav tako pospeši staranje. Ko v ribogojnici Fonda zajemajo ribe iz gojišč, jih spravijo takoj v ledeno vodo. Tako se zaradi otopelosti ne zavejo smrti, istočasno pa upočasnijo staranje.

Nekaj časa krožimo med ribogojnimi mrežami, da Aleš lahko slika tako ribe kot Ireno, meni pa ni jasno, kako se lahko ob rednem nadzoru pripeti, da pridejo potapljači nadlegovat brancine. Oh ne, saj ne gre za tujce, to so naši fantje, ki vsakih nekaj mesecev menjajo mreže, se posmeje Irena in pove še eno veliko skrivnost kvalitete njenih rib. Medtem ko številne ribogojnice mreže obdelujejo z različnimi kemikalijami, ki jih do štiri leta ohranjajo čiste (in sprožajo strup v morje), jih morajo oni stalno menjati. Čista mreža tehta 200 kg, po le nekaj mesecih pa se nanjo obesi do 7.000 kg raznih organizmov, največ seveda klapavic. Voda se skozi tako mrežo ne more več pretakati v zadostni količini, zato je potrebno opraviti ta poseg zamenjave, ki zahteva koordinirano delo šestih potapljačev! Sledi čiščenje mreže v posebnem bobnu, krpanje, če je potrebno, in še kaj.

Tudi s piranskim brancinom se je potrdilo staro pravilo, da nihče ni prerok v domači deželi. Irena je mislila, da bodo kupci kar prišli, vendar je sprva nalletela na hladen odziv domače javnosti. Na nejevero in nezaupanje. Vizije o najboljšem brancinu je začela dobivati potrditev šele s priznanji, ki so jim jih, najverjetneje s stisnjenimi zobmi, izrekli Italijani. Irena se je medtem spoprijateljila tako z vinarji kot oljkarji, spoznala pomen blagovne znamke in sklenila, da tudi brancin mora dobiti svoje potrjeno poreklo. Začela je promovirati blagovno znamko Piranski brancin Fonda in številni lokali, ki danes imajo njene brancine na jedilnem listu, jih tako tudi predstavljajo. Še vedno sodeluje na nastopih in promocijah, tako da se krog ljudi, ki jo poznajo širi. Uspešno so uveljavili internetno prodajo in, vsaj po Sloveniji, dostavljajo ribe na dom v ličnih pakiranjih, ki do 48 ur ohranijo ribo svežo. Irena je zadovoljna, da celo kupci v ribarnicah v letrgovinah posegajo po njenih dražjih in boljših brancinih. V njenem glasu je čuti ponos, ko pove, da arhivski brancini Fonda veljajo za najdražje brancine na svetu, še bolj ponosno pa izpove svoj delovni in življenjski credo. Kot biologinja se v prvi vrsti zavedam, da za seboj ne smem pustiti nič slabega, nič grdega, raje kaj lepega, rada reče.

Podpira projekte kot so zdravo morje in popolna sledljivost prehrabnih artiklov. Predstavi se kot ženska, ki stoji trdo na tleh. Da vidi vsako luknjo in kamenček na cesti, medtem ko ima brat vizijo; ločena bi eden padel, drugi obstal na mestu. Oče je bil sposoben obojega, znal je sintetizirati, zato ga z bratom še vedno zelo pogrešata. Med klepetom spoznavam, da ima odgovore na vprašanja, ki si jih drugi niti ne zastavljamo, vendar mi zaupa, da ima tudi nekaj vprašanj, na katera ne zna nihče odgovoriti.

Njiva na morju

Zlati odsevi piranskih brancinov

Brancin v ledeni škatli

Irena Fonda

Test 1: sveža in čvrsta riba

Piranski tris: brancin, solni cvet in olivno olje

Test 2: ribo povohati pri glavi

Kdor prvi pride ...

Protestno zborovanje, javnomnenjske raziskave in podpora krajevnih politikov

Bretonci nasprotujejo Hollandovi reformi in zahtevajo združitev zgodovinske Bretanije

Nedeljska manifestacija, s katero so Bretonci izrazili trden namen, da vztrajajo pri zahtevi po poenotenju Bretanije v okviru nove administrativne ureditve Francije, bi lahko bila prelomni dogodek v boju, ki traja že dolga leta. Na podobnem protestu v aprilu je bilo kakih 8.000 udeležencev, tokrat pa se jih je zbralo 17.000; še pomembnejše pa je, da se čedalje več predstavnikov političnih strank pridružuje pobudi, poleg tega pa je ob njej poenoteno bretonsko gibanje. Vse to je jasen znak Parizu, da Bretonci res želijo, da se dežela Loire Atlantique z zgodovinsko bretonsko prestolnico Nantesom priključi k Bretaniji. To željo potrjujejo tudi številne javnomnenjske raziskave.

Ponovna združitev Bretanije bi imela za posledico tudi oživitve bretonskega jezika in kulture. Dežela namreč ureja zaposlovanje v šolskem sistemu in poenotenje odnosa do pouka bretonščine, s katerim se sedaj ukvar-

jata dve deželi. Na manifestaciji so spregovorili predstavniki zasebnih bretonskih šol Diwan, ki so opozorili, da bi ustanovitev regije Velikega zahoda, ki jo predvideva osnutek Hollandove reforme, dejansko potisnila bretonski jezik in kulturo v zelo manjšinsko stanje, ter ju popolnoma marginalizirala.

Po drugi strani bi bila Bretanija skupaj z deželo Loire Atlantique dovolj velika za resno načrtovanje, saj bi imela 4 milijone in pol prebivalcev, tri velika mesta in torej vse strukture za kulturno, družbeno in gospodarsko načrtovanje. Bretanija bi se v tej novi obliki gospodarsko razvijala, bila bi izrazito pomorska dežela in bi lahko uveljavila svoje lastne trgovske znamke. Bila bi tudi številčnejša od osmih držav članic Evropske unije ter številnih zveznih držav Nemčije. Bretonci torej zavračajo predlog predsednika Hollanda, ki želi birokratsko oblikovati deželo velikega zahoda, ki ne predstavlja nobene zgodovinske in kulturne identitete.

Pod naslovom:
Nedeljska manifestacija za združitev Bretanije; spodaj desno podpredsednik stranke DEB Ozan Ahmetoglu z revijo, ki namenja naslovnico volilnemu nastopu stranke DEB; spodaj levo župan Komotinija Giorgios Petridis.

Predstavniki evropskih manjšinskih organizacij na obisku pri turški manjšini v Grčiji

Stranka DEP na evropskih volitvah prejela 43.000 glasov, pot do izvolitve poslanca v parlament pa bo še dolga (1)

Korak naprej. Tako voditelji turške manjšine v Grčiji ocenjujejo dejstvo, da se je njihova manjšinska stranka DEB predstavila na nedavnih volitvah Evropskega parlamenta in prejela 43.000 glasov. DEB je kratica za prijateljstvo, enakost in mir, kot je uradno ime stranke; na volitvah ni nastopala približno dve desetletji, odkar je volilna zakonodaja s triodstotnim pragom turški manjšini zaprla pot v atenski parlament. Za vstop v parlament bi potrebovali približno 180.000 glasov, Turkov v Grčiji pa je okoli 150.000. »Naš glavni cilj ostane vstop v grški parlament, z grškimi strankami želimo sodelovati in skupaj reševati probleme. Vendar ne smemo delati napak.« Tako pravi Mustafa Ali Cavus, predsednik stranke DEB, nekakšen patriarh turške manjšine v Zahodni Trakiji, regiji, ki je po Lausanskem sporazumu ob koncu prve svetovne vojna pripadla Grčiji, čeprav je bila tam velika večina prebivalcev Turkov.

Obisk na sedežu stranke DEB v Komotiniju je nekako obvezno prva etapa vseh obiskov pri turški manjšini. Tako tudi tokrat, ko je to manjšino obiskala dokaj številna delegacija dveh mednarodnih manjšinskih organizacij, zveze evropskih narodnosti FUEN in zveze manjšinskih dnevnikov MIDAS. Obisk je sovpadal z zadnjimi dnevi grškega predsedovanja Evropski uniji in je bil torej izraz podpore manjšini, ki je gotovo ena najslabše za-

ščitenih v celotni EU, pa tudi znak Grčiji, da z manjšinami ne more ravnati v nasprotju z občepriznanimi evropskimi standardi. »Svoje probleme želimo internacionalizirati, Evropa mora slišati naš glas,« je prepričan Ali Cavus.

Stranko DEB je ustanovil takratni voditelj turške manjšine v Trakiji dr. Sadik Ahmet. Rojen leta 1947, študiral je medicino, najprej v Ankari, nato pa diplomiral v Solunu. Leta 1978 se je vrnil v Trakijo in manjšina ga je izbrala za voditelja. Leta 1985 je sprožil kampanjo za priznanje manjšinskih pravic, zbrali so 15.000 podpisov, kar je Grke tako vznemirilo, da so ga aretirali. Leto kasneje je v Solunu delil brošure z zahtevo po zaščiti manjšine, zaradi česar so ga obsodili na 30 mesecev zapor. Vmes so bile volitve, bil je kot neodvisen kandidat izvoljen v parlament, vendar so zaradi obsodbe njegovo izvolitev razveljavili. V zapor je moral, ker je javno govoril o »turški manjšini« in ne o islamski manjšini. Po dveh mesecih so njegovo obsodbo spremenili v denarno kazen in ga izpustili, izključitev iz parlamenta pa je obveljala.

Na volitvah leta 1990 je bil zopet izvoljen za poslanca, še vedno kot neodvisen kandidat, 12. septembra 1991 pa je končno ustanovil stranko DEB. V odgovor je parlament sprejel zakon o triodstotnem pragu za vstop v parlament in na naslednjih volitvah leta 1993 stranka DEB

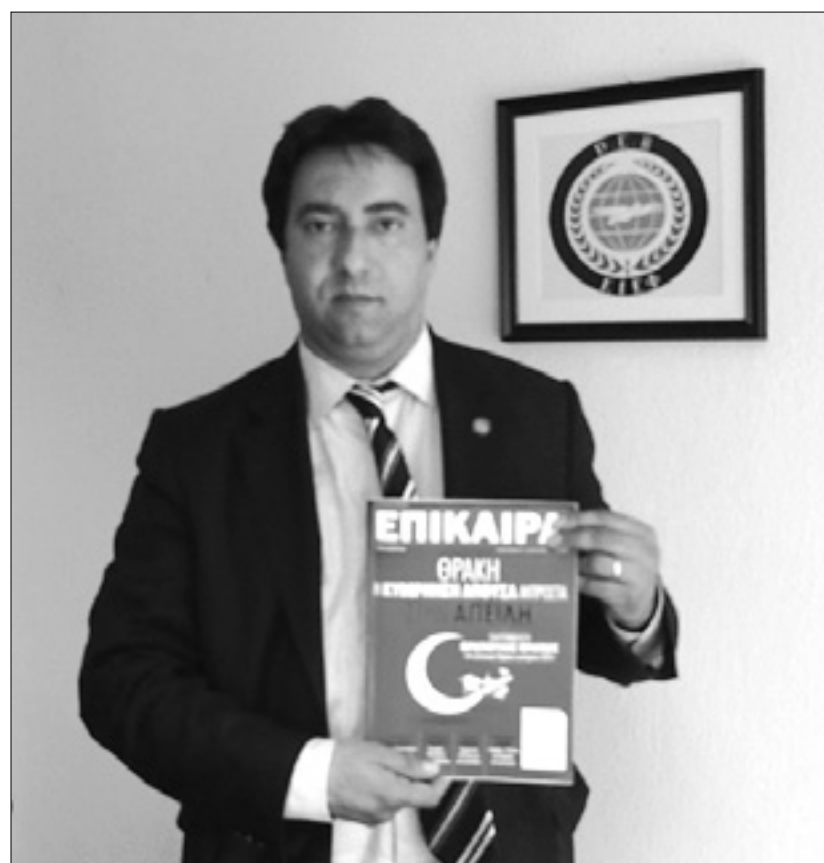
svojega poslanca ni mogla izvoliti, čeprav je prejela več glasov kot jih je prejel Sadik Ahmet na prejšnjih volitvah. Umrl je leta 1995 v prometni nesreči, v okoliščinah, ki jih niso nikoli pojasnili. Takrat je dejavnost stranke DEB zamrla in obnovilo jo je šele sedanje vodstvo leta 2009. Skoraj 15 let turška manjšina ni imela lastne stranke.

Na vprašanje, zakaj so se predstavili na evropskih volitvah, čeprav ni bilo nobene možnosti, da izvolijo svojega poslanca, pa je podpredsednik stranke, Ozan Ahmetoglu, mlajši in dinamičen, odgovoril, da so po letih molka ocenili, da se morajo profilirati v Grčiji, skratka, opozoriti nase in na svoje probleme. Tu so bili uspešni in dejstvo je, da so v Atenah vzbudili pozornost, do take mere, da je tej stranki desno usmerjena revija namenila nič kaj prijazno naslovnico, na kateri turški polmesec predira zemljevid Grčije v Trakiji; namig, da gre za poskus spreminjanja meja.

Grčija in Turčija nista prijateljski državi, to je znano. Sporov je veliko in zgodovina je zelo boleča, od dogajanj v času otomanskega cesarstva do problematike Cipra, ki je še vedno nerešeno vprašanje. O odnosih med manjšino in turškimi oblastmi predstavniki manjšine ne govorijo. Je pa očitno, da sredstva za dejavnosti manjšine od nekdaj prihajajo, da ne prihajajo od grških oblasti in da sami ljudje, še zlasti ob sedanji krizi in visoki brezposelnosti, res ne morejo vzdrževati vseh ustanov. Več ne kaže povedati.

Če je torej s tem volilnim nastopom turška manjšina ponovno vstopila v grško politično arena, pa velja opozoriti, da nima nobenih stikov z drugimi manjšinami v državi. Z Albanci (Arvaniti, jim pravijo), Aromuni in Makedonci, pa tudi Romi in Pomaki ni nobenega sodelovanja. »Vemo da obstajajo, slišali smo za njih, stikov pa nimamo,« pojasnjuje Ahmetoglu, vidno nejevoljen zaradi zastavljenega vprašanja. Turki se zavedajo edine moči, ki jo imajo, to le Lausanskega sporazuma, ki štiti islamsko manjšino. Na tej osnovi imajo dvojezične šole in verske pravice, ostale manjšine tudi tega nimajo; očitno nočejo tvegati, da bi kaj izgubili.

In kakšna je njihova vloga v krajevnih politiki? Pravzaprav dobra, na ne-

da v volitvah so izvolili tri župane v manjših občinah, prisotni pa so tudi v mestnem svetu Komotinija. Od 25 svetnikov jih 8 pripada turški manjšini. Župan Giorgios Petridis, eden redkih uspešnih politikov socialistične stranke Pasok na zanjih lokalnih volitvah, je vidno v zadregi. Je človek, ki bi rad povedal več, pa ve, da ne sme prekoračiti meje. Na vprašanje, kako naziva manjšino, odgovarja: »Razumeti morate, da moram, kadar nastopam kot župan, vedno govoriti o islamski manjšini.« Skladno z Lausanskim sporazumom in skladno z določili grške vlade. V prostem pogovoru pa se odpre, pove, da sta dva pripadnika manjšine v ožjem odboru, kjer se ukvarjata z vsemi vprašanji, ne samo z manjšinskimi, pojasnjuje, da si občina prizadeva za storitve, ki so enake za vse državljane, podarja, da manjšina ni samo folklorni element, ampak je sestavni del mesta in seveda opozarja, da obstajajo zgodovinske pregrade, ki jih ljudje še niso premostili in neurejeni odnosi med državama.

Na vprašanje, ali bi vstop Turčije v Evropsko unijo prispeval k pomiritvi duhov, pa brez pomislekov kratko odgovori: »Da«. Ko pa se dotakneš pravic in vprašaš, koliko manjšincev je zaposlenih na občini, mora priznati, da jih je malo čeprav se izgovarja, da občina ne zaposluje sama. Jih je pa več med tistimi, ki jih občina začasno najema, dodaja. In seveda obvezno vprašanje, zakaj ni nobenega dvojezičnega napisa. Tu se zamisli in kratko pojasni, da »lahko delamo do ravni, ki nam je dovoljena. Več ne moremo. Vendar se stanje izboljšuje in upamo, da se bo še izboljšalo, ampak za to moramo trdo delati.« Kanček optimizma, kljub vsemu; ostaja neodgovorjeno (in nevprijetno) vprašanje, ali govori tako, ker rabi manjšino v mestnem svetu, ali je res iskren. Ampak turški prijatelji zagotavljajo, da je iskren. Da je pošten politik, tudi zato, ker njegova družinma izhaja iz Anatolije, kjer je okusila, kaj pomeni biti manjšinec.

(Se nadaljuje)

OBISK IN KONCERT MEŠANEGA PEVSKEGA ZBORA FRAN VENTURINI OD DOMJA V BOSNA

Srečno in nasvidenje

MARIJAN SPETIČ

Udobni avtobus nas je s šoferjem Elvisom čakal pred Kulturnim centrom Anton Ukmar – Miro pri Domju v petek, 9. maja ob 6. uri zjutraj. Naložili smo kovčke, malico za po poti, Igorjevo harmoniko, kroje in Paolovo kolo ... Oboroženi z bolj ali manj zahtevnimi fotoaparati smo se vkrkali in v lepem, sončnem a hladnem pomladanskem jutru odpotovali proti Sarajevu. Kulturno društvo Fran Venturini je namreč pred časom prejelo povabilo za nastop društvenega Mešanega pevskega zbora v samem glavnem mestu Bosne in Hercegovine. Povabilo je prišlo od Slovenskega kulturnega društva Cankar, zelo aktivne in delavne organizacije, ki v Sarajevu združuje Slovence (bilo naj bi jih približno 2.000), ki v bosanskem glavnem mestu živijo in delajo.

Vreme je bilo čudovito, sončno, prav res pomladansko, ozračje se je postopoma segrelo, tako da je bilo v avtobusu še kar prijetno. V prijetni in sproščeni vožnji smo potovali mimo Ljubljane, Novega Mesta, Zagreba in Nove Gradiške, po avtocesti, ki je nastala iz prve ceste, ki je neposredno povezovala Zagreb in Beograd, Hrvaško in Srbijo, v bistvu mlado Jugoslavijo. Kmalu po drugi svetovni vojni so jo gradili mladi navdušenci prostovoljnih delavnih brigad: Avtoput bratstva i jedinstva ... Kje so tisti časi?

V Slavoniji smo se ob uri poznega kosila ustavili na počivališču ob cesti in iz avtobusa izvlekli že pripravljene narrezke, za posebno poslastico pa je poskrbel naš neapeljčan Pasquale: 10 kg čudovite pristne mozzarelle »di bufala campana.«

Po hitrem hladnem kosilu smo pot nadaljevali do Slavonskega Broda, do meje med Hrvaško in Bosno in Hercegovino. Kako hitro smo se po vstopu Slovenije v Evropo in Shengensko območje odvadili kontrol na meji ... Ob dvojni kontroli osebnih dokumentov smo se časovno vrnili krepko nazaj, ob pogledu na kolono avtomobilov, ki je na srečo vozila v obratno smer, pa smo zadovoljno ugotovili, kako lepo je živeti vsi skupaj v isti Evropski domovini, brez mej in pregrad.

Prečkali smo mejo, zavozili čez reko Savo in iz Slavonskega Broda smo se v hipu znašli v Bosanskem Brodu. Od tod

Za hišami pokopališče sarajevske vojne ...

Sarajevski tramvaj

nas je pot peljala do zaporedja dolin, po kateri se od Sarajeva, kjer izvira, vije reka Bosna, ki nas je spremljala od Doboja, mimo Zenice in Visokega, vse do našega cilja. Ob cesti občutno revnejše hiše, mnogo ruševin, grozečih požganih ostankov zadnje bratomorne vojne iz pred dvajsetih let. Peljali smo se mimo mnogih vasi in manjših ali večjih zaselkov: v nekaterih smo videli krščanske cerkve, v drugih muslimanske džamije, v večini pa kar oboje. Sicer zanimivo: pri obnavljanju od vojne porušenih vasi so prvi na vrsti verski objekti. Vse cerkve in vse džamije so čisto nove ali lepo obnovljene, medtem ko še mnogo hiš, palač in civilnih objektov še danes nosi znake bombnih napadov in granat.

Pozno popoldne smo končno prišli na cilj: končno smo v Sarajevu. A prvi občutek je bil grozljiv, vsem nam je zastal dih, občutili smo nepopisno tesnobo v grlu in stisnilo nas je v srcu: prav ob vходу v Sarajevo je velik grič, ob vznožju in na pobočju katerega se razprostira ogromno, skoraj neskončno pokopališče, deloma krščansko in deloma muslimansko (po ločenih poljih), kjer so pokopane žrtve Sarajevske vojne 1992-96.

Večerjo smo v petek zvečer imeli v tipični restavraciji na griču nad zgodovinskim centrom Sarajeva, Baščaršiji. Krasen razgled na mesto, prej v sončnem sijaju, kasneje v objemu noči in v pisanem čaru luči.

V soboto nas je že zjutraj čakala naša »vodička«, pravzaprav zelo aktivna čla-

nica in odbornica gostujočega Sarajevskega Slovenskega kulturnega društva Cankar, gospa Dina Makumić (po rodu iz Ljubljane), s katero smo se z avtobusom odpravili na turistični ogled Sarajeva. Ob zelo izčrpani razlagi smo tako izvedeli marsikatero mestne zanimivost in zgodovinske podrobnosti.

Mesto Sarajevo je bilo ustanovljeno pred približno 500 leti in zgrajeno na Sarajevskem polju, ki se razprostira med Bjelašnico, Igmanom in Jahorino, ob reki Miljacki, ki se nato ob mestu izliva v reko Bosno, malo po njenem izviru. Sarajevo šteje danes približno 500.000 prebivalcev, v času obleganja v letih 1992-96 pa je nasilne smrti izgubilo življenje 11.371 prebivalcev, od katerih približno 1.600 otrok.

V času bosanske bratomorne vojne oziroma obleganja Sarajeva je leta 1992 bila popolnoma uničena tudi Nacionalna univerzitetna knjižnica Bosne in Hercegovine. V plamenih je bilo tedaj uničenih več kot 2 milijona knjig, časopisov in dokumentov. Prizor goreče palače živo spominja na vsem nam tragično poznani sorodni primer požiga Narodnega doma v Trstu. Čisto slučajno smo se člani Kulturnega društva Fran Venturini znašli v pravem času na pravem mestu: isti večer, 9. maja 2014, je bilo slavnostno ponovno odprtje Sarajevske Biblioteke, 22 let po požigu in uničenju, z veličastnim kulturnim programom, kateremu smo imeli možnost vsaj delno slediti tudi mi, kulturniki od Domja ... Kot zani-

mivost naj povemo, da nam je naš šofer Elvis razkril, da je v prejšnjih mesecih za ta namen v Sarajevo pripeljal kar 3 avtobuse polne knjig.

»Vodička« Dina nas je tudi spomnila, da je leta 1984 v Sarajevu potekala zimska Olimpijada, sicer edina v tedanji Jugoslaviji. Spomnila nas je tudi, da letos poteka natanko 100 let od znanega Sarajevskega atentata, v katerem sta pod streli Gavrila Principa izgubila življenje avstrijski prestolonaslednik Franc Ferdinand in njegova soproga Sofija, kar je bil povod za začetek prve svetovne vojne. Muzej posvečen temu dogodku smo si tudi ogledali, izginile pa so vtisnjene stopinje na pločniku, kjer naj bi atentator stal, ko je streljal: moč asfalta?

Zvedeli smo tudi, da stalno krožijo po Sarajevskih ulicah najstarejši tramvaji (in tudi trolejbusi) v Evropi. Načrt mestne vožnje s tramvaji se je porodil že za časa avstrijskega cesarja Franca Jožefa, vendar so tedaj izbrali Sarajevo, ker niso vedeli, kako se bo eksperiment obnesel: če bi bilo vse v redu, ne bi bilo problemov, a če se ne bi obneslo, bi to bilo na Dunaju, v Pragi ali v Budimpešti že sramota. Tako so v Sarajevu tramvaji še danes in pridno povezujejo mestne četrti, kar se pozna tudi na stopnji onesnaženosti zraka: javna prevozna sredstva na električni pogon so očitno bolj ekološka kot dizelski avtobusi. Tudi v Trstu je nekoč bilo tako! Se še spomnite? Ni bilo lepo? No, v Sarajevu je še danes tako lepo, vsaj kar se javnih prevozov tiče ...

Proti koncu turističnega ogleda mesta nam je gospa Dina razkrila, da (še danes) so v centru Sarajeva, v krogu 500 metrov, verski simboli kar 4 veroizpovedi: katoliška katedrala, pravoslavna cerkev, judovska sinagoga in muslimanska džamija. Kot pred vojno, tako po vojni! Kaj je menjalo? Več kot 11.000 mrtvih, preživeli pa so vsekakor »obsojeni« na mirno sožitje med narodi, narodnostmi in religijami, tako danes kot prej. Druge izbire ni (razen sovraštva in vojne)! Vtis pa je, da kljub temu obstajajo višji pritiski za intenzivnejšo islamizacijo mesta in ne samo ...

Jutranji ogled mesta smo zaključili v najbolj tipičnem Sarajevskem predelu, Baščaršiji. Ob spremljavi neutrudne »vodičke« gospe Dine smo se sprehodili po labirintu ulic in uličic tega starega mestnega jedra, ki ima že sam na sebi poseben utrip. Zdi se, kot da bi se nenadoma znašel v prejšnjem stoletju, v dobi, ko se ritem časa ustavi in kjer dihaš nek poseben zrak, prepojen z eksotičnimi vonjavami in pridihom orientalskih običajev. Tu vonj po tipični bosanski kavi, tam diši po prvovrstnih čevapih (takih na naših šagrah ne dobiš!), še dalje enkratno vzdruže notranjega miru in blaženega potrpljenja (nihče nima tu nobene sile, nikomur se tu nikamor ne mudi), skratka lepi, neponovljivi in edinstveni Balkan. Po ogledu tudi tipične stare muslimanske (muzejske) hiše »Svrzine kuče«, zgrajene leta 1640 in obnovljene v 18. stoletju, kjer so bili prostori za moške in ženske

Sarajevska biblioteka

Tunnel spasa

Most nad Miljacko z džamijo v ozadju

Skupaj na Baščaršiji

Notranjost Svrzine kuče

NSKI PRESTOLNICI

e, Sarajevo

Zbor Venturini z Dino Maksumić

Pevke in pevci od Domja s panoramo Sarajeva v ozadju

strogo ločeni, smo si za kosilo privoščili čudovite čevapčice v lepini in pivo.

Pred povratkom v hotel smo si ogledali še Tunnel spasa, 800 metrov dolgi tunel preživetja, ki so ga Sarajevčani izkopali med obleganim mestom in osvobojenim ozemljem, od mestnega bivalnega bloka do kleti domačije družine Kolar. Po tem tunelu jim je uspelo oblegano mesto oskrbovati z vsem, kar so potrebovali, od hrane pa vse do orožja. Prepovedan je bil edino alkohol...

Popoldne smo imeli še kratek čas za pevsko vajo in ob 18. uri je že napočil čas, da Sarajevskim Slovincem predstavimo svoj pevski program.

Sarajevski koncert Mešanega pevskega zbora Fran Venturini od Domja je bil vključen v niz kulturnih pobud v sklopu letošnjih Cankarjevih dnevov, vsakoletne tradicionalne manifestacije Slovenskega kulturnega društva Cankar iz Sarajeva, s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu Republike Slovenije, vršil pa se je v Franjevačkem mednarodnem študentskem centru.

Uvodoma je tržaške goste pozdravila odbornica Društva gospa Dina Maksumić, svoj pozdrav pa je gostiteljem podal Predsednik KD Fran Venturini, Aleksander Coretti. Po prvi uvodni pesmi (Venturinijeva Pesem bratstva) je program koncerta napovedal pevec Igor Spetič. Sledil je niz v glavnem slovenskih pesmi raznih avtorjev, med katerimi so izstopale Venturinijeve Oblaka, Pohojena travca (z našim Neapelj-

čanom Pasqualejem v vlogi solista), Zapuščena in Znamenje, pesmi naših domačih avtorjev, kot so Boris Pangerc in Drago Žerjal, tržaška Marinairesca in Signore delle cime Beppeja De Marzija ter ganljiva Prešernova Strunam, vse seveda pod taktirko zborovodje Cinzie Sancin. Ob zaključku koncerta je slovesno zadonela Prešernova Zdravljica, v Vrbačevi priredbi.

Med prvim in drugim delom koncerta je gostom v pozdrav zapel tudi domači Mešani pevski zbor Camerata Slovenica pod vodstvom zborovodje Melite Čičić.

Publika in gostitelji so pevski zbor od Domja nagradili z res toplimi aplavzi in z očitnim navdušenjem, ob zaključku koncerta pa so si predstavniki obeh društev izmenjali priložnostna darila in publikacije. Razno gradivo (knjige in DVD) o biseru Občine Dolina – Dolini Glinščice, je Sarajevskim gostiteljem poslala tudi Županja Fulvia Premolin.

Med publiko je bila prisotna tudi gospa Boža Maver iz Boljunca, ki v Sarajevu živi že od leta 1947. Po koncertu smo seveda tudi z njo posneli priložnostno skupinsko sliko.

Pa še nekaj o Slovenskem kulturnem društvu Cankar iz Sarajeva. Društvo združuje Slovence, ki živijo, delajo ali študirajo v Sarajevu in trenutno šteje malo manj kolt 300 aktivnih članov.

Društvo je bilo prvič ustanovljeno v Sarajevu leta 1934 kot Delavsko kul-

turno društvo Cankar in je delovalo do leta 1941, ko je bilo, tako kot večina delavskih društev, prepovedano. Vključevalo je Slovence iz Sarajeva s ciljem ohraniti slovenski jezik, kulturo in navade ter vzdrževati stike z matično Slovenijo. Obnovljeno leta 1945, je delovalo do leta 1951, ko je bilo, kot vsa nacionalna društva, spet prepovedano.

Ponovno obnovljeno leta 1993, med zadnjo vojno oziroma obleganjem Sarajeva, je bilo tokrat poimenovano Slovensko kulturno društvo Cankar. Združuje v glavnem člane slovenske narodne skupnosti iz Sarajeva, a tudi člane ostalih tam živčih narodnosti, ki se zanimajo za slovensko kulturo, jezik in navade.

Značilna tradicionalna kulturna pobuda Društva so Cankarjevi dnevi (vsakoletni, v aprilu in maju), niz kulturnih dogodkov s priložnostnimi programi (med katere spada tudi tokratni koncert Mešanega pevskega zbora Fran Venturini od Domja).

Društvo vsako leto obeležuje pomembne slovenske praznike, organizira tudi tečaje dopolnilnega pouka slovenskega jezika in kulture za otroke (ki ga omogoča tudi Ministrstvo za šolstvo in izobraževanje Republike Slovenije) ter tečaje slovenskega jezika za odrasle, ima svojo čitalnico z bogato knjižnico, dokumentacijski center, ki se ukvarja z zbiranjem zgodovinskega gradiva o Slovencih v Bosni in Hercegovini. Posveča se tudi športnim, raznoraznim družabnim in rekreacijskim dejavnostim in druženjem.

V sklopu Društva deluje tudi Mešani pevski zbor Camerata Slovenica, ki ohranja slovensko glasbeno tradicijo in predstavlja Društvo z umetniškega vidika. Pevski zbor je začel delovati leta 1994, nastopil pa je že večkrat v Bosni in Hercegovini, v Sloveniji in na Hrvaškem. Od ustanovitve se je ob vodenju zbora zvrstilo kar nekaj dirigentov, današnja zborovodja pa je Melita Čičić. Do danes je od ustanovitve imel pevski zbor že več kot 140 nastopov.

Slovensko kulturno društvo Cankar iz Sarajeva je skratka zelo aktivno in ima zelo pestro in raznoliko dejavnost: vsako leto priredi približno 45 raznih pobud (vredna ogleda zelo popolna spletna stran Društva: »skd_cankar_sarajevo« Oglejte si jo. Ne bo vam žal in verjetno se boste marsičesa naučili).

Po končanem koncertu smo se vsi skupaj srečali na večerji in priložnostni družabnosti, ob kozarcu vina in dobrem prigrizku, predvsem pa ob prijetni družabnosti, ob medsebojnem spoznavanju in ob načrtih za bodoče skupne pobude, med katere prav gotovo spada tudi gostovanje sarajevskih slovenskih prijateljev v naših krajih. Zapela so grla, zadonele so pesmi, slovenske, bosanske, italijanske in hrvaške, oglasila se je Igorjeva diatonična harmonika, pridružila se je kitara. Do pozne ure smo se predajali občutkom iskrenega prijateljstva in bratstva med enakimi in med drugačnimi, dokler ni napočil čas počitka. A ne za vse: skupina mlajših je v bližini hotela našla še od-

prto pivovarno, v kateri je še vse do jutra donela naša pesem ...

V nedeljo zjutraj smo se spet opravičili na dolgo pot, na povratek v domači kraj. Še kratek jutranji postanek v Baščaršiji, še zadnji nakup raznih spominkov, konfekcije sarajevskega piva, naš tehnološki Diego pa si je za spomin na Sarajevo domov odnesel celo priložnostni prenosni hladilnik poln bosanskih čevapčičev.

Končno smo odpotovali proti domu, a ne vsi: naš pevec Paolo je iz avtobusa vzel svoje kolo (mountain-bike), si na ramena nadel nahrbtnik in se od vseh ostalih v avtobusu poslovil. In se odločil, da se na povratno pot domov poda kar s kolesom, tako da se bo lahko še bolj podrobno in globlje naučil utripa ljudi in prostora, po katerem je do doma kolesaril, pa čeprav, kot smo žal kasneje ugotovili, pod nalivi in poplavami.

Lepo vreme nas je spremljalo večji del poti, med Novim Mestom in Ljubljano pa nas je zajelo neurje, ki je zračno temperaturo v kratkem času znižalo za celih 20 stopinj.

Vrnili smo se v večernih urah, utrujeni a veseli in zadoščeni za prelepo doživetje, polni čudovitih občutkov na vse, kar smo v teh treh dneh doživljali. Spoznali smo slovenske rojake, ki prav tako kot mi igrajo vlogo manjšincev in mesto, ki se po tragičnih dogodkih devetdesetih let spet prebujajo kot zibelka različnosti: narodov, jezikov, verstev in kultur. Srečno in nasvidenje, Sarajevo.

Granatirane palače Sarajeva

V Sarajevu skupaj z Božo Maver

GORICA - Občinski odbor sprejel dolgo pričakovani sklep

Na sejah občinskega sveta tudi tolmač za slovenščino

Bolje pozno kot nikoli. Po večletnih polemikah, obljubah in pogajanjih bo na sejah goriškega občinskega sveta končno zagotovljeno simultano prevajanje iz slovenščine v italijanščino. Goriški občinski odbor je namreč na predlog pristojnega odbornika Stefana Cerette sprejel sklep, na podlagi katerega bo odslej svetniška vprašanja in interpelacije slovenskih občinskih svetnikov sproti prevajal tolmač oz. tolmačica, ki je zaposlena na slovenskem jezikovnem uradu. Za simultano prevajanje, piše v sklepu, bo sicer zaradi omejenosti finančnih sredstev in dejstva, da razpolaga slovenski urad z eno samo kvalificirano tolmačico, poskrbljeno le v prvem delu sej občinskega sveta, svetnikom Marilki Korsič, Davidu Peterinu, Walterju Bandlerju in Božidarju Tabaju pa ne bo več treba prevajati lastnih interpelacij in svetniških vprašanj v italijanščino, kot so počeli v zadnjih mesecih. »Predstavniki manjšine so večkrat zahtevali, naj se med sejami občinskega sveta zagotovi sprotno tolmačenje iz slovenščine v italijanščino. Župan je to vzel na znanje in sprožil postopek, ki se je zaključil z odobritvijo sklepa. Stroške bomo krili z denarjem iz zakona št. 38: gre za projekt iz leta 2011, denar pa smo prejeli z običajno večletno zamudo, torej šele letos,« je povedal Ceretta in dodal, da so sklep pripravili na podlagi pogovorov s predstavniki slovenske konzulte pri goriški občini.

Naslednja seja občinskega sveta bo na sporedu že 11. julija, ko bosta o reformi zdravstva in ukinitvi goriške porodnišnice poročali predsednica dežele FJK Debora Seracchiani in odbornica Maria Sandra Telesca, na tej seji pa simultane prevajanje še ne bo. »Ker gre za izredno sejo, interpelacij in svetniških vprašanj ni na dnevnem redu,« je povedal Ceretta, po katerem pa se bo naslednje seje, ki verjetno ne bo na sporedu pred septembrom, tolmačica gotovo udeležila. Pravico do uporabe maternega jezika med sejami občinskega sveta določa zaščitni zakon št. 38/2001. V njem piše, da se v izvoljenih skupščinah na območju zaščite uveljavlja pravica do rabe slovenskega jezika »tako v ustni kot v pisni obliki ter pri predložitvi predlogov, resolucij, pisnih vprašanj in interpelacij«. Na to je slovenska narodna skupnost že leta vztrajno opozarjala, desna sredina pa se je izmikala in se sklicevala na občinski statut in pravilnik, ki ne omenjata simultane prevajanja. Naposled se je župan odločil, da bo dal prednost zaščitnemu zakonu: lani spomladi je obljubil, da bo za tolmača poskrbljeno, ko bo na voljo denar iz zakona št. 38. Med tem časom so slovenski svetniki sami prevajali svoja svetniška vprašanja iz materinske v italijanščino, bili pa so zastopavljeni, saj so se morali pri tem držati enakih časovnih omejitev kot ostali. Od prihodnje (redne) seje pa bo končno drugače. (Ale)

Goriški občinski svet v sejni dvorani

BUMBACA

GORICA - Srečanje Dežela podpira pobudo nove glasbene fundacije

Propadlo glasbeno fundacijo mora nadomestiti nova ustanova, ki bo lahko spet postavila na noge - in nato tudi upravljala - italijansko glasbeno šolo v Gorici. O tem je prepričan deželni odbornik za kulturo Gianni Torrenti, ki se je včeraj udeležil srečanja, na katerem je tekla beseda o pobudi za ustanovitev nove glasbene neprofitne fundacije odprtega tipa, ki bi jo javne ustanove, zasebniki in družine gojencev lahko podprli z denarjem, a tudi z nepremičninami in storitvami.

Zamisel je Torrentiju in predstavnikom raznih goriških ustanov - tako kot pred dnevi novinarjem - predstavila Gabriella Bon, menedžerka na področju zdravstva, ki se noče sprijazniti s propadom goriške glasbene šole. »Ustanova, ki bi imela iz birokratskega vidika manj zapleteno strukturo, bi lahko učinkoviteje upravljala šolo. Po drugi strani je treba upoštevati zakone, ki urejajo področje glasbenega šolstva. Dežela je vsekakor pripravljena ustvariti pogoje, da bo nova šola imela dostop do prispevkov kot ostale sorodne ustanove v FJK,« je povedal Torrenti. Dežela podpira prizadevanja goriške občine in Fundacije Goriške hranilnice, da glasbeni tečajji čim prej stečejo, »izredni ukrepi« pa po Torrentijevi oceni »ne bi bili pravični do ostalih šol«. Odbornik je vsekakor napovedal, da je dežela pripravljena prispevati k zagonu novega projekta, »v primeru, da bi želeli s tečajji začeti že septembra, pa je treba pripraviti osnutek proračuna in poskrbeti za porast števila vpisov.«

GORICA - Še danes na gradu Festival z zelenim srcem ni privabil le vegetarijancev

V grajskem naselju je bilo v petek in predvsem včeraj zelo živahno

BUMBACA

Letošnji goriški festival vegetarijancev ni le najbogatejši, ampak je tudi najlepši doslej. Grajsko naselje je namreč s svojimi urejenimi zelenicami, obnovljenimi cestami in skritimi kotički res najprimernejša kulisa za prireditve, ki bo v znamenju vegetarijanstva - a tudi ekologije in zdravih življenjskih navad - še danes vabila v Gorico. Tako včeraj kot v petek je festival priklical veliko ljudi iz Goriške, dežele FJK, drugih italijanskih dežel in Slovenije, danes pa lahko pričakujemo pravi naval.

Ob raznoliki ponudbi kioskov, ki ne dovoljuje le vegetarijancev in veganov, bodo obiskovalce na gradu tudi danes čakala zanimiva srečanja. Ob 10. uri se bosta začela delavnica za otroke in voden obisk obnovljenega grajskega naselja, ob 11. uri pa bo

sta v dvorani Pokrajinskih muzejev o prednostih vegetarijanstva spregovorila zdravnik Riccardo Trespidi in Eugenio Fogli. Ob 15. uri bodo pod šotorom predstavili knjigo zdravih receptov Marca Bianchija, ob 16. uri pa bo v grofovi dvorani predstavitev knjige aktivistke in kuharice organizacije Sea Sheperd Raffaella Tolicetti. Andrea Segrè in Maurizio Passato bosta ob 17. uri predstavila reportažo Waste Watcher, ob 18. uri pa bo na dvorišču Lanzijev koncert Giuseppeja Guarere in Alexandra Gadjeva. V šotoru bo ob 18.15 o spremembah v prehrani predaval Antonio Lubrano, ob 19. uri pa bo v grofovi dvorani psihater Marco Bertali spregovoril o vegetarijanstvu, etiki in dobrem počutju. Ob 21.30 bo v šotoru zaključni koncert s skupino Riciclato circo musicale.

MEJA BREZ MEJA Strateški načrt in maketa treh mest

»Meja brez meja« je naslov posveta, ki bo na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Gosposki ulici v Gorici potekal 9. julija. V središču dogodka, ki se bo začel ob 9.45, bosta primer razširjenega mesta oz. somestja, ki ga sestavljajo Gorica, Nova Gorica in Šempeter-Vrtojba, ter vse bolj aktualna potreba po skupnem načrtovanju tega prostora.

Za uresničitev otipljivega čezmejnega sodelovanja je ključnega pomena sestava skupnega strateškega načrta, ki ga v sklopu Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje EZTS GO pripravljajo tri mesta. »Gre za mesta, ki so med seboj ločena, morda so si celo v nasprotju, čeprav jih fizične pregrade že dolgo ne ločujejo več. Dvojlični mesti, ki ju je več kot pol stoletja ločeval zid, si zdaj želita deliti skupne ideje in načrte, da bi se po dolgih letih iz zametkov skupnega dela naposled razvilo konkretno sodelovanje,« pravijo pri EZTS GO in dodajajo, da se bodo »s strateškim načrtom določile splošne smernice, ki se bodo nato na ozemlje prenesle s pomočjo načrtovanja, ki ga bodo posamezno izvajale občine. Strateški načrt lahko torej pojmuje predvsem kot neke vrste stalni laboratorij upravljanja, ki bo doprinesel k izgradnji skupnega sistema smernic, ciljev in ukrepov v procesu krepitve odnosov med skupnostmi.« Goriški podžupan Roberto Sartori meni, da je posvet priložnost za ovrednotenje dela, ki ga je opravil odbor EZTS za urbanizem s podporo fakultete za arhitekturo Univerze v Trstu in v sodelovanju z zvezo Concommerce. »EZTS Gorice, Nove Gorice in Šempetra-Vrtojbe, ki je edini tovrstni primer v Italiji in med redkimi v Evropi, je lahko odličen čezmejni laboratorij, kjer se lahko orodja, ki jih EU pripravlja za naslednje programske obdobje 2014–2020, uporabijo v praksi,« je povedal Sartori, goriški odbornik Guido Germano Pettrain pa je poudaril, da je skupni strateški načrt za tri mestna območja Gorice, Nove Gorice in Šempetra-Vrtojbe nekaj povsem naravnega. »Koliko truda pa je bilo potrebnega, da so te besede postale samoumevne. Koliko zgodovine je moralo preteči, da so se nenaravne razmere, ki so nastale po drugi svetovni vojni, lahko spremenile: leta 1947 z belim apnom zarisana črta, ki je somestje ločila od njegovega zaledja, se je dokončno izbrisala šele leta 2004 s širitvijo EU. Tako boleče dolg je čas zgodovine, ki se nečloveško meri v generacijah. Danes lahko kot enotno ozemlje spet prosto razmišljamo o skupnem somestju. Skupni strateški načrt je bistveno orodje tega novega načina razmišljanja.«

Po zaključku posveta bosta na vrsti odprtje razstave »3x3x1: lokalizirane utopije« in predstavitev makete mest Gorica, Nova Gorica in Šempeter-Vrtojba. Cilj razstave je ponuditi ogled v sintezo analitičnega in raziskovalnega dela, ki je bilo opravljeno na področju čezmejnega urbanega sistema. »Gorica, Nova Gorica, Šempeter - Vrtojba, tri sosedna mesta, tri prepoznane fizične entitete. Devet tematskih območij za skupni prostor. Načrt, ki se ni apriorno določil in ki nima enostransko vsiljene oblike, temveč se je izoblikoval na že obstoječem ali vsekakor možnem sobivanju odprtih prostorov, stanovanjskih predelov, naravnih območij in infrastrukturnih komponent. Razstava je plod spoznanja, izpopolnjevanja, preizkušanja in oblikovanja študentov in profesorjev arhitekture,« je povedal rektorjev pooblaščenec na fakulteti za arhitekturo Giovanni Fraziano.

Kulturni center
Lojze Bratuž

Krožek
Anton Gregorčič

SREČANJA POD LIPAMI

Dr. Evgen Bavčar

Fotograf, esejist, filozof, režiser, izobraženec.
Večer bo vodila časnica Erika Jazbar

Četrtek, 10. julij 2014, ob 20.30
KC Lojze Bratuž - Gorica

GORICA - Projekt podjetja Lutman Design na platformi Kickstarter

Swich se bliža cilju

Na »crowdfunding« platformi Kickstarter se nadaljuje kolektivna akcija zbiranja finančnih sredstev za projekt Swich, ki ga je izdelalo podjetje Lutman Design. Kot je Primorski dnevnik že poročal, se je podjetje Borisa Lutmana odločilo, da svetu predstavi svoj produkt, Swich, in sicer brezžični polnilnik ter stojalo za pametne telefone, ki se polnijo preko elektromagnetne indukcije brez uporabe kabla. Podjetje si je zastavilo cilj, da v 30 dneh zbere vsaj 25.000 ameriških dolarjev. Do včeraj zvečer, torej v manj kot tednu dni, je podjetje zbralo že preko 20 tisoč dolarjev prispevkov, zato ni veliko dvomov, da bo zastavljeni cilj tudi dosežen.

O polnilcu, ki ga krasita vrhunski dizajn in izredno napredna funkcionalnost, so že pisali številni mediji, tako lokalni kot onstran luže. Največ posameznikov je trenutno vložilo nad 140 dolarjev, saj ta vsota omogoča nakup Swicha po zelo ugodni ceni. Zelo pomembni pa so tudi prispevki, ki spadajo v kategorijo od enega do 30 dolarjev: večje je število investitorjev, večja je vidljivost produkta na spletni strani Kickstarterja. Do včeraj ob 21. uri se je na platformi zbralo že okrog 150 ljudi, ki v projekt verjamejo in so vanj vložili nekaj denarja. Investitorji prihajajo iz vseh koncev sveta, od ZDA in Avstralije do našega zamejstva. »Veliko ljudi nam čestita, kar nas

navdaja z zadoščenjem. Potrebujemo pa pomoč vseh, tudi tistih, ki darujejo po en dolar, saj bo projekt financiran le v primeru, da dosežemo cilj 25.000 dolarjev. Krivulja rase, objavili pa so nas vsi najbolj zanimivi portali. Edino dva portala nista spregovorila o nas, saj sta se odločila, da podpreta konkurenčni produkt, kljub temu pa nam je uspelo pridobiti zaupanje številnih posameznikov,« je povedal Boris Lutman. Rok za financiranje projekta zapade 30. julija; kdor želi prispevati k uspehu produkta, lahko vloži katerokoli vsoto na <https://www.kickstarter.com/projects/604134477/swich-wireless-charger-for-iphone-and-android?ref=discovery>. (av)

Swich na spletni strani platforme Kickstarter

Ljubitelji narodno-zabavne glasbe so v petek in sinoči že prišli na svoj račun

BUMBACA

Finale v Števerjanu

V Števerjanu bo še danes potekal Festival narodno-zabavne glasbe Števerjan 2014, ki je v prvih dveh večerih priklical »med borovce« lepo število ljudi z obeh strani meje. »Vreme je zdržalo in ansambli so kakovostni, zelo efektivna pa je tudi nova scena, ki jo je pripravil Aleksander Starc; že s petkovim obiskom smo bili zelo zadovoljni,« je

povedal Filip Hlede, predsednik društva F.B. Sedej, ki je organizator Festivala. V petek in sinoči je na oder stopilo 22 skupin, danes ob 17. uri pa se bo začel finale. Med sabo se bodo pomerile najboljše skupine, ki jih je izbrala strokovna komisija. Sledilo bo nagrajevanje, praznovanje pa se bo tako kot v petek in soboto nadaljevalo pozno v noč. Tudi današnji program bosta povezovala znana obraza z RTV Slovenija, Tjaša Hrobat in Andrej Hofer.

Od Sovence do Avstralije

Vsak teden beremo in poslušamo napovedi, kako naj se goriška krajina ovrednoti, da postane dovolj privlačna za tokove obiskovalcev. Vselej se ob vrsti krajinskih in zgodovinskih postavk omenja proizvodnja raznih sort vina. Kakšen je ta vinogradniški svet danes, kako razmišljajo in delujejo mladi gospodarji, ki sicer že nadomeščajo svoje starše, a slednji še niso povsem izpregli?

Ob mizi pred vhodom v vinsko klet sem brata in sestro, Manuela in Naike Sosol, povprašal, koliko jezikov skupaj poznata, da se z znanjem tujih govoric laže soočata z globaliziranim tržiščem - predvsem vinskim. Odgovor je bil začudenja vreden: štiri jezikovne kode poznata vključno z angleščino in ruščino, v štirih se znajdeteta. Sestra se je usposabljala na Videnski univerzi, brat je bil v preteklosti eno leto v Avstraliji. Takšne so razsežnosti mlajše generacije v zapletenem spopadu s proizvodnjo dobrine, ki se je iz Francije, Italije, Španije in na splošno Južne Evrope razširila na vzhodni del celine, Brazilijo, Avstralijo, Kitajsko...

Z vinogradništvom se seveda še vedno ukvarjata tudi njuna starša, ki sta se z Oslavja preselila na vzhodni rob števerjanske občine pred nekaj desetletji, s pomočjo družine kupila dovolj gričevnatega sveta in se posvetila vinogradništvu ter vinski proizvodnji. Rodbinsko sta njuna otroka tudi drugače povezana z vinskim svetom, saj je ena veja starih staršev imela vinotoč v samem goriškem mestnem središču. Sčasoma so se odločili za obdelavo vinogradov tudi v nižinskem svetu okrog Morara in Šlovenca. Ko gredo na delo do 20 kilometrov daleč, ostajajo zdoma od jutra do mraka. Pomagajo jim sezonski delavci v času trgatve, kar je dovolj privlačno tudi za sorod-

nike, in v obdobju obrezovanja trt, za kar pa je potrebna izkušnost. Bliže domačiji ležijo vinogradi na pobočjih Slatovnika, Venskega, Runka, Pleta...

Osnovni proizvod kmetijskega podjetja »Il Carpino« je zlata rebula. Preko posrednikov jo dobavljajo do Severne Amerike v enoteke, restavracije, kavarne, ne pa v markete. Sejmov se bolj malo udeležujeta, učinkovitejši način predstavitve se jima zdita elektronsko medmrežje in prijazen sprejem na domu ob uporabi prej omenjenega števila jezikov. Poleg komunikacije sta potrebni bistrost in izvirnost ponujenega. Turistični tok obiskovalcev je zadovoljiv: ustavijo se, doživijo okolje, navade, prostorsko kulturno sporočilo, pokušnjo aromatične svetle kapljice, jo nabavijo

OD DOMAČEGA LATNIKA DO ...

Oznaka vinarskega podjetja na Sovenci

in si zapomnijo kraj, kamor se bodo vrnila ali napotili znance.

Vse kaže, da se mi bo Manuel pridružil na kakšnem daljšem pohodu po slovenskem hribovju...

Aldo Rupel

Najke in Manuel Sosol pod domačim latnikom

GORICA - Predstavitev Združenje vrtničarjev in kmetijski prepoved

Za pridobitev »miniparcele« čas le do 14. julija

Člani združenja bodo gojili zelenjavo tudi v Pevmi

Začetna izhodišča in vtisi so bili obetavni in hkrati zavajajoči: vabilo na srečanje v reprezentančni dvorani Palače Attems na Kornu, parola o naravnem vrtnarstvu v vidiku bodočega družbenega in gospodarskega prepoveda, oblikovanje Goriškega kmetijskega okraja, Pilotski plan... Nekatera okolja pač znajo javno nastopati in se uveljavljati.

Udeleženci srečanja so prejeli deset strani dolg statut prostovoljnega združenja GRASS (Gorizia Riscopre l'Agricoltura Sociale e Solidale). Okrog dvajset poslušalcev je izvedelo, da se že osem mesecev pripravlja pobuda o ovrednotenju mestnih zelenjavnih vrtov; zanjo je zaslužnih pet oseb, ki predstavljajo tudi začasni odbor z mandatom do konca leta. Sledile bodo volitve združenja GRASS, ki bodo določile vodstvo za naslednja tri leta z namenom, da uresniči vsebine šestinidesetih točk statuta (ljubljanški župan Zoran Jankovič bi se izognil vsem nevspešnostim s svojimi vrtničarji pred nekaj leti, če bi izdelal tako podroben pravilnik), med temi so gojenje povrtnin, sicer ne na osnovi čiste ekologije, a vsekakor z omejenim vplivom na okolje.

Kasneje bo namen bodočih članov preiti tudi na živinorejo in kmečki turizem. Trgovinske dejavnosti bodo služile financiranju razvoja. Vse to je napovedal in obrazložil glavni pobudnik projekta Feancesco Portelli, njegovi soupravitelji pa so prišli kasneje po že začetnem zamiku začetka »občnega zbora«, na koncu katerega se je bilo mogoče vpisati v združenje s skromnim plačilom 5 evrov oz. 10 evrov, veljavnih za podporne člane, ki pa bodo brez volilne pravice...

Površine, ki jih bodo člani smeli obdelovati, ležijo na območju Parka Basaglia, za domom za starostnike Villa Verde in neke v Pevmi. Površino prvih dveh primerov si lahko grobo predstavljamo, v Pevmi (Orto civico) pa bo 2000 kv. metrov obdelovalnih površin. Vsak vpisani član bo dobil v obdelovanje 40 - 50 kv. metrov (sic! - to pomeni, na primer, 15 m v dolžino in 3 m v širino, vključno z vmesnimi potkami), kjer bo smel gojiti po mili volji vsakršno povrtnino po načelu sinergičnega zelenjavnega vrta, po domače povedano - kolobarjenja. Z enostavnim izračunom razumemo, da se bo na 2000 kv. metrah trlo, če bodo na soboto popoldne prišli vsi naenkrat, štirideset uporabnikov. Spomin mi uhaja na mladinske delovne brigade v polnem zamahu. Naknadni birokratski zapleti so zagotovljeni, kot recimo tisti povezani s sistemom za namakanje. Slednje pa ni »kar tako«! Iz publike se je slišalo tudi vprašanje, ali bo mogoče postaviti »barako«...

Osnovni razlagi so sledila obvezna pojasnila pravnih vidikov statuta, ki jo je podal notarski izvedenec. Vsekakor je za pridobitev miniparcele čas le do 14. julija t.l., a do dokončne dodelitve bo prišlo julija naslednje leto, se pravi, da je zainteresiranim na voljo dvanajst mesecev, v obdobju katerih lahko načrtujejo in uresničijo celoten rastlinski cikel. Pravi kmetijski gospodarski prepoved.

Aldo Rupel

GORICA-TRŽIČ - Na oddelku SERT se zdravi 35 zasvojevcev z igrami na srečo

Patološko hazardiranje se širi tudi med mladimi

Trgovine in lokali zapirajo, gospodarstvo propada. Take in podobne stavke vse bolj pogosto beremo in slišimo tako v državnih kot v lokalnih medijih. Kljub težkemu ekonomskemu obdobju pa obstaja panoga, ki krize sploh ne pozna. Industrija iger na srečo je v letu 2013 v Italiji zbrala približno 85 milijard evrov, trikrat več kot leta 2003. Lahko bi torej rekli, da je »iluzija o lahkem in takojšnjem zaslužku« skorajda obratno sorazmerna z ekonomsko krizo. Hazard je za državo dvorezen meč, saj ji po eni strani omogoča, da polni blagajno, po drugi pa ustvarja družbeno breme, saj je zasvojenost z igrami na srečo huda bolezen, ki lahko privede družine do finančne polomije.

Goriška pokrajina ni v tem pogledu nikakršna izjema. Za hitre srečke, loto, igralne avtomate, bingo, stave in druge igre potroši po lanskim podatkih vsak prebivalec z Goriškega v povprečju 1.031 evrov, za skupnih 140 milijonov evrov letno. Z omenjeno vsoto je goriška pokrajina rekorderka v Furlaniji-Juljski krajini, saj potrošijo npr. v Trstu povprečno 816 evrov na prebivalca.

Prav zaradi tega narašča tudi število ljudi, ki prosijo za pomoč, oziroma se obrne na službo za zdravljenje patološkega hazardiranja, ki deluje v okviru oddelka za zdravljenje odvisnosti SERT v Gorici, kot nam je potrdil odgovoren za zdravljenje patološkega hazardiranja Carlo Benevento. »Število pacientov, katerim sledimo tako v Gorici kot v Trziču, narašča iz leta v leto. Ravno v teh dneh se v italijanskem parlamentu govori o predlogu, da bi namenili več sredstev za zdravljenje patološkega hazardiranja. Gre namreč za

pravo bolezen, ki je do pred kratkim niso v bistvu niti priznavali,« je za Primorski dnevnik dejal Carlo Benevento.

»Trenutno sledimo petintridesetim pacientom. Ne gre zgolj za posameznike, ki so zasvojeni z "gambingom", toda tudi za njihove družine, saj hazardiranje družinskega člana večkrat prizadene tudi najbližje. Kot primerjava naj povem, da smo s tem delom začeli pred šestimi leti, v prvih mesecih pa smo imeli štiri paciente. Terapevtski cikel traja dve leti, tako da je šlo skozi naš oddelek kar nekaj ljudi,« je povedal Benevento. »Identikit« hazarderja se med drugim z leti spreminja. »V preteklih letih smo pomagali številnim ženskam nad 70. letom starosti, sedaj pa imamo predstavnike vseh starostnih skupin, od 25. do 69. leta, večjo komponento pa sestavljajo štiridesetletniki. V povprečju je na Goriškem več žensk v primerjavi z ostalimi pokrajinami v deželi,« smo še izvedeli.

Vsekakor se v zadnjih letih srednja starost odvisnikov niža. »Obiskale so nas tudi osebe, ki niso še dopolnile 20. leta. Moramo pa tudi upoštevati, da večina ljudi ne zaprosi za pomoč na začetku odvisnosti, temveč ko postaja stanje že nevdržno. Zelo zaskrbljujoč podatek je tudi ta, da so najbolj obiskane spletne strani mladoletnih ravno platforme za igre na srečo. Igranje na spletnu je namreč vse bolj razširjeno, saj ni mogoče izvajati pravega nadzora. Internetno hazardiranje je torej zlahka dostopno mladoletnikom, tako da bomo morali v bližnji prihodnosti obravnavati tudi take primere,« je napovedal Benevento. Omenil je tudi, da hazarderju, ki bi rad ozdravil, določijo tudi »skrbnika«, ki je lahko družinski član

ali zunanja oseba. Ta mu namreč pomaga pri upravljanju z denarjem. Patološki igralec za daljša obdobja ne sme imeti na razpolago gotovine, vsaj ne večjih vsot.

Sogovornika smo tudi vprašali, ali na »goriške številke« vpliva prisotnost številnih kazinojev v sosednji Novi Gorici. »Slovenske igralnice seveda odigravajo določeno vlogo, njihov vpliv pa je veliko manjši v primerjavi s preteklostjo. Najbolj razširjene igre na sre-

čo so danes igralni avtomati, t.i. "new slots", ki jih trenutno najdemo v številnih javnih lokalih, tako da se v casinoje odpravljajo le posamezniki, ki iščejo neko posebno okolje,« je zaključil Benevento. Njegove besede med drugim potrjuje podatek, da je trenutno v goriški pokrajini kar dvaindvajset igralnih salonov, ki so opremljeni z omejenimi avtomati, pred petimi leti pa jih je bilo zgolj deset. Sektor torej sploh ne pozna krize. (av)

Najbolj razširjene igre na srečo so danes igralni avtomati

JAMLJE - Prihodnjo nedeljo

Društvo Kremenjak prireja tekmovanje harmonikarjev

Prvič bodo nagradili tudi najbolj talentirana mladega udeleženca

Skupina Furmani iz Postojne

Kremenjakovci se živahno pripravljajo na eno izmed najvažnejših društvenih pobud: tekmovanje v diatonični harmoniki Diaton 2014, ki bo v nedeljo, 13. julija, na dvorišču večnamenskega centra v Jamljah. Praznik so v netekmovalni obliki prvič priredili pred 18 leti, 17 let pa prirejajo tekmovanje, za katero se odločajo vsi udeleženci.

Nedeljsko dogajanje se bo začelo ob 14. uri z vpisovanjem, ob 16. uri pa se bodo zvrstili nastopi harmonikašev. Ob koncu se bo zbrala strokovna komisija, ki bo prebrala točke in razglasila najboljše godce na frajtonarce v vseh petih kategorijah: do 10. leta starosti, do 13. leta, do 18. leta, do 45. leta in nad

45. letom. »V domeni s člani komisije smo letos poleg priznanj, pokalov prvim trem uvrščenim vsake kategorije in denarne nagrade za absolutnega zmagovalca določili še dodatno priznanje. Letega bo deležen najboljši mladi talent, ki bo dobil posebno diplomu in brezplačno snemanje pesmi v studiju Burja v Danih pri Sežani,« napovedujejo organizatorji.

Večer se bo zaključil s plesom. Popestrila ga bo skupina Furmani iz Postojne, ki jo sestavljajo mladi fantje in dekleta. Dva izmed njih se bosta tudi preizkusila v tekmovanju na diatonično harmoniko. Kremenjakovci upajo v lepo vreme, ki so ga seveda že naročili, in vibajo vse, da se praznika udeležijo. (bv)

ŠTANDREŽ - Ob zaključku uspešne sezone

Skupina Sraka išče nove pevce

Vokalna skupina Sraka

V junijskih dneh je svojo pozitivno pevsko sezono zaključila tudi moška vokalna skupina Sraka, ki deluje v okviru kulturnega društva Oton Župančič iz Štandreža. Pevsko leto se sicer ni začelo na najbolj obetaven način, saj je ob koncu lanske sezone skupino zapustil pevovodja Matjaž Remec. Dvanajstčlanska skupina, ki jo že od ustanovitve pred šestnajstimi leti odlikujeta pozitivna naravnost in povezanost, se je spet morala podati v iskanje novih rešitev. Po začetnem obdobju, ko je skupino vodil Pavel Durcik, je pevce kar nekaj let vodil Bogdan Kralj, sledila sta mu Janko Ban in omenjeni Matjaž Remec. Prve dni novembra 2013 pa je skupini priskočil na pomoč mladi goriški glasbenik Patrick Quaggiato, ki je z novim pristopom

do dela skupino osvežil in s sabo prinesel nov delovni in ustvarjalni zagon. Za vokalno skupino Sraka je tako dokaj uspešna sezona, saj so pevci pod vodstvom novega pevovodje naštudirali in predstavili kar nekaj novih pesmi, pozitivno pa je predvsem dejstvo, da lahko gleda Sraka na naslednjo pevsko sezono s prepričanjem, da bo še uspešnejša. Quaggiatova želja je, da bi se skupina v prihodnji sezoni še dodatno obogatila in okrepla z novimi pevci.

Vokalna skupina Sraka vabi zato vse, ki bi se ji hoteli pridružiti, da v vzpostavitvi stik s pevovodjo (lupaqu@tiscali.it ali vdamjan@tiscalinet.it ali tel.3479748672). V prvih dneh septembra bo namreč za vse »kandidate« potekala poskusna vaja v domu Andreja Budala v Štandrežu.

Koncert ob stoletnici vojne

V amfiteatru gradu Kromberk bo danes, 6. julija, ob 21. uri koncert ob stoletnici začetka prve svetovne vojne v sklopu ciklusa »Imago Sloveniae«. Nastopili bodo Vokalna akademija Ljubljana, tridentinski filharmonični zbor, člani Orkestra Slovenske filharmonije, Martina Burger, sopran, Darjo Vidic, bariton, Martin Sušnik, tenor; umetniški vodja in dirigent Stojan Kuret. Vstop je prost, ob slabem vremenu bo koncert v veliki dvorani Kulturnega doma Nova Gorica.

Everage na Travniku

V okviru niza »live / glasba preko meje« bo v sredo, 9. julija, ob 18.30 na goriškem Travniku potekala prireditev »Up The Gain«. Nastopala bo skupina Everage.

Voden ogled razstave

V bivši konjušnici palače Coronini na goriškem Vialu bo danes, 6. julija, ob 17. uri brezplačen vodeni ogled razstave »Uno Stato in uniforme« v organizaciji Fundacije Palače Coronini Cronberg in zgodovinsko raziskovalne skupine Isonzo. Razstava bo na ogled do 26. oktobra od srede do nedelje med 10. in 13. uro ter med 15. in 18. uro.

Čefurji v Novi Gorici

Na ploščadi za novogoriško mestno hišo bo do 7. septembra potekal niz prireditev Poletna doživetja. Danes, 6. julija, ob 21.30 bo na ogled monokomedija »Čefurji Raus!«, v kateri igra Aleksander Rajaković-Sale. Jutri, 7. julija, ob 21.30 bo na vrsti »Avtoštoparske zgodbe« Mirana Ipavca, v torek, 8. julija, ob 17. uri pa otroško poletno popoldne. Ob 22. uri bo prenos polfinala svetovnega prvenstva v nogometu.

Poletje v Trziču

V okviru niza »Poletje v Trziču« bo 11. julija ob 20.30 v Pancanu koncert godbe na pihala mesta Trzič, 12. julija pa bo v Ulici Roma noč odprtih vrat s koncerti glasbenih skupin.

VIPAVA - Marelice

Letošnja letina ni najboljša

Na Vipavskem so marelice v letošnjem letu nekoliko slabše obrodile, kljub temu pa jih je bilo dovolj, da so gospodinje iz njih pripravile slastne dobrote. Gospodinje iz Planine nad Ajdovščino jih pripravljajo na različne načine. Največ jih porabijo za marmelade in sokove, del pa jih tudi posušijo. Predvsem na nekaterih legah v zgornji Vipavski dolini, ki so sicer najprimernejše za gojenje marelic, letos letina ni najboljša. Temu je po besedah upokojenega strokovnjaka za sadjarstvo Ivana Kodriča botrovalo slabo vreme med cvetenjem, ohladitve in po nekaterih podatkih premila zima. Na Primorskem pridelajo kar 78% vse slovenske pridelave marelic. Še vedno je največ sadovnjakov, kar dobrih 12 hektarjev v Goriških Brdih, na Vipavskem jih pridelujejo na dobrih desetih hektarjih, preostale pa na Goriškem, Krašu in Slovenski Obali. Pridelava marelic je ena od tržnih niš, saj je povpraševanje po tem domačem sadju precej večje od pridelave. Marelice dosegajo na trgu tudi dobro ceno - letos so za kg sadja dobili med 2 in 4 evri, zato slovenske marelice niso zanimive za velike pridelovalce. Zato pa jih ob obilnejših letinah manjši pridelovalci, ki iščejo svoje tržne priložnosti v kmetijstvu in predelavi kmetijskih pridelkov, s pridom predelajo v različne marmelade in sokove in ponudijo na trgu.

REDIPULJA - Prva svetovna vojna

Novinar Piero Angela na odprtju novega muzeja

Piero Angela med udeleženci odprtja

BUMBACA

V Redipulji so včeraj predstavili javnosti obnovljeno stavbo bivše železniške postaje, ki so jo spremenili v sodoben in tehnološko opremljen muzej prve svetovne vojne. Nad novo pridobitvijo, ki jo morajo sicer še izpopolniti, so ob občinski upravi Foljana-Redipulje zelo ponosni združenje Sentieri di Pace, združenje Pro Loco in združenje Clio, ki so s podporo družbe Terna, Fundacije Goriške hranilnice in drugih partnerjev prispevali k

uresničitvi projekta. Virtualni muzej, je povedal novinar Paolo Scandaletti, ne bo posvečal pozornosti le najpomembnejšim dogodkom prve svetovne vojne, ampak tudi vojakom, bolničarkam in navadnim ljudem, ki so trpeli med konfliktom. Med številnimi udeleženci včerajšnjega odprtja je bil tudi novinar in televizijski voditelj Piero Angela. »V vaših krajih sem prvič, lahko pa povem, da so me zares prevzeli,« je povedal Angela.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TRAMONTANA, Ul. Crispi 23, tel. 0481-533349.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 0481-711315.

DEŽURNA LEKARNA V ŠKOCJANU
RAMPINO, Trg Venezia 15, tel. 0481-76039.

DEŽURNA LEKARNA V MORARU
LAZZARI, Ul. Francesco Petrarca 15, tel. 0481-80335.

Gledališče

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE NOVA GORICA vabi na mednarodni festival uličnega gledališča Ana Desetnica pri SNG v Novi Gorici: v torek, 8. julija, ob 20. uri »Parada«, Faber Teater (Italija). Vstop prost.

Kino

DANES IN JUTRI V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.50 - 20.00 - 22.00 »Big Wedding«.
Dvorana 2: 17.45 »Maleficent«; 19.50 - 22.00 »Thermae Romae«.
Dvorana 3: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Un insolito naufrago nell'inquieto mare d'oriente«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 16.15 - 18.15 - 20.00 »Big Wedding«; 22.00 »Jersey Boys«.
Dvorana 2: 16.15 - 18.10 - 20.10 - 22.15 »Le origini del male«.
Dvorana 3: 16.00 - 18.00 - 20.00 - 22.10 »Tutte contro lui - The other Woman«.
Dvorana 4: 16.10 - 18.00 »Maleficent«; 20.15 - 22.00 »Le cose belle«.
Dvorana 5: 16.00 - 18.00 - 20.00 - 22.10 »Song'e Napule«.

JUTRI V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 18.15 - 20.00 »Big Wedding«; 22.00 »Jersey Boys«.
Dvorana 2: 18.10 - 20.10 - 22.15 »Le origini del male«.
Dvorana 3: 18.00 - 20.00 - 22.10 »Tutte contro lui - The other Woman«.
Dvorana 4: 18.00 »Maleficent«; 20.15 - 22.00 »Le cose belle«.
Dvorana 5: 18.00 - 20.00 - 22.10 »Song'e Napule«.

5. julija je v Števerjanu praznoval 70. rojstni dan

Miljan Maraz

Srečo, zdravje in veselje,
pa še dosti lepih dni,
mu iz srca želimo vsi mi...

Družina

Nini in Veroniki,

ki sta ob maturi
želi izredne uspehe,
čestitajo

vsil Komjančevi iz Mocverja

in želijo, da bi jima
setev bodočnosti prinesla
še nadaljnjih lepih presenečenj.

Čestitke

»Pr Hrasti imamo dva zrela
pevca več. Čestitamo ob opravljeni
maturi, MATEJA anu MIHAEL!«

Razstave

GORIŠKI FOTOGRAFSKI KROŽEK BFI, KC LOJZE BRATUŽ IN GORIŠKA POKRAJINA vabijo na ogled razstave z naslovom »Vidiki vernosti in spomina v prvi svetovni vojni 1914-1918« v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici; do 20. julija med prireditvami ali po domeni (tel. 0481-531445).

V MUZEJU SV. KLARE na Korzu Verdi 16 v Gorici je na ogled razstava »1914: L'Europa alla guerra - Dal colore delle uniformi al fango delle trincee« (1924: Evropa v vojno - Od pisanih uniform do blatnih jarkov); do 14. septembra od torka do nedelje 10.30-12.30, 16.00-19.30.

»**SAKSIDA. SLIKAR PRAVLJIČAR**« je naslov razstave, ki je na ogled v palači Attems Petzenstein v Gorici v organizaciji Pokrajinskih muzejev; do 12. oktobra od torka do nedelje 10.00-17.00.

V DRŽAVNI KNJIŽNICI v Ul. Mameli v Gorici bo v galeriji Mario Di Iorio je na ogled skupinska razstava v organizaciji kulturnega krožka G. Mazzini ENDAS iz Tržiča na temo 100-letnice izbruha prve svetovne vojne; do 12. julija.

V POKRAJINSKIH MUZEJIH v grajskem naselju 13 v Gorici je na ogled razstava o pisanih uniformah evropskih vojsk z naslovom »Belle époque in divisa«; do 25. januarja 2015 od torka do nedelje 9.00-19.00.

V POKRAJINSKIH MUZEJIH v grajskem naselju v Gorici je na ogled razstava »Sarajevo 1914 - Nepoznani dokumenti grofa Maria Attemsa Svetokriškega«. Gre za fotografsko razstavo, ki prikazuje prihod v Bosno Franca Ferdinanda in soproge ter vračanje njihovih trupel po atentatu z dne 28. junija 1914 iz arhiva grofa Maria Attemsa Svetokriškega; do 25. januarja 2015 od torka do nedelje 9.00-19.00.

Koncerti

FESTIVAL DVORNE GLASBE »MUSICACORTESE« v organizaciji združenja Dramsam iz Gorice: 10. julija ob 21. uri v palači Attems v Gorici »Fanciulla io son. Corteggiamenti, lamenti e tradimenti«, ensemble Quintana; 11. julija ob 21. uri v dvorani goriškega gradu predstavitev publikacije Giovannija Luce »Giulio Zacchino Tergestino« in nastop zbora San Vito iz kraja Marano Lagunare; 17. julija ob 21. uri v dvorani goriškega gradu »I due corvici«, duo De Mircovich; 5. avgusta ob 21. uri v palači Torriani v Gradišcu »Musica regale« en-

semble Musica Rediviva; 12. avgusta ob 21. uri v baziliki Sv. Evfemije v Gradežu »Alma, svegliate ormai«, ensemble Anonima Frottolisti; 11. septembra ob 21. uri v dvorani goriškega gradu »Concerto botanico«, ensemble Protempore; 21. septembra, ob 21. uri v dvorani goriškega gradu »Time stand stille«, duo J. Coleau - B. Zulian in La Compagnia del Bontempo ter ensemble Dramsam; vstop prost.

»**ECHOS - ČEZMEJNI ODMEVI**«: 10. julija ob 21. uri na trgu v Šmartnem Daniele D'Agaro in skupina Il ritmo delle parole (jazz); 19. avgusta ob 21. uri v Rubijskem gradu na Vrhu duo Alja Mandič (violončelo, Slovenija) in Carmen Anastacio (klavir, Italija); 21. avgusta ob 21. uri v Coroninijevem dvorcu v Šempetru pri Novi Gorici duo Leonard Franz (klarineta, Italija) in Gregor Dešman (klavir, Slovenija); 23. avgusta ob 21. uri v viteški dvorani gradu Dobrovo trio Martina Morello (klarineta, Italija), Kristina Sražin (saksofon, Slovenija), Carolina Perez Tedesco (klavir, Italija); 26. avgusta ob 21. uri v goriškem gradu Kontra-Kvartet iz Slovenije (klezmer); 28. avgusta ob 21. uri pred dverje gradu Kromberk La Rossignol iz Italije (dvorna glasba in plesi). Vstop prost.

AŠKD KREMENJAK iz Jamelj prireja 18. Zamejski festival Diaton 2014 v nedeljo, 13. julija. Na programu med 14. in 15.30 vpisovanje godcev, ob 16. uri nastop harmonikarjev, sledila bo podelitev priznanj udeležencem in nagrad zmagovalcem festivala. Ob zvokih skupine Furmani iz Postojne bo deloval dobro založen bife z jedmi na žaru in domačo kapljico.

Izleti

KRUT obvešča, da je v teku vpisovanje za skupinsko bivanje v Termalnem centru Radenci od 24. avgusta do 3. septembra z možnostjo individualnega prilagojenega paketa za zdravje ali dobro počutje; informacije in prijave v Gorici, Korzo Verdi 51/int., tel. 0481-530927 (ob torkih od 9. do 12. ure) ali na sedežu Krut-a, v Trstu, Ul. Cicero - 8, tel. 040-360072 (od pon. do pet. 9.00-13.00) ali krut.ts@tiscali.it.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča, da bo tradicionalni piknik, povezan z izletom, v soboto, 2. avgusta. Udeleženci se bodo najprej peljali v Kobarid na ogled muzeja o prvi svetovni vojni. Nato jih bo pot vodila v Beneško Slovenijo, kjer bodo obiskali v Špetru ob Nadiži zanimiv muzej SMO. V Podbonescu bo kosilo sledilo družabno srečanje. Vpisovanje po tel. 0481-20801 (Sonja Knez), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-884156 (Andrej F.), 0481-78138 (Sonja S.). Na račun 20 evrov.

Obvestila

GLASBENA MATICA Gorica sporoča, ga bo v ponedeljek, 7. julija, tajništvo zaprto.

GORIŠKA DRŽAVNA KNJIŽNICA v Ul. Mameli obvešča, da bo v ponedeljek, 7. julija, zaprta zaradi okvare na telefonski povezavi in spletnem strežniku. Vrniti knjige je vsekakor mogoče, vhod v knjižnico je možen s Korza Verdi.

NA TRAVNIKU v Gorici poteka do 12. julija vsak večer s pričetkom ob 21. uri 2. odbojarski turnir Mesta Gorica. Za zmago se poteguje 16 mešanih ekip.

SŠKD TIMAVA Medjavs Štivan in JUS Medjavs vabita obirtnike iz Krasa in okolice, da se prijavijo za razstavljanje svojih izdelkov, na tradicionalnem prazniku »Konji in vonjave mošta«, ki bo potekal v Medjevasi od petka, 3. do nedelje, 5. oktobra; informacije po tel. 338-7738027 (Igor) in 338-9050189 (Simon) ali pišite na timava@alice.it, igortom71@hotmail.it

Mali oglasi

PODARIM dve mladi mucici (samčka in samico), črna in sivo-tigrasta; tel. 333-9766745.

PRODAM pasja mladiča border-collie stara dva meseca; tel. 338-4199828.

Prireditve

NEDELJSKI PREGLED TISKA bo na pobudo goriškega združenja Zelenih in Renata Fiorellija danes, 6. julija, med 9.30 in 10.30 pred trafiko ob vhodu v pokrito tržnico na Verdijevem korzu v Gorici. Dnevne novice in aktualno dogajanje bo pred javnostjo komentiral novinar goriške redakcije dnevnika Il Piccolo Franco Femia. Poslušalci naj si s sabo prinesejo stol.

»**PERCORSI DI-VERSI**« (srečanja ob branju poezij, glasbi in gledaliških delavnica) v parku Basaglia v Ul. Vittorio Veneto 174 v Gorici: 7. julija ob 18. uri Antonella Sbuelz, predstavitev Francesca Tomade, glasba Lorenza Tomade; vstop prost.

»**POLETNA SREČANJA V KNJIŽNICI**« v Ronkah potekajo do 18. julija na trgu pred knjižnico in v kinoparku Excelsior (ob slabem vremenu v občinskem auditoriju): 8. julija ob 21.15 film »Frozen - Il regno di ghiaccio«; 9. julija ob 21. uri Donatella Manià za otroke »Storie sotto la luna e le stelle« (ob prireditvi bo knjižnica odprta do 22. ure); 10. julija ob 18. uri Sara Verzegnassi za mlade med 9. in 12. letom »La magia dell'invisibilità« in ob 21.15 koncert Exp Quarteta; 11. julija ob 18. uri Tatiana Donis in čarobna harfa za otroke o »Prazniku knjige«; 14. julija ob 18. uri Sabina Gerin in Sara Soletta za otroke »Yoga della risata...riso risotto risate« in ob 21.15 koncert Wind Rose; 15. julija ob 18. uri Raffaella Bolaffio in Margherita Marcuzzi za otroke »Tu disegni... io leggo« in ob 21.15 »Operetta... meravigliosa come questa notte d'estate«; 16. julija ob 18. uri Andreja Grom za otroke v slovensčini »Poredna rdeča kapica in dobri volki« in ob 21.15 koncert Etno Funkers; 17. julija ob 18. uri Paola Pedreros in Margherita Marcuzzi za otroke »Farfalla e i colori della natura« in ob 21.15 predavanje Desiré Dreos »Di tesori perduti, storie di chiesette dimenticate in Bisacaria«; 18. julija ob 21.15 koncert Shipyard Town Jazz Orchestra »Mainstream«; več na <http://bibliogoccm.it/library/Ronchi-dei-Legionari/>.

»**VINILVEČERI 2014**« **NA GRADU KROMBERK:** Goriški muzej v sodelovanju s Kud Morgan iz Nove Gorice prireja ciklus glasbenih predavanj z ljubiteljmi glasbe in lastnimi vinilov: 8. julija ob 21. uri Marjan Luzar - March »Podcenjeni, skoraj pozabljeni« (velikani jugo jazz, jazz rocka, funka in progresivnega rocka); 15. julija ob 21. uri Drago Vovk »Od prve do najnovejšje LP plošče«; 22. julija ob 21. uri Sergej Randelovič »Kje si Čarli?« (večer o Karlu Novaku). V času predavanja bo potekal še sejem rabljenih in novih vinilov ter raritet.

KROŽEK ANTON GREGORČIČ IN KC LOJZE BRATUŽ vabita na »Srečanje pod lipami« s svetovno znanim fotografom, filozofom, esejistom in publicistom Evgenom Bavčarjem v četrtek, 10. julija, ob 20.30. Srečanje, ki ga bo vodila novinarka Erika Jazbar, bo potekalo pod lipami za Kulturnim centrom Lojze Bratuž, v primeru slabega vremena pa v notranjih prostorih.

Prispevki

Namesto cvetja na grob Romana Tommasija daruje družina Oskar Prinčič 100 evrov za sklad Dorče Sarđoč. V spomin na Darka Krasca daruje Mara z družino 50 evrov za Društvo prostovoljnih krvodajalcev Sovodnje.

prej do novice

www.primorski.eu

Rodriguez in njegovi rekordi

FORTALEZA - Kolumbijec James Rodriguez je s šestimi goli drugi najmlajši strelac SP vseh časov. Dvaindvajsetletni Kolumbijec je na letošnjem mundialu dosegel šest golov. V statistiki s 17 leti vodi Pele. Ob tem je Rodriguez prvi igralec po Perujcu Teofilu Cubillasu (1970/1978), ki se je med strelce vpisal na svojih prvih petih tekmah svetovnega prvenstva. Skupno je Rodriguez, igralec Monaca, dosegel več golov kot celotna kolumbijska izbrana vrsta na prejšnjih svetovnih prvenstvih 1994 in 1998 (5 golov).

Nemčija je že prva!

BRASILIA - Mednarodna nogometna zveza bo po svetovnem prvenstvu v Braziliji objavila novo jakostno lestvico najboljših reprezentanc, na kateri bo vodstvo prevzela Nemčija. Varovanci Joachima Löwa so dobili 28 od zadnjih 31 tekem, dvakrat so igrali neodločeno, izgubili pa so le v polfinalu evropskega prvenstva 2012 proti Italiji. Na trenutni lestvici Fife so Nemci drugi za Španci, ki pa so se od mundiala že poslovili. Španijo bo na lestvici prehitela tudi Brazilija.

AQUARELA DO BRASIL

Tisto oranžno kolo

V Angliji je včeraj starala dirka po Franciji. Kolo pa je v Braziliji že prevzelo marsikaterega nogometša, med temi nesrečnega Neymarja, ki si je pred poškodbo, večkrat privoščil razbremenjujoč kolesarski trenutek na oranžnem kolesu.

Kot v znamenitem filmu *It's a Mad, Mad, Mad, Mad World* (To je nor, nor, nor, nor svet) iz leta 1963, kjer se junaki filma odpravijo na pravi lov na zaklad s katerinkoli možnim prevoznim sredstvom, se je v Brazilijo odpravilo kar nekaj posebnih.

Trije Angleži so preko projekta *Walk To The World Cup* želeli opozoriti javnost na podnebne spremembe v Braziliji in so se v ta namen odpravili peš iz argentinske Mendoze v Porto Alegre. Skupno so prehodili 2000 km.

Verjetno so taki podvigi angleška stvar. Iz Porto Alegreja je pot s kolesom nadaljeval Andy Smith in na pedalih obiskal vseh 12 prizorišč prvenstva. Ob podvigu pa je preko spletne strani *Smudger Samba Cycle* zbiral sredstva za posebne športne fundacije.

Pohodnim čevljem in kolesom se je dodal Nizozemec s tovornjakom. 53-letni Oude Kamphuis je nekaj let živi v kalifornijskem San Franciscu, do Brazilije pa je na pisanem tovornjaku, imenovanem *Nellie*, prevozil 21.000 km. Motivirala ga je stava po porazu Oranžnih proti Španiji na južnoafriškem finalu in pomoč prizadetim otrokom. Na kamionu kraljuje v španščini napis *Naranja Meccanica*. Naslov *Burgessovega romana in Kubrickovega filma A Clockwork Orange* (Peklenska pomaranča) se je oprijel nizozemske reprezentance v sedemdesetih letih. Nogometni cinizem in perfektnost mehanizma je na SP '74 in '78 Cruyffa in tovariše privedlo v finale. Po 40 letih je nizozemski stroj spet perfektno naoljen. Bo tisto oranžno kolo preroško? (mar)

ČETRTFINALE - Za Belgijo usoden zadetek Higuaina

Čvrsta Argentina

Higuain med zmagovitim strelom

ANSA

Argentina - Belgija 1:0 (1:0)

Strelec: 1:0 Higuain (8.)
Argentina: Romero, Zabaleta, Demichelis, Garay, Basanta, Biglia, Mascherano, Di Maria (od 33. Perez), Lavezzi (od 71. Palacio), Messi, Higuain (od 81. Gago).
Belgija: Courtois, Alderweireld, van Buyten, Kompany, Vertonghen, Witsel, Fellaini, De Bruyne, Mirallas (od 60. Mertens), Hazard (od 76. Chadli), Origi (od 59. Lukaku).

BRASILIA - Argentinci so stopili še korak bližje k zelenemu cilju, osvojitvi svojega tretjega naslova svetovnega prvaka. Z golom Gonzala Higuaina in čvrsto predstavo so izločili večino tekme brezidejne Belgijce ter si zagotovili polfinale.

Argentina, ki je začela s tremi «novinci», Jose Maria Basanta, Martin Demichelis in Lucas Biglia so zaigrali namesto kaznovanega Marcosa Roja, Federica Fernandez in Fernanda Gago, je povedla že v osmi minuti, potem ko je Gonzalo Higuain lepo sprožil z roba kazenskega prostora. Argentina je tudi v nadaljevanju nadzorovala potek tekme, njena obramba pa je bila skoraj ves čas neresljiva uganika za belgijske veziste in napadalce. Evropsko moštvo je bolj pritiskalo v drugem polčasu, vendar ni igralo tako prepričljivo kot na nekaterih prejšnjih tekmah. Lahko sklepamo, da sta jih izdala utrujenost po maratonu v osmini finala proti ZDA, in neizkušenost igranja na tako zahtevni ravni. Ne smemo namreč pozabiti, da so Belgijci najmlajša ekipa na svetovnem prvenstvu.

Tako je na začetku drugega dela najboljšo priložnost spet imel Higuain, ki je v 55. minuti prišel sam pred Thibaut Courtoisa, nato pa žogo poslal v prečko. Marc Wilmots je dotlej neprepričljivo igro svojih izbrancev poskusil poživiti z Driesom Mertensom in Romelujem Lukakujem in v naslednjih trenutkih so imeli Belgijci dve polpriložnosti, ki ju niso unovčili.

Razumljivo so v končnici tekme Belgijci pritisnili, iskali pot do gola, a argentinska obramba je bila vedno znova pazljiva, v izdihljajih tekme pa imela tu-

di nekaj sreče ob poskusih Axa Witsla in Lukakuja. Na drugi strani je imel Messi izjemno priložnost za potrditev zmage, saj je prišel sam pred Courtoisa, a je slednji izvrstno reagiral. Argentinski as tokrat ni blestel, kar je za njegovo reprezentanco dobra novica. Dokazuje namreč, da Argentine le ni »samo Messi«, kot so zatrjevali najhujši kritiki argentinske igre. Tokrat je za mojstrovino s spretnim strelom, ki ga vratar belgijski vratar Courtois še videl ni, poskrbel Higuain, za vse ostalo pa argentinska obramba. Vendar je zdaj že tako, da prvenstva ne bo osvojila ekipa z najbolj privlačno igro, temveč tista, ki bo svoje priložnosti znala najbolje izrabiti.

V KOMI - Legenda svetovnega nogometa Alfredo Di Stefano je v komi. »Saeta Rubia«, kto so poimenovali nekdanjega virtuozu Real Madrida, so ravno na dan njegovega 88 leta starosti sprejeli v bolnico Gregorio Maranon v Madridu. Zaradi infarkta, ki ga je doletel na cesti, je zdaj v komi.

BESEDNO PRVENSTVO

Odgovornost

»V Argentini je 40 milijonov trenerjev in 40 milijonov zdravnikov. Če želite, se lahko izselim v medicinske vrste,« je pred časom šaljivo posvaril argentinski selektor **Alejandro Sabella**.

Prav zanimivo je ugotavljati, kako nosilci pomembnih odgovornosti branijo svoje delo. Sabella, kot kaže, s humorjem. Njegov francoski kolega Didier Deschamp pa očitno

VEČERNA TEKMA - Proti Kostariki Nizozemska šele po enajstmetrovkah

Nizozemska - Kostarika 4:3 (0:0, 0:0)

Nizozemska: Cillessen (od 119. Krul), de Vrij, Vlar, Martins Indi (od 106. Huntelaar), Kuyt, Wijnaldum, Sneijder, Blind, Robben, van Persie, Depay (od 75. Lens).

Kostarika: Navas, Gamboa (od 77. Myrie), Acosta, Gonzales, Umana, Junior Diaz, Campbell (od 65. Urena), Zeltsin Tejada (od 96. Cubero), Borges, Bolanos, Ruiz.

SALVADOR DE BAHIA - Nizozemska se je v polfinalu uvrstila šele po enajstmetrovkah. Dve je Kostariki ubranil vratar Krul, ki je stopil na igrišče v zadnji minuti podaljška. A Nizozemci so med tekmo trikrat zadeli okvir vrat.

Prvi polčas je bil v znamenju sterilne terenske premoči Nizozemcev. Kostaričani so se skoraj izključno samo branili brez presinga, Nizozemci pa so napadali zelo previdno, da se ne bi izpostavljali protinapadu. Vendar so bili proti strnjeni obrambi sinoči zelo povprečnih Američanov odločno prepočasni. Redke priložnosti so se jim ponudile le takrat, ko so Kostaričani izgubili žogo. Pokazalo se je, da ima Nizozemska pravo kakovost le v napadalcih, predvsem v sijajnem Robbnu. Kljub temu se nikoli niso odločili za spremembo ritma. Ko so le prišli do strela, je bil na mestu kostariški vratar Navas.

Sijajni Arjen Robben

ANSA

V drugem polčasu ni bilo nič drugače, jasno je, da je Kostarika tedaj razmišljala le še o enajstmetrovkah. Nizozemska je pospešila samo v zadnjih osmih minutah, ko je Sneijder po prostem strelju z leve strani zadela prečko, že v sodnikovem podaljšku pa je po gneči žoga oplazila še vratnico.

V podaljšku je še naprej napadala Nizozemska, v 119. minuti s Sneijderjema še tretjič zadela okvir vrata, a le minuto prej bi gol lahko dosegla tudi Kostarika.

Polfinale

TOREK, 8. JULIJA

22.00 Nemčija - Brazilija (Belo Horizonte)

SREDA, 9. JULIJA

22.00 Argentina - Nizozemska (Sao Paulo)

raje vali krivdo na druge. Po porazu z Nemčijo je sicer pohvalil igro nasprotnika, sebi pod prste pa ni hotel pogledati: »Vse smo naredili, da bi izenačili, a kaj ko je njihov vratar Neuer branil vse mogoče.«

Tudi selektor Kostarike **Luis Pinto** je še pred tekmo z Nizozemsko napovedal, da bi morebiten poraz njegovega moštva proti Nizozemski imel jasen razlog: »Upam, da sodnik ne bo delal napak. Robbenu je všeč skakanje v bazen. Morali bi ga izključiti, glede na to, kako se je metal na tla na tekmi z Mehiko.«

Povsem drugače pa se je v zadnjem javnem nastopu obnašal **Silvio Berlusconi**. Vajeni smo bili, da je nezmožljiv. Zdaj pa si je očitno premislil. Med sejo parlamentarcev svoje stranke je potožil: »Kje neki Italija, jaz sem največji poraženec. Bil sem na tem, da prodam Ballettija za lepe milijone, a po zadnjem svetovnem prvenstvu kdo mi ga bo kupil?« (PV)

NAŠI O MUNDIALU

Navdušil gaje Ochoa

25-letni **Juri Devetak** se je ob iskanju zaposlitve v Vrha preselil v angleški Cambridge. V minuli sezoni je v vratih bistveno prispeval k obstanku Sovodenj v 1. amaterski ligi.

V Braziliji se je izkazal marsikateri vratar. Nad kom si se posebno navdušil?

Nad mehiškim dolgolasim vratarjem Ochoo.

Nemški vratar Manuel Neuer ob odlični posegih med vrati, je večkrat poseže izven kazenskega prostora. Ti je všeč taka interpretacija vloge?

Je popolnoma pravilno ravnanje, vendar mi ni všeč.

Zakaj pa?

Taka igra je izredno tvegana, vendar v času, ko je obrabna linija visoka tudi vratar mora igrati visoko in zbrano spremljati nasprotnikove akcije.

Ali na SP pogrešaš pomožne sodnike v kazenskem prostoru?

Če so že uvedli določene novosti, bi lahko na tem turnirju potrdili tudi to zamisel Uefe.

Naša društva ustvarjajo pre-malo vratarjev?

V vratarje bi lahko več vlagale. Če pa je nekdo uspešen, je tudi prav da odi-

Juri Devetak

de, kjer mu ponujajo boljše pogoje. **Si zadovoljen s svojo minulo sezono?**

Pretekla sezona je bila zame izredno pomenljiva. Igral sem več v zadnjih krogih. Prispeval sem k obstanku Sovodenj in menim, da sem svojo nalogo dobro opravil.

Boš kljub novi izkušnji v Angliji ostal še vedno zvest nogometu?

Zaposlitev sem našel, želja je, da tudi boljše vadim jezik. Nogomet je trenutno drugorazrednega pomena.

Je v Angliji še vedno živo zanimanje za SP v Braziliji?

Ljudje še vedno spremljajo srečanja predvsem v pubih. Veliko je tudi takih, ki so se sem selili v iskanju službe, predvsem Italijanov, ki pa niso navijaško razpoloženi.

Kaj pa želiš sovedenjski ekipi v novi sezoni?

Seveda miren obstanek in kakšno pomembno okrepitev. (mar)

BRAZILIJA - Po petkovi poškodbi na tekmi že iz bolnišnice Konec SP za Neymarja Zahtevajo kazen za Zunigo

FORTALEZA - Prekaljenega brazilskega nogometnega strageta Luiza Felipeja Scolarija pred torkovo polfinalno tekmo z Nemčijo v Belo Horizonteju čaka precej mučno iskanje rešitve, kdo bo v brazilski izbrani vrsti nadomestil hudo poškodovanega genialnega 22-letnega mladeniča Neymarja, ki je po poškodbi vretenca že končal mundial. Po Urugvajcu Luisu Suarezu, ki je »zaslovel« z ugrizom rame nasprotnega igralca Giorgija Chielinija, je Kolumbijec Juan Zuniga, ki je zlomil Brazilčevo hrbtenico, drugi nogometni zlobnež tokratnega mundiala.

«Krvnik» največjega brazilskega nogometnega zvezdnika Zuniga je na družabnih omrežjih že prejel prve grožnje s smrtjo, čeprav se je takoj po tekmi opravičil z besedami, da ni namerala poškodovati nasprotnega igralca.

Brazilski tisk in ogorčena brazilska navijaška javnost zahtevata, da Mednarodna nogometna zveza Zunigo, ki ga označuje za »atentatorja«, kaznuje tako, kot je kaznovala Suarezja. FIFA je res uvedla preiskavo, a se zdi, da prekrške le ni bil nameren in ga ni mogoče primerjati s Suarezovim. Ndeymar je vsekakor že zapustil bolnišnico. »Operacija na srečo ni potrebna, edino zdravilo pa je popoln počitek,« je dejal zdravnik Jose Luiz Runco.

Scolari ima zdaj druge skrbi. Najti zamenjavo za s štirimi zadetki najučinkovitejšega brazilskega strelca. Brazilija je sicer v polfinalu napredovala z zmago nad Kolumbijo z 2:1, a je za napredovanje v predzadnji krog prvenstva plačala zelo visoko ceno. Scolariju so svoje »svetovne usluge« nemudoma ponudili številni športni strokovnjaki in zanesenjaki, mediji pa so polni različnih scenarijev in napovedi možnosti za zasedbo izpraznjenega mesta v konici brazilskega napada.

Med možnimi zamenjavami se največkrat omenja napadalno usmerjeni vezist/krilec Chelseaja Willian, ki je dokazal, da je lahko učinkovit na obeh krilih, nevaren pa tudi po sredini, a nogometnim strokovnjakom kot njegovo največjo pomanjkljivost izpostavljajo neizkušnost, na mundialu je doslej dobil skromno minutazo ter se postavlja vprašanje, kako se bo lahko kosal z velikanskim pričakovanjem nove lovorike lačne brazilске javnosti.

Neymar na tleh po poškodbi hrbta

ANSA

Scolari bi lahko vrzel zapolnil tudi z 21-letnim Bernardom, ki je na tokratnem mundialu igral več kot Willian, ali z Luizom Gustavom, ki se bo vrnil po koncu kazni in bo lahko skupaj s Fernandinhom in Paulinhom tvoril razigrano zvezno vrsto, ki bi sejala nered v nemški obrambni vrsti ter uspešno prekinjala nemški napadalni ritem.

Uničevalec učinkovite nemške igre v napadu raje kot tvorec brazilskega napada bi lahko bil tudi Ramires, ki bi lahko edini znal zaposliti kapetana nemške vrste Philippa Lahma. A to so samo špekulacije, zadnjo besedo bo imel selektor. Scolarijeva težava pa ne bo le Neymarjeva odsotnost, temveč tudi dejstvo, da bo zaradi drugega rumenega kartona manjkal kapetan Thiago Silva.

TENIS - Velik uspeh ženske dvojice Errani-Vinci

Med velikankami

Italijanki postali šele peta dvojica z zmago na vseh grand slam turnirjih - Kvitova brez težav

WIMBLEDON - V ženskih dvojicah v Wimbledonu sta zmagali Italijanki Sara Errani in Roberta Vinci, drugi nosilki. V finalu sta gladko s 6:1 in 6:3 ugnali Madžarko Timeo Babos in Kristino Mladenovic iz Francije, 14. nosilki. Italijanki sta postali šele peta dvojica na svetu, ki jima je v karieri uspelo osvojiti vse štiri turnirje za veliki slam; na teh turnirjih sta zmagali petkrat. Takšen rezultat je uspel le izbrankam, med njimi sestrama Williams in legendarni Martini Navratilovi. Vincijeva in Erranijeva sta skupno pot začeli leta 2012. V tem času sta odigrali osem grand slam finalov, zmagali pa na petih. Australian open sta namreč osvojili dvakrat. Skupno sta osvojili 23 turnirjev. Njun score je 38 zmag. Izgubili sta le osemkrat.

Finale je trajal manj kot eno uro. »Samo kdor gleda od zunaj lahko misli, da je šlo za lahko tekmo. Dejansko sem stalno razmišljala o tem, kako pomembne je za naju ta dvoboj. Nisva le osvojili turnirja za grand slam, osvojili sva career grand slam,« je bila vzhicena Vincijeva.

Štiriindvajsetletna Čehinja Petra Kvitova, šesta nosilka, pa je še drugič slavila v finalu posameznice. Leta 2011 ji je prvič uspelo dvigniti v zrak krožnik Venus Rosewater, ki ga prejme zmagovalka, ko je presenetljivo premagala Rusinjo Marijo Šarapovo, letos pa je v finalu po vsega 55 minutah premagala Kanadčanko Eugenie Bouchard, 13. nosilko, s 6:3 in 6:0. Jutri bo na lestvici WTA napredovala na četrto mesto. V petem finalu turnirjev za veliki slam, trikrat je pred tem izgubila, je bila prepričljivo boljša od dvajsetletne kanadske tekmice, ki se je prvič uvrstila v finale. Po svojem drugem nastopu med članicami na wimbledonski travi, lani je prišla do tretjega kroga, bo nekdanja mladinska zmagovalka (2012) na tem turnirju na svetovni lestvici napredovala med prvo deseterico.

Danes se bosta v moškem finalu pomerila Srb Novak Đoković in Švicar Roger Federer.

Sara Errani in Roberta Vinci

ANSA

KOLESTARSTVO - Tour Cavendish že v bolnišnici

LEEDS - Nemec Marcel Kittel (Argos Shimano) je zmagovalc prve etape kolesarske dirke po Franciji. Na 190 km dolgi preizkušnji od Leedsa do Harrogatea v Veliki Britaniji je v ciljnem sprintu ugnal vse tekmece, za njim sta v cilju najmanj zaostala Slovak Peter Sagan (Cannondale) in Litovec Ramunus Navardauskus (Garmin-Sharp). Prva etapa, ki so si jo lokalni ljubitelji kolesarstva ob progi ogledali v stotisočih, pa se je slabo končala za domačega aduta Marka Cavendisha (Omega Pharma QuickStep), ki je pred startom odkrito meril na svojo že 26. etapno zmago na francoskih dirkah, a prvo na domačem terenu; nekaj sto metrov pred ciljem pa je v skupinskem sprintu padel. Glede na to, da je Cavendish hudo bolelo in se držal za ključnico ter so ga pospremili v bolnišnico, je prav mogoče, da se je dirka po Franciji zanj že končala, še preden se je dobro začela.

Danes bodo kolesarji še ostali v Veliki Britaniji, 210 km dolga druga etapa jih bo iz Yorka popeljala v Sheffield.

FORMULA ENA - VN v Silverstonu Ferrari bo začel iz začelja dirke

SILVERSTONE - Današnja dirko svetovnega prvenstva formule 1, deveto preizkušnjo sezone 2014, bo s prvega mesta začel Nemec Nico Rosberg (Mercedes). Na kvalifikacijah je v britanskem Silverstonu ugnal rojaka, svetovnega prvaka Sebastiana Vettla (Red Bull), tretji pa je bil domačin Jenson Button (McLaren). Odločitev o prvem mestu je padla v zadnjih sekundah kvalifikacij, potem ko so nekateri dirkači izkoristili še zadnje trenutke za postavljanje hitrih časov. Najboljše izhodišče, četrto letošnje in osmo v karieri, si je tako privozil zmagovalc treh letošnjih dirk Rosberg, razočaran pa je bil domači adut in njegov moštveni sotekmovalec Lewis Hamilton, saj mu je ostalo le šestno mesto.

Kvalifikacije v Silverstonu je oviralo slabo vreme, zaradi dežja pa so nekateri dirkači nepričakovano obtičali že v prvih delih kvalifikacij, Ferrarijeva voznika Španec Fernando Alonso in Finec Kimi Räikkönen bosta tako startala šele z 19. in 20. mesta. Brez odločilnega dela kvalifikacij pa sta ostala tudi oba Williamsova predstavnika, Brazilc Felipe Massa in Finec Valtteri Bottas.

NIZOZEMSKI ZORNI KOT Irene Costariol v Utrechtu spremlja ekipe svoje firme Po diplomi takoj do službe

Irene Costariol ne bo pozabila letošnjega začetka poletja. Ko smo jo poklicali v Utrecht na Nizozemsko, je pravkar oddala diplomsko nalogo. Isti dan je bil njen prvi službeni dan v znani tekstilni multinacionalki Nike. V kratkem jo čaka še zagovor diplomske naloge. »Fantastično. Ne pozabno,« se je veselila Doberdobka, ki danes ravno praznuje 25 let (vse najboljše!). Nekdanja dijakinja goriškega klasičnega liceja Primoža Trubarja se je za študij na fakulteti za industrijsko oblikovanje (* Industrial Design Engineering) odločila takoj po končani maturi. »Zelega sem si izkušnje in študija v tujini. Poslala sem življenjepis na univerzo v London in Utrecht. Sprejeli so me v obeh krajih. Odločila sem se za Nizozemsko in se sploh ne kesam svoje izbire,« se spominja Irene, ki je pred leti igrala odbojko pri slovenskih goriških ekipah (Govolley, Soča in Val). Irene se je na Nizozemskem sporazumevala v angleščini. »Na fakulteti so bile lekcije v angleščini. V poltretjem letu sem se naučila tudi nekaj nizozemščine, ki je neka zmes angleščine in nemščine. Razumem vse, ampak je žal ne govorim, saj je kar težak jezik.« V Utrechtu je spoznala študente iz celega sveta. »V kampusu, kjer sem študirala, so študenti z vseh celin. Organizacija je odlična. Pogoji za študij najboljši. Vse deluje, kot je treba. Čisto nasprotno kot pri nas v Italiji, kamor se bržkone ne bom še dolgo vrnila. Na Nizozemskem se počutim odlično. Mogoče le vreme ni vedno najlepše. Pogrešam le malo več sonca,« je priznala Irene, ki stanuje v središču Utrechta, mesta, ki leži v bližini, jugo-vzhodno od Amsterdama. »Do glavnega mesta Nizozemske nimam veliko poti. Vse je zelo blizu. Tudi letališče. Tudi polet proti domu, Benetkam ali Trevisu, ni dolg, tako da me ne muči domotožje,« pravi Costariolova, ki je zelo ambiciozna. »V svojem poklicu bi se rada preizkusila tudi kje drugje. Mogoče v Združenih državah Amerike, kjer je sedež našega podjetja in hkrati največje tržišče.« Zanimiva je vsebina njene diplomske naloge. »Kar nekaj mesecev sem opazovala ljudi, moške in ženske, starejše in mlajše posebej, kako se gibajo, izbirajo in kupujejo v trgovini. S to raziskavo bomo skušali še povečati prodajo in razumeti, kaj pozitivno in kaj negativno vpliva na potencialne kupce,« je svoje delo na kratko predstavila Irene, ki si je zaslužila

zaupanje podjetja. »Zaposlili so me, še preden sem končala svoj študij.«

Irene se v prostem času ukvarja s triatlonom. »Ta multidisciplinarni šport sem vzljubila letos. Moštvu svojega delodajalca sem se pridružila v začetku letošnjega leta. Pred tem sem redno tekala in plavala. Letos sem dodala še kolesarjenje. Pred kratkim sem nastopila tudi na prvi tekmi na razdalji sprint (750 m plavanje, 20 km kolesarjenja in 5 teka). V prihodnje pa bi se rada preizkusila tudi na olimpijski razdalji.«

Svetovno nogometno prvenstvo je tudi na Nizozemskem vsaj toliko priljubljeno kot drugod po svetu. »Tekme spremljamo v glavnem v našem kampusu. Navijamo za reprezentance, ki jih oblačijo naše podjetje (smeh). To se pravi za Nizozemsko, Brazilijo, Francijo. Ko sem se stanovala v Doberdobo, nisem navijala za Italijo. V tujini pa rada spremljam tudi 'azzurre',« je povedala Irene, ki ji je vseč španski reprezentant Gerard Pique. »Zelo pa me je razočaral italijanski vratar Gigi Buffon,« je še dodala Doberdobka, ki je poudarila, da je njena glavna vez z zamejstvom spletna stran našega dnevnika. »Primorski.eu kliknem vsaj nekajkrat dnevno.«

* Industrijsko oblikovanje združuje kombinacijo projektiranja, umetnosti in znanosti, s tem pa namerava izboljšati estetiko, ergonomijo in uporabnost izdelka, lahko pa tudi njegovo prodajo in proizvodnjo. Vloga inženirja industrijskega oblikovanja je ta, da pripravi in tudi izvrši določene rešitve za probleme oblike izdelka, uporabnosti, fizikalne ergonomije, marketinga in prodaje.

Jan Grčić

Obvestila

ZSSDI obvešča, da bo v četrtek, 10. julija ob 20.30 na sedežu SK Devin v Slivnem, seja smučarske komisije.

ŠZ JADRAN sklicuje redni občni zbor jutri, 7. julija, ob 20.30 v razstavnih dvoranah Zdržne Kraške Banke na Opčinah.

ZSSDI obvešča, da je s ponedeljkom, 30. junija stopil v veljavo poletni urnik. Naši uradi bodo odprti od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure.

KK BOR in ZSSDI organizirata celodnevni Košarkarski Kamp na Stadionu 1. Maja, namenjen deklicam in dečkom od 6. do 14. leta od ponedeljka, 1. do petka, 5. septembra. Za informacije in vpis: Karin Malalan 3406445370 karinmalalan@gmail.com

ŠD SOKOL sporoča, da je ponovno odprto igrišče odbojke na mivki (beach volley) v Nabrežini vsak dan od 17.00 dalje. Deluje tudi bar. Za rezervacije in informacije kličite v večernih urah na telefonsko številko 3312978665 (Sara).

primorski_sport

facebook

NOGOMET - V Repnu manjkata le še napadalec in vratar

Kras najel mladince, zdaj šteje slovenska kolonija že 10 igralcev

Kolonija slovenskih nogometašev pri NK Kras se veča iz tedna v teden. Zadnja, ki sta se pridružila moštvu predsednika Gorana Kocmana, sta mladince Matic Slavec (letnik 1995) in Aleksander Boškovič (1996).

Oba imata za sabo zanimivo zgodbo. 18-letni bočni branilec Slavec je doma iz Kostanjevice na Krasu. Začel je pri NK Komen, pri enajstih je prerasel svoje okolje in se preselil k Hitu Gorici. Kot dijak nogometnega razreda športne gimnazije Šiška v Ljubljani pa je pred tremi leti prestopil v Domžale, kjer je kot član prve postave postal mladinski državni prvak. Pred leti je z gimnazijo nastopil tudi na svetovnem šolskem prvenstvu v Braziliji in tam osvojil 4. mesto. Kot je pred nekaj tedni, ko še ni vedel kje bo igral v prihodnji sezoni, povedal v intervjuju za Primorske novice, je Slavec navijač Milana in se zgleduje po reprezentantih Abateju in de Scigliu. »To ni so posebno visoki igralci, kot tudi sam pri 177 centimetrah nisem, a so hitri, skočni, znajo predvidevati, prodreti in dobro podati. V tem slogu se trudim igrati tudi jaz,« se je opisal Slavec v intervjuju za primorski dnevnik. K odločitvi za selitev v Repen ob koncu svoje mladinske poti v Domžalah je odločilno pripomoglo tudi dejstvo, da se je Matic odločil za študij na koprski univerzi.

Čeprav se je rodil v Murski Soboti prihaja z Obale tudi leto dni mlajši Aleksander Boškovič, sin nekdanjega vratarja in reprezentanta Slovenije Boška Boškoviča. Za NK Kras bo v prihodnji sezoni igral kot izposojeni nogometaš Udineseja. Svojo pot je začel v Izo-

Matic Slavec (zgoraj) lani pri Domžalah, Aleksander Boškovič pa pri Udineseju. Oba sta Primorca

PRIMORSKE NOVICE, MOZZARTSPORT

li, jo nadaljeval v Kopru, dve leti je bil član Triestine, v zadnji sezoni si je kot srednji branilec (visok je 187 centimetrov) izboril mesto v Udinesejevi postavi Primavera. V Videm se je iz Portoroža, kjer obiskuje elektro in pomorsko gimnazijo, zadnje leto vsak dan vozil z vlakom. Udinese nanj očitno še računa, saj ga je Krasu le posodil. Boškovič je v intervjuju za srbski spletni portal MozzartSport razkril, da želi postati nogometni profesional, vendar študija ni opustil. Treniral je tudi že s člansko ekipo Udineseja in se najbolj navdušil nad Dušanom Bastajem, vratarjem Željkom Brkičem in Antoniom di Natalejem.

Za Kras bo tako v prihodnji sezoni igralo najmanj deset nogometašev iz Slovenije. Prejšnji teden je repenski četrtoligaš, kot smo že poročali, najel štiri igralce (Sašo Guliča, Sašo Raniča, Miroslava Cvijanovića in Sebastjana Komela), potrjeni pa so Knežević, Žlogar, Spetič, po novem tudi Rok Božič (za Kras pa ne bo več igral La Pasquala). Tu sta še od igralcev s »slovensko krvjo« tudi Srb Grujić in mladi zamejec Simeoni. Prestopni rok se še ni končal. Iščejo še napadalec in mladega rezervnega vratarja.

Morda se bo slovenska kolonija še povečala ...

A. Koren

ODBOJKA - Združena ekipa Olympia

Za B2-ligo je potreben tudi top

Odbojkarji združene ekipe Olympie, Soče in Vala bi si po napredovanju v državno B2-ligo več kot zaslužili počitek, vendar so se mu odpovedali, saj vedo, da jih v prihodnji sezoni čaka v višji ligi povsem drugačna raven igre, ki od njih zahteva maksimalno stopnjo pripravljenosti. Zato so se 23. junija spet vrnili v telovadnico, tam pa naj bi ostali do konca julija. Ker bo zbor pred novo sezono takoj po velikem šmarnu, bo čas popolnega mirovanja letos poletni zelo kratek.

Da bi popestrili mučno treniranje v vročini, so si od guminskega VB Gemona izposodili »top«, ki namesto granat strelja žoge. Namen: izboljšati sprejem servisa, ki je bil morda eden od šibkih točk moštva v pretekli, sicer nadvse uspešni sezoni. Stroj so namestili v štandreski telovadnici, trener Marchesini pa je z njegovo učinkovitostjo še kar zadovoljen. Poletni treningi bodo namenjeni tudi pridobivanju moči, za kar skrbi trener za kondicijo Federico Bati-stuta. Marchesini se je v dogovoru z igralci odločil tudi za nekaj eksperimentov. Tako se bo Peter Vogric, ki je sicer krilni tolkač, preizkusil kot podajalec. »To je

le ideja. Podajati (še) ne zna, ima pa za to vlogo glavo in hitrost,« meni Marchesini. Potreba po še enem podajalcu je posledica dejstva, da se je Jan Černič odločil, da ne bo igral v B2-ligi (kar velja tudi za Roka Magajneja), Samuela Princija pa nameravajo še eno leto pustiti Slogi Tabor. Prejšnji teden je sicer v Štandrežu treniral tudi mladinec Cervignana Rigatti (letnik 1997), vendar ni kar se njegova tiče še nič določenega. Praktično dogovorjeno pa je, da bo za združeno ekipo v prihodnji sezoni igral močan tolkač tržiškega Fincantierija Riccardo Gastaldo. Marchesiniju je sicer žal, da ne bo mogel računati na Srba Nikolo Ivanovića, ki je opravil nekaj treningov v Gorici, naposled pa se odločil za igranje v Slogi Tabor. »Menim, da bi ga glede na njegove značilnosti mi bolj potrebovali kot oni, jasno pa mi je, da je Sloga Tabor v tem trenutku bolj privlačna rešitev kot smo lahko mi, ki se moramo v B2-ligi šele dokazati,« je povedal trener.

Športni vodja Andrej Vogrič upa tudi, da bodo v prihodnjih dneh pridobili močnejšega sponzorja in potrdili dogovor s tehničnim sponzorjem, trgovino K2 sport.

videoposnetek na www.primorski.eu

Trener Makuc nabija top z »izstrelki«

BUMBACA

NOGOMET - V Križu med poročenimi in neporočenimi

Danes in nekoč

Pred 40 leti je tradicionalna tekma »obrodila« ekipo, ki je nastopala v ligi

Datum 29. junij 1974 je in bo govoto ostal v trajnem spominu starejše ali, kot poudarjajo junakinje tistega dogodka, ne več mlade generacije Križanov. Ni šlo za kako napredovanje Vesne v višjo ligo, niti za vrhunski dosežek domačega športnika ali športnice. Na sporedu je bila navadna nogometna tekma med poročenimi in neporočenimi ženskami.

Pa vendarle se je tisti dan za to srečanje ob robu nogometnega igrišča zbrala ogromna množica navijačev. Pravijo, da jih je bilo skoraj 2.000. Verjetno pretiravajo. Vsekakor, prisegajo, bilo jih je več kot 1.500.

Da bi obeležili ta zgodovinski dogodek so ŠKD Vesna, ŠD Mladina in AŠD Vesna v okviru vaškega praznika priredila prijetno srečanje z igralkami tistega srečanja in z nogometno tekmo na malem igrišču med poročenimi in neporočenimi. Glavni pobudnici nedeljskega snidenja Nadia Luxa in Sonja Sirk sta privabili v Križ vse tedanje igralko, žal, razen treh, ki so »nas medtem zapustile« (Silvana Emili, Flavia Tretjak, Jole Delorenzi in Sonia Majcen).

Bilo je zares lepo gledati to veselo in nasmejanu družino, ki je sedela ob dolgi mizi in obujala spomine na tisto nepozabno tekmo Melanionično je gledala velik pano s slikami, ki jo je dala pripraviti ne-trudna Nadia Luxa. Marsikateri se je za hip utrla solza ob pogledu na te slike. »Kako smo bile suhe, vitke...« so potožile nekatere. »Štirideset let in štirideset kilogramov več,« je šalivo prišepnila ena od prisotnih...

Danilo Tence, trener tedanje ekipe poročenih, se tistega srečanja spominja, kot da bi bilo danes: »Vedel sem, da je bilo za tekmo zanimanje veliko, kaj pa nas je tisti dan čakalo, res nisem mogel verjeti. Okoli igrišča se je kar trlo ljudi, ki so navdušeno navijali za obe ekipi. Ko so igralko zagledale to množico, so se dejansko prestrašile. Nekatero so se celo zjokale in so se hotele vrniti v slačilnico. Vse je zajela velika tema, ker bi morale nastopiti pred vsemi tistimi gledalci. V začetku so se komaj premikale po igrišču in pričla smo bili tudi nekaterim smešnim akcijam in dvobo-

jem, nato pa so se le umirile, izpeljale tudi kako lepo akcijo, ki so jo gledalci nagradili z burnim aplavzom. Zmagala je ekipa neporočenih s 3:1.»

»Tekma med poročenimi in neporočenimi je bila postranske važnosti,« je pristavil naš drugi sogovornik, trener ekipe neporočenih Elio Bortolotti. »Po tekmi je sledila prava fešta, ki nam bo vsem ostala v trajnem spominu. In ne samo: zbrali smo toliko denarja, da smo ga lahko namenili ne samo športnemu društvu Vesni, temveč tudi drugim vaškim organizacijam.»

Nepozabni praznik pa se ni končal v Križu. »Obe ekipi, spremljevalci in še drugi smo šli v Kobarid in na Most ob Soči, kjer smo noč preživeli v diskoteki. Skratka, bilo je nepozabno,« je dodal Danilo Tence. In nadaljeval: »V vasi je bilo navdušnje nad nogometom tolikšno, da smo sestavili ekipo, ki je nato dve leti zaporedoma igrala v deželnem prvenstvu. Ženski nogomet pri nas in v vsej tržaški pokrajini ni bil popularen in tako smo morali skoraj vse tekme igrati v Furlaniji. Tam pa so nas pošteno našeškali.»

Nadia Luxa je še pristavila: »Kot Vesna smo nastopale le dve leti, nato smo nadaljevale z imenom Inter Trieste. Nekatero od nas pa smo sklenile kratko nogometno kariero z ekipo Bonboniere Viola. Zaradi službenih in družinskih obveznosti smo nato končale z nogometom.»

Ženski nogomet se pri nas nikoli ni obnesel, niti v Križu, ki ima zelo bogato nogometno tradicijo. V vasi pa občasno radi pripravijo ženske nogometne tekme, kot nedeljsko sre-

čanje, ki je bilo še posebej pestro. Poleg snidenja igralk izpred 40 let je bila na sporedu tudi tekma med poročenimi, s katerimi so nastopile tudi tri članice »zgodovinske ekipe« (Nadia Luxa, Sonja in Tanja Sirk) in neporočenimi. Zmagale so neporočene s 4:1, ki so že po prvem polčasu vodile s tremi goli prednosti. Okoli malega igrišča v Križu se sicer ni zbralo tistih več

Tako 29.6.2014

NEPOROČENE - POROČENE 4:1 (3:0)

Strelke: Jana Prašelj 2, Valentina Cibic, Ašira Purič; Oriana Bresciani

NEPOROČENE: Jasna Briščik, Mojca Briščik, Jana Prašelj, Valentina Cibic, Tinkara Košuta, Manja Košuta, Ašira Purič, Veronika Vascotto, trener Davide Candotti.

POROČENE: Elena Bogatec, Valentina Košuta, Oriana Bresciani, Suzana Cressiach, Gabriella Bezin, Barbara Furlan, Monika Tence, Kati Košuta, Marlena Mennucci, trener Giorgio Ruzzier.

Sodnik: Jan Košuta

Tako 29.6.1974

NEPOROČENE - POROČENE 3:1

Strelke: Suzi Lozar, Sonja Sirk, avtogol; Dragica Bezin

NEPOROČENE: Nadia Luxa, Viviana Declich, Tanja Sirk, Sonia Majcen, Sonja Sirk, Loredana Canciani, Gianna Fedola, Tamara Svab, Pia Ciacchi, Susanna, Susanna Lozar, Giuliana Massimiani, Marta Verginella, trener Elio Bortolotti.

POROČENE: Alba Sulžič, Silvana Emili, Odinea Knez, Noris Kralj, Claudia Antonini, Renata Verzier, Marina Ota, Marcella Sirk, Magda Budal, Nevia Bogatec, Bianca Verzier, Flavia Tretjak, Darinka Tence, Dragica Bezin, Piera Lozej, Majda Tavčar, Jole Delorenzi, trener Danilo Tence.

kot 1.500 gledalcev, vseeno pa jih je bilo kar nekaj, ki so zanosno in tudi s kako pikro bodrili nogometašice na igrišču. Vse se je končalo z družabnostjo in z veselim razpoloženjem kot pred 40 leti. (lako)

Več fotografij na naši facebook strani primorski_sport

Skupna slika igralk, ki so se pomerile prejšnji teden, s tistimi izpred 40 let

FOTODAMJ@n

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

NABREŽINA

Občinski trg

V ponedeljek, 21. julija ob 21.15 / kabaret / Pupkin Kabarett: »Serate sotto le stelle 2014«.

OPČINE

Prosvetni dom

V četrtek, 24. julija ob 21.00 / miks magije in humorja / Magic Coctai, nastopajo Compagnia Lanutti & Corbo, Karly Ann, Magic Wladimir in Vikj, Eva & Tanja..

SLOVENIJA

NOVA GORICA

SNG (Trg Edvarda Kardelja 5)

V torek, 8. julija, ob 20.00 / Faber teater: »Parada«.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Veliki Trg

V sredo, 9. julija, ob 21.00 / Nastopa slavna rock ikona, John Fogerty, bivši frontman znane skupine Creedence Clearwater Revival.

Trg Verdi

V petek, 11. julija, ob 21.00 / V okviru pobude Serestate bo zaživel balkanski večer s potujočo glasbo romskega orkestra Elvisa Bajramovića in orkestra Bojana Ristića.

Stadion Rocco

V soboto, 6. septembra, ob 21.30 / Nastopa emilijanski rocker Luciano Ligabue. Vstopnice so v prodaji po internetu na spletni strani www.ticketone.it, in v vseh prodajalnah ticketone.

OPČINE

Prosvetni dom

V četrtek, 10. julija, ob 21.00 / V sklopu, letos 10. Poletja pod kostanjem bo koncert Mednarodne Operne Akademije iz Križa. Večer bo v mednarodnem duhu z gosti iz Rusije. Vstopnina 7 evrov. V primeru slabega vremena bodo prireditve v dvorani.

V četrtek, 17. julija, ob 21.00 / V sklopu, letos 10. Poletja pod kostanjem bo koncert skupine Jari in Jarci. Blues in prvinski rokenrol, pomešan z rockabilijem, zvokom ameriškega juga in prgišče slovenske ljudske pesmi. Vstopnina 7 evrov. V primeru slabega vremena bodo prireditve v dvorani.

REPNIČ

Kamnolom

V četrtek, 17. julija, ob 21.00 / Guća na Krasu, bo zaigrala legendarna romunska in romska skupina Fanfare Ciocărlia.

BRIŠČIKI

Prireditveni prostor

V petek, 18. in v soboto, 19. julija / Dvodnevni višek Guća na Krasu. Prvi dan nastopajo srbski virtuozji Ekrem Mamutović Orkestra in mednarodno priznani bosanski bend Dubioza kolektiv. Dan kasneje bo festival ponudil trojno doživetje na velikem odru, kjer bo najprej nastopila skupina Radio Zastava, nato pa makedonska skupina spektakularnih virtuozov Aguševi Džambo Orkestar in grški bend Koza Mostra.

MARINA JULIJA

Na plaži

V soboto, 26. julija, ob 21.00 / V sklopu 17. izvedbe festivala Onde mediteranee bo koncert Elise, ki se bo vrnila na plažo in na festival, kjer je začela svojo kariero, tokrat s prijatelji Raphaelom Gualazzijem in Andreo Nardinocchijem, ki bosta z njo delila koncert v znamenju vseh največjih uspešnic.

SLOVENIJA

BATUJE

V petek, 25. julija, ob 21.00 / Bo koncert legendarne skupine Uriah Heep Poleg njih bodo nastopili še Bohem, Heavenix in domači bend Pelhan. Celovečerna prireditev, bo trajala od 20. do 4. ure.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Gallusova dvorana

V četrtek, 10. julija, ob 18.00 / Richard Wagner: »Lohengrin« / Dirigent: Nikola Bareza

Režiser: Kurt Josef Schildknecht / Scenograf: Rudolf Rischer / Solisti: Hugo Mallet, Adela Golac Rilović, Dubravka Šeparović Mušović, Joachim Goltz, Luciano Batinić, Ozren Bilušić, Tanja Ruždjak, Rea Alaburić, Iva Krušić, Marta Musap, Marko Cvetko, Siniša Galović, Alen Ruško, Robert Palčić, Ilir Stetencu / Zbor in orkester Opere HNK v Zagrebu.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Galerija za vizualno umetnost DoubleRoom (Ulica Canova 9): na ogled razstava Fotomorgana 4, ki je posvečena sodobni slovenski fotografiji. Na razstavi predstavlja konceptualne fotografije šest mladih slovenskih umetnikov: Mirta Kokalj, Boštjan Pucelj, Jernej Skrt, Mladen Stropnik, Tanja Verlak in Špela Volčič. Na ogled bo do 17. julija, od ponedeljka do četrтка, od 17. do 19. ure.

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in

srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Železniški muzej na Marsovem polju (Campo Marzio, Ul. Giulio Cesare, 1): Stalna razstava železniske postaje. Urnik: od 9.00 do 13.00. / Za več informacij: tel.:040-3794185; fax: 040312756.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek, od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

GORICA

Galeriji Kulturnega Doma (Ul. Brass, 20 - Italija): je na ogled razstava tržaške slikarke Adriane Rigonat z naslovom »Una stagione difficile - Strašni čas«. / Razstava sodi v okvir pobud ob 100-letnici izbruha prve svetovne vojne.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi: je na ogled stalna razstava »Vojščaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodarji, premožni lastniki«, od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razsta-

va ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

LIPICA

Muzej Lipicanca: z zgodbo o nastanku in lastnostih konja kot živalske vrste in tesni povezanosti s človekom, ki se kaže tudi skozi upodobitve konja v mitologiji in umetnosti od pradavnine dalje. Osrednji del je namenjen predstavitvi zgodbe o ustanovitvi lipiške kobilarne, njenih vzponih in padcih skozi stoletno zgodovino do današnjih dni.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Oglede je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljene skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Špacala: stalna razstava grafik v galeriji Lojzeta Špacala. Urnik: med tednom, od 11.00 do 14.00, v soboto in nedeljo od 10.00 do 17.00, v ponedeljek zaprto.

TIC Štanjel: stalna razstava o življenju in delu arhitekta in urbanista Maksa Fabianija.

DOBROVO

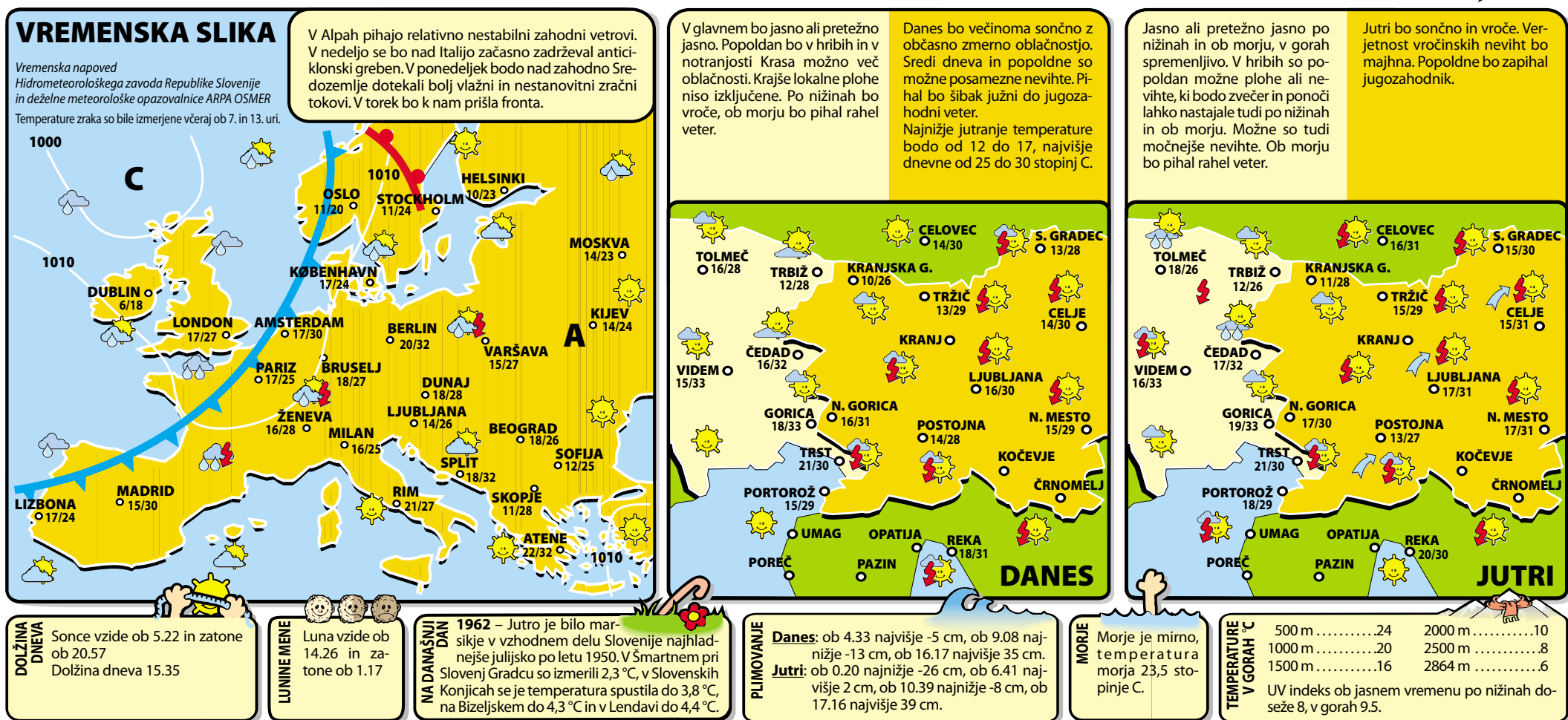
Goriški muzej - Grad Dobrovo: obveščala, da je na ogled obnovljena zbirka del Zorana Mušiča (stalna postavitev), razstava »Grajska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije« (stalna postavitev) in arheološka razstava »Pivsko posodje iz slovenskih muzejev« od torka do petka med 8.00 in 16.00, sobota, nedelja in prazniki od 12.00 do 16.00.

SLIKOVNA KRIŽANKA - Svetovna književnost

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI NA STRANI RADIO IN TV SPOROČEV

SESTAVIL LAKO					NAJVIŠJI ČIN V VOJSKI	ČLOVEK, PERSONA ZA OTROKA	ZGORNJI DEL PROSTORA	PODEŽELSKI ELEKTRONSKI VODIČ	DEL MOLEKULE	FRANCOSKI SKLADATELJ (GEORGES)	REKA V ŠPANIJI, PRITOK EBRA	OSEBNI ZAIEMK, MI, ..., ONI	POLITIČNI PRIBEŽNIK	UMETNOSTNI EVROPSKI SLOG OD 14. DO 16. STOL.	YAMASAKI MINORU	AMERIŠKI PEVEC GARFUNKEL	ANGLEŠKI PEVEC (GORDON SUMNER)	ZENIN ALI MOŽEV OČE
DELO KNJIŽEVNIKA NA SLIKI																NEMŠKI FILOZOFSKI PISATELJ (GEORG)		
PRETIRANO VREDNOTE- NJE LEPEGA																KONICA, VRH		
VELIKA ŽIVČNA NAPETOST												NAJPOGO- STEJŠI VEZNIK			AM. PEVEC REDDING			
KRAJ V ANGOLI								MARTIN EDEN			BOŽJI LES						NIKOLA TESLA	
REBRIČASTA VOLNENA TKANINA								OTROŠKI DEL STANOVANJA			PRIOSTREN KONČNI DEL ČESA, KONICA							PRIMORSKI DNEVNIK TVOJ DNEVNIK
ALBERT CAMUS SMOKVA							ZAČETEK OTVORITVE				JE BIL TUDI STOJAN SPETIČ						POSUŠENA TRAVA	VZOREC, MODEL ZA OBLEKO
BERI PRIMORSKI DNEVNIK																		
PRIPRAVA ZA SPUST IZ LETAL																		
LUČALNICA PRI RIMLJANIH																		
OZEK KONEC POLOTOKA																		
ZAČETEK GIBANJA																		
REKA V IRANU IN TURČIJI																		
ŽENSKO LJUBKOVAL- NO IME																		
SL. IGRALKA ITA ...																		
AMATER																		
BERI PRIMORSKI DNEVNIK																		
PREBIVALEC IBERSKEGA POLOTOKA																		
VULKAN V EKVADOR- SKIH ANDIH																		
NAŠA PRITRDLNICA																		
GLAVNI TRG V STARIH GRŠKIH MESTIH																		
JUŽNO- AMERIŠKA DREVESNA ŽIVAL																		
GOVOR NA KONCU																		

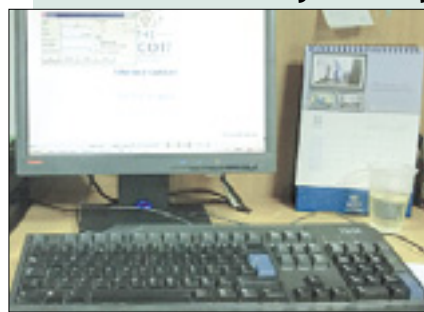
SLVARČEK - ANTISANA = vulkan v Ekvadorju • ARN = reka v Franciji • AST = nemški filozof • EBO = kraj v Angoli • ESK = reka na jugu Škotske • OCA = reka v Španiji • OENO = otok v otočju Pitcairn • OSTO = kraj v antičnem Rimu

Indijski premier drugi najpopularnejši voditelj države na Twitterju

NEW DELHI - Novi indijski premier Narendra Modi je postal drugi najpopularnejši voditelj države na Twitterju. Več sledilcev ima le ameriški predsednik Barack Obama. S 5,1 milijona sledilcev na Twitterju je Modi prehitel indonezijskega predsednika Susila Bambang Yudhoyono, ki ima kakih 10.000 sledilcev manj, kažejo podatki spletnega družbenega omrežja. Sicer pa 63-letni Modi še močno zaostaja za Obama, katerega uradnemu računu na Twitterju sledi 43,9 milijona ljudi. Modijev "čivk" po zmagi na volitvah "Indija je zmagala!" je medtem postal največkrat posredovan indijski tvit vseh časov.

Francoski delodajalci smejo prepovedati vino v pisarnah

PARIZ - Francoska vlada je ogrozila tradicionalne veseljaške zabave v francoskih pisarnah. Delodajalcem je namreč dala možnost prepovedi uživanja vina na delovnem mestu. Seznam alkoholnih pijač, ki jih lahko delodajalci prepovedo, je v Franciji že doslej obstajal, a na njem ni bilo vina in mošta. Ta teden pa je vlada z odlokom podjetjem dala možnost, da zaposlenim odvzamejo še to veselje. Vino in mošt sta se uvrstila na seznam pijač, ki lahko "ogrozijo varnost ter fizično in mentalno blagostanje delavcev". Ministrstvo za delo je ob tem dodalo, da je alkohol tista psihoaktivna substanca, ki je v Franciji zaužijeno največ.

INTERNETNE VALUTE - Opozorilo EBA

Finančne ustanove naj se izogibajo bitcoina

Spletni »kovanec« bitcoin

LONDON - Evropska bančna agencija (Eba) je objavila opozorilo, v katerem finančnim institucijam svetuje, naj se zaenkrat izogibajo internetni valuti bitcoin. Kot so ocenili, bitcoin in podobne valute v tem trenutku predstavljajo več tveganj kot koristi. Hkrati so podali tudi predloge za ureditev zakonodaje na področju "virtualnih valut".

Eba je v poročilu, ki so ga pripravili skupaj z Evropsko centralno banko (ECB) in Evropskim organom za vrednostne papirje in trge (Esma), izpostavila več kot 70 tveganj, ki jih prinaša ne-reguliran trg virtualnih valut - med drugim je v poročilu najti bojzani glede zlorab, pranja denarja in tveganj za uporabnike. Agencija je opozorila tudi na pozitivne lastnosti valut, kot je bitcoin, kot so na primer hitrejša in cenejša transakcija. A te po njihovem mnenju ne odtehtajo tveganj, še posebej na vse bolj homogenem evropskem finančnem trgu.

Na osnovi ugotovitev pri Ebi ocenjujejo, da bodo za ureditev področja potrebne obsežne zakonodajne spremembe. V vmesnem času pa nacionalnim nadzornim organom predlagajo, naj finančnim institucijam odsvetujejo stik z virtualnimi valutami. Takšen pristop bo "virtualnim valutam omogočil, da se razvijajo izven finančnega sektorja, hkrati pa bo finančnim institucijam omogočil nadaljevanje sodelovanja s podjetji, ki poslujejo na področju virtualnih valut," so zapisali v sporočilu za javnost.

Internetne valute so se po bliskovitem vzponu valute bitcoin v sredini lanskega leta znašle pod drobnogledom regulatorjev po vsem svetu. Bitni kovanec so si še dodatno pozornosti prislužili februarja letos, ko je prišlo do zloma do tedaj največje borze bitnih kovanec Mt Gox na Japonskem. Oddlej za eno največjih borz velja slovenski Bitstamp s sedežem v Londonu. (STA)

ZDA - Prireditve ob 238. obletnici samostojnosti

Američani so slavili

Obama: Priseljevanje je del genetskega zapisa ZDA in osrednji del ameriškega načina življenja

Na slikah: možakar v zgodovinskem kostumu; predsedniški par pozdravlja množico pred Belo hišo in slavnostni ognjemet

ANSA

NEW YORK - Američani so v petek na tradicionalen način, s pikniki in ognjemeti, proslavili 238. obletnico osamosvojitve od britanskega imperija. Proslave je na severovzhodu ZDA malce pokvaril orkan Arthur, vendar pa so tekmovanja, kot je tisto v goltanju vročih hrenovk in žemljic, potekala nemoteno. V New Yorku je na Coney Islandu naslov svetovane prava med požeruhi že osmič zapored osvojil Američan Joey Chestnut, ki je pred zmago uspešno zaprosil svoje deklo za poroko. Neslie Ricasa, prav tako tekmovalka, je dahnila "da" in Joey se je zlahka prebil do svojega osmega naslova prvaka v požiranju hotdogov. V desetih minutah jih je spravil po grlu 61, kar je osem manj od njegovega lanskoletnega rekorda.

Ameriški predsednik Barack Obama je medtem zaprisegel 25 vojakov in vojakinj iz tujih držav, ki so postali državljani ZDA. Priložnost je izkoristil za ponovitev opozorila kongresu, da bo sam popravil imigracijski sistem z izvršnimi ukazi, ker republikanci niso pripravljene sprejeti reforme. Poudaril je, da je priseljevanje del genetskega zapisa ZDA in osrednji del ameriškega načina življenja. Zato je treba ohraniti odprta vrata za priseljence.

Kljub slabemu bremenu zaradi orkana Arthur pa so Američani v petek zvečer slavili z ognjemeti, med katerimi je bil tudi tokrat največji ognjemet veletrgovine Macy's v New Yorku, kjer so v 25 minutah izstrelili 1600 raket na minuto. Letos so rakete pošiljali v zrak z bark na Vzhodni reki med Brooklynom in Manhattnom. (STA)

